

Vol. XI

No. 5

10th September, 1971.
19th Bhadra, 1893 S.E.
Friday.

THE ANDHRA PRADESH Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

PAGES

CONTENTS

I. Presentation of Petition

- (1) re : Liquor shops near Goshal Mahal — 555
- (2) re : Insult to National Emblem in a Cinema theatre in Patamat village — 555

II. Matter under Rule 341

- (1) re : Delay in publication of Intermediate Examination results of Hindi, Marati and Kannada medium candidates in time for Medical Entrance Examination. — 556
- (2) re : Maximum age-limit for applying to Medical Entrance Examination — 556
- (3) re : Non registration in Employment Exchanges of persons not coming under 'One family one job' scheme. — 557

III. Calling Attention to urgent matters of public importance.

- (1) re : Need for the Government to develop Jawahar Autonagar, Vijayawada. — 558
- (2) re : Need for starting a cement factory at Tandur. — 561
- (3) re : Need for distribution of forest lands in Narasayapalem and Mekapadu reserve to landless poor. — 563
- (4) re : Ousfing of Harijan lady in the Primary Health Centre of Chittala Samithi of Warangal District. — 565

(5)	re : Sanction of two advance increments to lecturers with Ph. D in Government and affiliated Colleges.	—	567
(6)	re : Allotment of seats reserved for Scheduled Castes and Scheduled Tribes in part time B.Ed Course to General Pool.	—	568
(7)	re : Need for taking up Polavaram Project on Godavari river.	—	569
(8)	re : Beating of Harijans on 30-8-69 in Lingala Ghanapuram village, Jangaon taluk,	—	573
(9)	re : Looting etc. in Allipalli and other villages in Chintalapudi taluk, West Godavari District.	—	574
(10)	re : Foisting of false cases on Harijans by the Police of Kavali Rural Police Station.	—	576
(11)	re : Murder of a person near Pamur Choultry, Pamur Ongole District.	—	578
(12)	re : Waiver of annual minimum guarantee on Agricultural pumpsets in drought affected areas of Tiruvur and Nuzivid in Krishna District.	—	579
(13)	re : Non-supply of electricity to irrigation wells in Mareddivaripalli village in Darsi taluk	—	580
(14)	re : Payment of compensation to ryots for lands acquired for installation of electricity sub-station in Parkal taluk.	—	583
(15)	re : Retrenchment of skilled workers in Lower Sileru Hydro-Electric Project.	—	583
(16)	re : Breaches to the tank near Kothapet, Pathi konda taluk.	—	584
(17)	re : Non-supply of water to Musi reservoir in Suryapet taluk:	—	585
(18)	re : Issue of permits for stainless steel in April, 1971 to persons in Nellore District	—	586

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT

Forty third day of the Sixth Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly.

THE ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY,

Friday the 10th September 1971.

The House met at Half-Past-Eight of the Clock.

(Mr. Speaker in the Chair)

PRESENTATION OF PETITION

RE : LIQUOR SHOPS NEAR GOSHA MAHAL

श्री बदरी विशाल पित्ती :—अध्यक्ष महोदय । गोशा महल हिन्दी नगर में बहुत से शराबखाने हैं इस सम्बन्ध में मैं एक पिटिशन पेश कर रहा हूँ ।

Mr. Speaker :— Please pass it on. I will send it to the Petitions Committee,

(The Petition was presented to the Hon. Speaker).

RE : INSULT TO NATIONAL EMBLEM IN A CINEMA
THEATRE IN PATAMAT VILLAGE

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao (Vijayawada East) :— Sir, under Rule 193, I beg leave to present this petition received from Patamata village regarding the insult carried to our National emblem in a cinema theatre.

Mr. Speaker :— I will send it to the Petitions Committee.

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao :— Thank you, Sir.

Mr. Speaker :— Now there are 5 matters under Rule 341. The first in which Sri B. Venkata Reddy has given notice. He is not present here. Next one in which Sarvasri G. Rajaram etc., have given notice. None of them are present here. Now, next one in which Sri Badri Vishal Pittie has given notice of, 'Extension of the time-limit for admission to Medical Collages.'

MATTER UNDER RULE 341

1. RE: DELAY IN PUBLICATION OF INTERMEDIATE
EXAMINATION RESULTS OF HINDI, MARATHI
AND KANNADA MEDIUM CANDIDATES INTIME
FOR MEDICAL ENTRANCE EXAMINATION.

श्री बदरी विशाल पित्ती :— अध्यक्ष महोदय । यहां यह सवाल आया था और उसका जवाब भी दिया गया था । एडमिशन के लिए आखरी तारीख आ गई है । लेकिन अभी तक हिन्दी भराती और केनडी माध्यम परीक्षाओं के परिणाम नहीं निकले हैं । इसलिए मेडिकल कालेज में दाखले की तारीख बढ़ाने का सवाल पैदा होता है ।

Sri Mohd Ibrahim Ali Ansari :— Sir, I discussed this matter with the Minister for Education. He is at it. He is trying his best to see that the results are published before 15th. In case, the results are not published by 15th, we will certainly extend the timelimit.

2. RE: MAXIMUM AGE-LIMIT FOR APPLYING TO MEDICAL
ENTRANCE EXAMINATION.

Mr. Speaker :— Next one in which Sri T. Purushothama Rao, Sri G. Rajaram and Sri Badri Vishal Pitti have given notice of regarding 'Entrance Examination... ..'. The same thing.

श्री बदरी विशाल पित्ती :— दकन क्रानिकल में २० अगस्त को एक विज्ञापन कला था । उस में यह था कि

As on 31st December, 1970, shall have completed sixteen years of age but shall not have completed twenty two years of age

लेकिन बाद में ६ सेप्टेम्बर १९७२ को यह निकला कि

Candidates age should not exceed 22 years as on 31st December, 1971

इस में यह है कि ७०, ७१ का एकडेमिक इयर खत्म कर दिए और एडमिशन ७१, ७२ में कर रहे हैं । यह जो ७१ की तारीख २२ बरस की वह १९७० ही रहना चाहिए । इस के साथ साथ रीजिनल कमेटी के २३ जून १९७१ के तीरमानम में कहा गया है कि

No candidate shall be admitted to the first year of M. B. B. S. course unless he or she shall have completed the age of sixteen years on 31st December of the year of admission 1970-71

re : Non registration in Employment exchanges of persons not coming under 'One family one job' scheme.

इसलिए ७१ की बजाए ७० ही रखें तो अच्छा है

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :— The trouble is this, Sir, because we are admitting in this year we thought it would be proper to extend the age limit to 31st December, 1971. Similarly in case we extend the minimum age, the maximum age limit boys will suffer. So till last year the maximum age was 21 years which has been now extended to twenty two years.

श्री बदरी विशाल पित्ती : १९७० का एकेडेमिक इयर तो खत्म हो गया अब ७१, ७२ का है। इस पर विचार कर सकते हैं।

Mr. Speaker :— What have you to say please ?

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :— I have already submitted that, Sir.

3. RE : NON REGISTRATION IN EMPLOYMENT EXCHANGES OF PERSONS NOT COMING UNDER 'ONE FAMILY ONE JOB' SCHEME.

శ్రీ నావిరాల గోపాలకృష్ణయ్య :— అధ్యక్ష, ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్చేంజ్ లో ఎట్లా చేస్తున్నారంటే, మీ ఫ్యామిలీలో ఎవరైనా ఒకరు యంతవరకు ఉద్యోగములో వున్నారా? లేదు అని వర్టిఫికేటు తీసుకువస్తే తీసుకుంటాము లేకపోతే ఏమిచేయలేము అని చెబుతున్నారు. అసలు వుద్దేశము ఏమంటే, ఏ ఫ్యామిలీలో కూడా వుద్యోగి లేకుండా వుండకూడదని. అదేమో వున్నతమైన ఆశయమైతే మరి యెట్లా వికృత రూపము దాల్చి పై అన్ ఎంప్లాయిమెంట్ ఏట్లా సర్వీస్ అవుతుంది? హైదరాబాద్ లో, వున్నటువంటి ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్చేంజ్ లో ఏమి చెబుతున్నారంటే unless you get certificate of non-employment in family. we are not going to register in the Employment exchange. ఇది చాలా దురదృష్టకరముగా వుంది. దురన్యాయంగా వుంది. ఇది ఎందువల్ల జరుగుతుందని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ జి. సంజీవరెడ్డి (సిరిపూర్) :— అది నిజమైన విషయముగాదు. అందరికీ రిజిష్టర్ చేస్తున్నాము. వారికి వచ్చింది పొరపాటు యన్ పర్యేషన్. ఇప్పుడు వుండే జాబ్ అన్నికూడా వన్ జాబ్ ఫర్ వన్ ఫ్యామిలీ అనే స్కీము క్రింద యిస్తున్నాము.

Mr. Speaker :— His complaint is they are not registering. ఇంట్లో ఎవరుకూడా లేకపోతే రిజిష్టరు చేసుకుంటున్నారు, లేకపోతే లేదని. రిజిష్టరు చేసుకున్న తరువాత they may say we may not give. అసలు రిజిష్టరు చేసుకోకుండానే ఆక్షేపణ చేస్తున్నారనేది వ్యాఖ్యానించు.

శ్రీ జి. సంజీవరెడ్డి :— మీ ద్వారా మెంబరుగారికి, జమనపి చేస్తున్నాను, అది సత్కారానికి దూరముగా వుంది. నిజంగా అలాంటిది ఏమీలేదు. ఎవరికి డెన్యూజ్ చేయడం

Calling Attention to urgent
matters of public importance,
re : Need for the Government
to develop Jawahar Autonagar,
Vijayawada.

దము లేదు. అయితే ఒకటి వుంది. స్పాన్సర్ చేస్తున్నప్పుడు మాత్రము ఫస్ట్ ప్రిఫరెన్స్ యింట్లో ఎవరు వుద్యోగము లేనివారికి వుంటుంది. రిజిస్ట్రేషన్ అనేది జనరల్ గా వుంది. ఇతర రాష్ట్రాలనుండి వచ్చినవారికి కూడ రెఫ్యూజ్ చేయవద్దని వుంది. స్పాన్సర్ చేయకపోవచ్చు గాని రిజిస్ట్రేషన్ ఎవరికి ఆపడానికి వీలులేదు, ఆపడంలేదు. ఈ నోటిసు యిచ్చిన తరువాత ఎంక్వయరీ చేశాను, పిలిపించి మాట్లాడాను. అటువంటిది వుండదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— వెళ్ళితే దానిమీద వ్రాయరు, ఫ్యామిలీ నుండి సర్టిఫికేటు తీసుకురాలేదు గనుక చేయము అంటున్నారు. దానికి సాక్ష్యం ఎవరంటే, తెన్నేటి విశ్వనాథముగారు ఒక సందర్భంలో కబురు చేస్తే మేము తీసుకోడానికి వీలు లేదని నోటితో చెప్పారు.

శ్రీ జి. సంజీవరెడ్డి :— ఇది ఎట్లా వస్తుందంటే, రిక్విజిషన్ ఒకటి వచ్చి వప్పుడు, నాపేరు అందులో పెట్టమంటే, క్లియర్ గా లిస్టు పంపేటప్పుడు, స్పాన్సర్ చేయమన్నప్పుడు చెబుతున్నారు, మీ దగ్గర సర్టిఫికేటు వుందా, ఫ్యామిలీలో ఎవరైనా ఎంప్లాయి వున్నారా లేదా అనేదాని గురించి అని....స్పాన్సర్ కు రిజిస్ట్రేషన్ కు సంబంధము లేదు. రోజు కనీసము 1000, 2000 రిజిస్ట్రేషన్ చేస్తున్నారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— అది క్లారిఫై అయితే తరువాత సంగతి చూచుకోవచ్చు, రిజిస్ట్రేషన్ మాత్రము అయితీరాలి.

శ్రీ బదరి విశాల పిత్తి :— अध्यक्ष महोदय . मैं यह स्पष्टीकरण चाहता हूँ । ७०, ७१ का एकेडेमिक इयर है । इस के बारे में तेलगाना गोजनल कमिटी ने भी कहा है । एडमिशन के बारे में हेल्थ मिनिस्टर यह स्पष्टीकरण दें कि इस पर गौर करेंगे ।

CALLING ATTENTION TO URGENT MATTER OF
PUBLIC IMPORTANCE.

1. RE : NEED FOR THE GOVERNMENT TO DEVELOP
JAWAHAR AUTONAGAR, VIJAYAWADA.

డాక్టర్ టి. వి. ఎస్. చలపతిరావు :— అధ్యక్ష, విజయవాడ పట్టణములో మన ప్రధాన మంత్రి శ్రీమతి ఇందిరా గాంధీగారు 1968వ సంవత్సరము జూన్ నెలలో వచ్చి చక్కని కార్యక్రమము నిర్వహించారు. మన దేశములో ఎక్కడ లేనటువంటి జవహర్ ఆటోనగర్ అనే దానికి శంఖస్థాపన చేశారు. దాని వుద్దేశము ఏమంటే, ఆటోమేషన్ యాక్ టిక్స్ పార్ట్ అఫ్ అవర్ డేరీ లైఫ్, అందువల్ల లాభీలు, మోటార్లు, చిన్నకార్లు, స్కూటర్స్, ట్రాక్టర్స్ యివన్నీ రోజు రోజుకు పెరిగిపోతున్నాయి. విజయవాడ పట్టణ

Calling Attention to urgent
matter of public importance.
re : Need for the Government
to develop Jawahar Autonagar,
Vijayawada.

10th September, 1971 559

ములో చాలా వర్క్-షాప్స్ వున్నాయి. అవి అన్ని రెసిడెన్షియల్ ఏరియాలో వుంటే దానివల్ల అక్కడ కాపురముండే వారికి న్యూ సెన్స్ గా వుంటుందని భావించి, యీ వర్క్-షాప్స్ ను ఊరు బయటకు మార్చాలని నిర్ణయము చేసి 200 ఎకరాలు ఎక్స్ యిర్ చేసి వీళ్లం దరిని వెళ్ళుచున్నారు. నా ప్లేటు మెంటులో మనవి చేసినట్లు మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వము 20 లక్షలు ఖర్చుపెట్టారు, ప్లేటు బ్యాంకు వారు 35 లక్షలు అప్పుగా యిచ్చారు. వర్క్-షాప్స్ ను నిర్వహించడానికి మెకానిక్స్ 20 లక్షలు ఖర్చు పెట్టారు. దాని ఫలితముగా రోడ్స్ బాగా ఫార్మ్ అయినాయి, మంచి బిల్డింగ్స్ వచ్చినవి. డెవలప్ అయింది. కాని దురదృష్టవశాత్తు ఆ పట్టణములో వుండే మిగతా కొన్ని వర్క్-షాప్స్ అక్కడికి వెళ్ళలేదు, మున్సిపాలిటీవారి ఉదాసీనతవల్ల అవి పట్టణములోనే వున్నవి. ఆ కారణముచేత, యింత డబ్బు ఖర్చు పెట్టిన వర్క్-షాప్స్ వారికి వర్క్ రావడములేదు. వారికి అక్కడ నెలకు రెండు వేలకు పైగా ఖర్చు అవుతున్నది. వారికివచ్చే ఆదాయము చాలా తక్కువగా వుంది. రెండవది ఏమంటే, అది విజయవాడ పట్టణమునకు 8 మైళ్ళ దూరములో వుంది. ఈ 8 మైళ్ళ దూరానికి కొత్తగా 22 బస్సులు సాంక్షన్ చేశారు, కాని గవర్నమెంటువారు ప్లే యిచ్చారు. ఆ ప్లే రద్దు చేయాలి, పోతే మిగతా 70 ఎకరాలు అన్ డెవలప్డ్ గా వుండి. ముఖ్యంగా యిది ప్రభుత్వమువారి యిండస్ట్రియల్ ఎస్టేట్ లేకపోతే అక్కడ వుండే వర్క్-షాప్స్ వారిదా అనేది తేలలేదు, అది నో మ్యాన్స్ లాండ్ అయిపోయి, దాని డెవలప్ మెంటు నెగ్లెక్టు అయిపోయి పెద్ద యిండస్ట్రియల్ అకర్షించడము లేదు. అందువల్ల ప్రభుత్వము శ్రద్ధతీసుకొని ఆథో యిండస్ట్రియల్ సంబంధించినటువంటి మేజర్ యిండస్ట్రియల్ అక్కడ నెలకొల్పి అక్కడ జరుగుతున్నటువంటి అభివృద్ధిని ఒక సీనిమాగా తీసి దేశములో చూపిస్తే ఎక్కువ మంది వస్తారని ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకవస్తున్నాను.

Sri K. Brahmananda Reddy :— Sir, the scheme of Jawahar Autonagar is a self supporting scheme that is to say, it has to be and it is being implemented with the amounts collected from the allottees of plots. The allottees, who are eligible for financial assistance from the Bank, such as auto-technicians, auto-parts manufacturers and auto-parts dealers, are required to pay 25% of the cost of lands and the remaining 75% is collected from them from the advance they receive from the Bank. The allottees, who are not eligible for financial assistance from the Bank, such as transport operators and lorry-owners, are required to pay 50% of the cost of the land at the time of making an application for the allotment of plot and the remaining 50% of the cost before execution of the lease-cum-sale deed.

A total number of 1039 plots have been demarcated in the area of 275.68 acres of land acquired. Out of them 663 plots have so far been occupied by the allottees.

Calling Attention to urgent matters of public importance.
 re : Need for the Government to develop Jawahar Auto-nagar, Vijayawada.

As per the procedure the amount collected from the allottees is credited to Government Treasury. Against these amounts Government releases the amounts to Director of Industries for implementation of the scheme.

The allottees have so far collected a sum of Rs. 19,31,083.25 as on 1-7-71, which has been credited to Government in deposits. Against this amount the Government have sanctioned a sum of Rs. 17.56 lakhs. The balance of Rs. 1.75 lakhs is yet to be sanctioned. Apart from this Government have sanctioned a sum of Rs. 29.49 lakhs, since the inception of the scheme upto 1970-71 which is refundable to Government by the allottees. Government had to advance this amount to provide infrastructural facilities for the entrepreneurs and to augment the meagre initial collections from the allottees. Thus a total amount of Rs. 47.05 lakhs has been released by Government so far. A sum of Rs. 30.81 lakhs out of this amount has so far been spent on land acquisition and a further sum of Rs. 16.24 lakhs has been spent on developments purposes.

The trade-wise allocation of plots is as under :—

Factory plots	...	821
Lorry owners		83
Shop plots		123
Transport Operators		7
		<hr/>
		1 0 3 9
		<hr/>

Out of the above the total number of plots occupied is 663, leaving a balance of 376 plots which are lying in the area yet to be developed.

An area of 75 acres has been reserved for the establishment of medium and large scale industries. Out of this, 5 acres have been allotted to the A. P. Federation of Cooperative Marketing Societies for the setting up of a Rice Bran Oil Mill in the Cooperative Sector and the remaining area of 70 acres will be allotted to entrepreneur proposing to set up medium and large scale industries, soon after the land is developed. Instructions have been issued on 6-9-1971 to the Director of Industries and to the Collector, Krishna District to see that the plots are developed at an early date and allotted so far as possible to the industrial units of Automobile industry.

Calling Attention to urgent
matters of public importance.
re : Need for starting a cement
factory at Tandur.

10th September, 1971 561

As this scheme is a self-financing one and is being implemented in this manner since 1966, it is not possible at this stage to take it over as a departmental scheme. Besides there are not sufficient funds available under the Plan Budget for the Government to take up the scheme on its own ఇంకా అనేక విషయములు ఏదో చెప్పారు.

డాక్టరు టి. వి. ఎన్. చలపతిరావు : స్టే యిచ్చారు, అది రద్దు చేయనిదే బిస్సులు పడవు.

Sri K. Bramhananda Reddy : If it is Government's concerned I will certainly request the minister to look into it.

డాక్టరు టి. వి. ఎన్. చలపతిరావు : ట్యాన్స్‌పోర్టు కమిషనర్ గారి దగ్గర వుంది.

శ్రీ కె. బ్రహ్మనందరెడ్డి : సినిమా తీసేది తరువాత ఆలోచన చేద్దాము.

శ్రీ డా.టి.వి.ఎన్. చలపతిరావు : అటోమోటైలు యింధస్ట్రీస్ స్థాపించడానికి ఆకర్షకంగా వుంటుంది.

Sri K. Brahmananda Reddy : It becomes self-sufficient. We are starting one at Guntur also.

re : NEED FOR STARTING A CEMENT FACTORY AT
TANDUR.

శ్రీ ఎం. మాణిక్ రావు (కాండూర్) : అద్యక్ష, హైదరాబాదు డిస్ట్రిక్టులోని కాండూరులో బేసిక్ మెటల్ లైమ్ స్టోన్ వుంది. 66—67 లో సిమెంటు కార్పొరేషన్ అవ్ ఇండియావారు సర్వే చేశారు. కేసురాం సిమెంటు యింధస్ట్రీస్ వారు అప్లయ్ చేశారు. వాల్చండ్ గూపువారు గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియాకు లైసెన్స్ కొరకు అడిగారు. ముఖ్యమంత్రిగారు హౌస్ లో ఎన్నోసార్లు పరీక్షన చేశారు, లైసెన్స్ గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా యిచ్చింది, తొందరగా వస్తుందని చెప్పారు, అది ఏ పరిస్థితులలో వుంది. వాల్చండ్ గూపువారు కొంచము ఏరియా ఏక్వయర్ చేశారు. ఏదో నామక : చేళామని పరీభాషానికి చెప్పటానికి చేశారు. ఇంతవరకు యింకా పోస్ట్ పూర్తి కాలేదు. మిషనరీ లేదు, బిల్డింగ్ లేదు, లైసెన్స్ తీసుకోలేదు. మొత్తము 25 ! ఏకరాల భూమి పెట్టుకొని, పున్నంపల్లి ఆక్కడ పున్నవారికి లాభము కావడము లేదు, వీరికి లాభము కావడము లేదు. ఈ సిమెంటుకు సంబంధించిన వ్యవహారము 66—67 నుండి గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియాతో పెండింగ్ లో వుంది. కాండూరు నుండి 20 మైళ్లలో సీరం, మైసూరు ప్లేటులో, సిమెంటు కార్పొరేషన్ అవ్ ఇండియావారు పోటీలు వేశారు. దీనికి సిమెంటు కార్పొరేషన్ అవ్ ఇండియావారు పోటీకి వచ్చారు. హైదరాబాదు డిస్ట్రిక్టులో మినరల్ 'వెట్' పంత్ వుందంటే.... There is great competition for a cement factory. Even if we put up three factories, there is enough raw material. There is already one at Shahbad

and still we can put up two more factories. I want to know the present position.

Sri K. Brahmananda Reddi : Sir, Messrs. Walchand Tander Cement Company Limited, have applied to Government of India on 16-5-1970 for a licence under Industries (Development and Regulation) Act, 1951 to set up a Cement Factory at Tandur in Hyderabad District. In support of the application they have stated that they have acquired 171 acres of land for locating the factory and housing colony and have obtained prospecting licence and mining lease, and have made arrangements for power and water requirement.

The State Government have recommended the application to Government of India for the grant of the necessary licence to this firm in August 1970. The Government of India informed in January 1971 that the application was carefully considered and that it was not possible to issue a licence as applied for. They have therefore rejected the application. The firm has not come up so far for reconsideration of their application or with a revised proposal to enable the Government to consider and take up the matter again with the Government of India.

The proposal to set up a cement factory at Tandur is however not given up by the State Government. The Government of India have been requested to see that one of the proposed cement projects of the Cement Corporation of India is set up at Tandur. The response of the Government of India is not favourable to this proposal. They have again been requested to reconsider it.

ఇప్పుడు మాజీకర్మిగారు చెప్పినట్లు దీనికి ఒక చరిత్ర ఉంది. 1967-68 నుంచి తాండూరులో ఎర్రగుంటలో కోల్ డిపాజిట్స్ తీసుకోవాలని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి వ్రాస్తూనే ఉన్నాము. సాధ్యమయినంతవరకూ సిమెంట్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియాకు తీసుకోవాలని చెబుతూ వచ్చాము. అప్పటి మంత్రిగారయిన చెన్నారెడ్డిగారు ఇంజనీర్లు తీసుకున్నారకాని ముందుకు వచ్చినట్లుగా లేదు. తరువాత సిమెంటు డిసెంట్రలిజేషన్ అయింది. మళ్ళీ కంట్రోలు పెట్టారు. ఇప్పుడు పౌల్ లో ఆండ్రప్రదేశ్ లో సిమెంటు ప్రొడక్షను ఎక్కువగా వుందని సిమెంటు ప్రొడక్షను తక్కువగా ఉన్న రాష్ట్రంలో చేయాలని అన్నారు. నా అభిప్రాయం ప్రకారం ఇది వజ్రమయిన సమాధానం కాదు. ఒక్కొక్క ఏరియాలో డిపాజిట్ ఉంటే గాని లేని చోట్ల సిమెంటు ఫాక్టరీ అనడం కష్టమయినవని. అందుకని Tandur in Hyderabad District and Yeerraguntla in Cuddapah District are very rich in mineral deposits.

Calling Attention to urgent
matters of public importance
re : Need for distribution of
forest lands in Narasypalem
and Mekapadu reserve to
landless poor.

10th September, 1971 563

so far as cement is concerned. We are again reminding the Government of India that they should consider this. వారు ఏమి సలహా ఇస్తున్నారంటే మీ స్టేట్ గవర్నమెంటు చేస్తే మేము లైసెన్సు ఇవ్వడానికి సిద్ధంగా ఉన్నామనే ధ్వనిగా ఉంది. మనకు చాలా కాపీటల్ కావాలి. అది ఎనిమిది తొమ్మిది కోట్లకు తక్కువకాదు. మేము యీ తాండూరు విషయం ఎర్రగుంట్ల విషయం తిరిగి గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియాకు వ్రాస్తున్నాము

శ్రీ యం. మాణిక్యరావు :— పోయినవారం పిమెంట్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా చయిర్మన్ డా. కేశ్కర్ గారు వచ్చారు. Dr. Keskar, Chairman of the Cement Corporation of India has come to an adjacent village and I met him. Last time I met him in Delhi also. He said that he would give all help provided the State Government also consider it. As a local M. L. A. I requested Dr Keskar. I would request the Chief Minister to take up this personally with the Chairman of the Cement Corporation of India and they have got enough funds this year.

RE : NEED FOR DISTRIBUTION OF FOREST LANDS IN
NARASAYAPALEM AND MEKAPADU RESERVE TO
LANDLESS POOR.

శ్రీ ఆర్. మహనంద (దర్శి) : అధ్యక్ష, గుంటూరు జిల్లా వినుకొండ తాలూకాలో నరసాయిపాలెం మేకపాడు అను రిజర్వు ఫారెస్టులున్నాయి. దాదాపు 1100 ఎకరాల వరకూ ఫారెస్టునుంచి రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటుకు ట్రాన్స్ఫర్ చేయడానికి ప్రభుత్వం ఒప్పుకున్నారు. ఆయనా ఆప్రాంతంలో ఉన్న లాండ్ లెస్ పూర్కి ఆభూములు పంపడమరో జాప్యంజరుగుతుంది, రెవిన్యూమంత్రిగారు ఒకటి రెండుసార్లు మారిపోయి పేషన్లు వయన గుంటూరు కలెక్టరుగారికి పోతారు. కాని వారు ఏవిధమయిన చర్య తీసుకోలేదు. అక్కడ మూడుజిల్లాల సొసైటీ ఆనేపేరుతో ఒకాయన రయతుల దగ్గర డబ్బు పసూలు చేసి బోగన్ గా అనుభవిస్తున్నారు, ఇప్పుడు ఆయన కార్యక్రమమంతా గోపాలకృష్ణయ్యగారి ఏరియాకు పోయింది. ప్రభుత్వం భూములు పంచనందువలన ఆయనే నా సొసైటీ ఉంది భూములు నేనే పంచుతాను అని రయతులను మోసంచేసి 50-60-100 రూ.లు పసూలు చేస్తున్నాడు, కాలనీలు కడతానంటాడు. రయతులు డబ్బు పొగొట్టుకుంటున్నారు. వారికి భూములు త్వరగా పంచాలని యీ డబ్బు పసూలుచేయు మోసమును అరికట్టాలని ఘోషిస్తాను.

Sri P. Thimma Reddy :— Sir, in G. O. Ms. No 635 Revenue, dated 10-7-1971, Government ordered that the forest lands in Narasayapalem, Mekapadu, Pamidipadu blocks of Vinukonda taluk which were disreserved in G. O. Ms. No. 2204 Food & Agriculture

Calling Attention to urgent matters of public importance.
 re : Need for distribution of forest lands in Narasayapalem and Makapadu reserve to landless poor.

dated 22-11-1970 be assigned to the members of Three District Labour Colonisation Society, Murthuzapuram in Vinukonda Taluk of Guntur District and pattas granted to them after the Collector satisfies himself on the following.

i) that the proposed assignee is a bonafide member of the society and has been recognised as such at least for the last 5 years, prior to the date of the present petition of the Society, i. e. June 1966 ;

ii) that he is in continuous enjoyment of the benefits of the society and has been actually associated with or engaged in the cultivation of the lands leased out to the society for at least 5 years prior to the date of the present petition ;

iii) that he is landless poor person eligible for assignment of land under normal darkkast rules ;

iv) that the land assigned including the land already possessed by him does not exceed the limits of wet or dry prescribed ;

v) While assigning the lands, the Harijan members of the Society are given preferential treatment,

The Collector of Guntur has reported that out of Ac. 1514-90 disreserved an extent of Ac. 1341-84 was handed over to the Revenue Department by the Forest Department on 12-3-1971 and that the details of the lands taken over are as follows :

Pamidipad	Ac. 195-00
Narasayapalam Ex. I	250-00
do Ex. II	423-00
Mekapad	246-00
Ramudupalam	227-84
	<hr/>
Total :	1,341-84
	<hr/>

The field survey of the disreserved lands in Narasayapalem, Mekapad and Pamidipadu blocks have since been completed and the survey records are sending preliminary scrutiny, Simultaneously action is being taken to transfer the lands to Assessed waste so as to assign the land to the eligible persons.

Calling Attention to urgent
matters of public Importance
re : Ousting of a Harijan lady
in the Primary Health Centre
of Chiteala Samithi of Warangal
District.

10th September, 1971 565

Further, the scrutiny of applications filed by the members is being attended to by the Tahsildar as ordered in the G. O. Ms. No. 635, Revenue (B) Department dated 16-7-1971 so as to determine the eligible persons to make allotment of land. The work is being attended to very expeditiously and will be completed before the end of this month. The allotment of the land will be made strictly in conformity with the instructions issued by the Government in G. O. Ms. No. 635 Revenue dated 16-7-1971.

RE : OUSTING OF A HARIJAN LADY IN THE PRIMARY HEALTH CENTRE OF CHITYALA SAMITHI OF WARANGAL DISTRICT.

శ్రీ జంగారెడ్డి (హక్కుల) :— అధ్యక్ష, వరంగల్ జిల్లా ఫిర్యాలో చిటియాల సమితి అనే గ్రామముంది. 1959 నుంచి అక్కడ ఒక సమితి ఉంది. అక్కడి మేరి అనే మిడ్ వయస్ ఉంది. ఆమెను అకారణంగా ట్రాన్స్ఫర్ చేశారు. సర్వీస్ రూల్స్ పాటించకుండా మూడు సంవత్సరముల సర్వీస్ ఉన్న ఆమెను అక్కడనుంచి తొలగించారు. కలెక్టరుగారికి చెబితే ఎంక్వయిరీ చేయలేదు. కలెక్టరుగారు ఒక తనను నన్ పెండు చేయమన్నారు. కాని ఏమీ జరగలేదు. కలెక్టరుగారి అర్డర్స్ బి. డి. ఓ. గాని సమితి ప్రతిదెంబుగాని ఇంప్లిమెంటు చేయడంలేదు. తరువాత దమ్మనపేట అనే గ్రామములో పంచాయితీ సభ్యుని ఇంటివయన 20-5-71న దాడి చేశారు. అవిశ్వాస తీర్మానంపై ట్రాన్స్ఫర్ ని ఖోలీను వరకు 12-8-71న కొట్టారు. దానివయన ఇన్ స్పెక్టరుకు ఫిర్యాదుచేసినా పర్యవేక్షకుని తీసుకోలేదు. అనంగ్లిలో చెబితే కాలి ఎటెన్షనులు వస్తుంటే ఎంక్వయిరీ చేస్తారుగాని లేకపోతే చేయటంలేదు. ప్రతి విషయమూ అనంగ్లిలో చెప్పడం కుదరదు. కాబట్టి ఫిర్యాదులు వస్తే వెంటనే దర్యాప్తులు జరిపించాలని కోరుతున్నాను.

Sri Thota Ramaswamy :— Sir, the BDO, Panchayat Samithi, Chityal, has reported that one temporary auxiliary nurse midwife by name K. Maria of Raghavareddipeta village of Chityal Panchayat Samithi was ousted during the month of July 1971 with reference to the complaint received from the villagers and Sarpanch of the Gram Panchayat Raghavareddipeta that the auxiliary midwife was not at all staying at headquarters and that her performance was far from satisfactory, etc. It is reported that a show-cause memo was issued to her with regard to the lapses. She did not send any explanation. Hence the President Panchayat Samithi terminated her services.

Calling Attention to urgent matters of public Importance.
re : Ousting of a Harijan lady in the Primary Health Centre of Chityala Samithi of Warangal District.

Sir, this mid wife represented to the Collector that one T. V. Narasimhaswamy, Compounder, Primary Health Centre, Chityal, was teasing her and trying to misbehave with her. Then the personal Assistant to the Collector send this representation to the District Medical and Health Officer to enquire into the matter and to place under suspension if the allegations were true, but the allegations were found to be incorrect. Therefore, nothing was done, Sir.

Then, as regards the other thing, Sri K. Narasayya, Harijan member of the Gram Panchayat, Ramannapeta. The Tahsildar, Pakarla, has reported that he received a complaint from Narasayya on 2-8-1971 alleging that he was beat by Rajeshwara Rao, Gumashta Police-Patel, Ramannapeta village, as he did not sign a petition for moving a no-confidence motion against the Sarpanch even though the father of the Police-Patel requested him to do so. Sri Narasayya also filed a complaint with the police of Pakarla. The Tahsildar who enquired into the matter personally on 5-9-1971 has reported that there was a dispute between K. Narasayya and his brother K. Ankush with regard to getting water from irrigation well by means of a motor. As Sri Ankush represented this matter to the Police-Patel, Sri Rajeshwara Rao, the Police-Patel called for Sri K. Narasayya on 12-8-1971 through a village servant and asked him to settle the matter through elders. Sri K. Narasayya did not choose—

Mr. Speaker :— Is any action being taken ?

Sri Thota Ramaswamy :— Yes, Sir. The matter was reported to the police.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :— పోలీసువాళ్ళు మంచి పీళ్ళ బానిసకూడా పోకుండా చేశారు. దానిపైన క్రిమినల్ యాక్షను లేదు.

శ్రీ జి. రామస్వామి :— నా దగ్గరనున్న రిపోర్టులో అది ఏమీలేదు. కె. నరసయ్యకూడా పోలీసు వారికి రిపోర్టు చేశారు. తరువాత ఈగుమస్తా, పోలీసు పజేయను కూడా పోలీసువారికి రిపోర్టు చేశారు. The Police have registered a case under Sec. 150 IPC against 10 persons and they are enquiring into the matter. The Police-Patel has ceased to be Police-Patel on 6-9-1971. He is not reinstated. The charges given to Mali Patel—

శ్రీ జంగారెడ్డి :— ఎ. ఎన్. ఎమ్మను గురించి మీరు రిజిస్ట్రేట్ చేయడానికి ఏమైనా ప్రయత్నం చేస్తారా? కంప్లెయింటుగాని, పోకాట్ నోటీసుగాని ఇచ్చిన తరువాత లేని అడ్రస్ కు పంపిస్తే ఎలా?

Calling Attention to urgent
matters of public Importance.

10th September, 1971 567

RE : Sanction of two advance
increments to lecturers with
Ph. D in Government and
affiliated Colleges.

Sri Thota Ramaswamy :— She has to appeal against the order if she has any complaint to make. That is all what I can do.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :— గవర్నమెంటుకు పెట్టమంటరా లేకపోతే కలెక్టరేటుకు వెట్టమంటరా?

శ్రీ టి. రామస్వామి :— జిల్లా పరిషత్ చైర్మన్ గారికి అప్పీలు చేయాలి.

RE : SANCTION OF TWO ADVANCE INCREMENTS TO
LECTURERS WITH Ph. D IN GOVERNMENT AND
AFFILIATED COLLEGES.

శ్రీ బదరి విశాల పిత్తి .— अध्यक्ष महोदय । करीब एक साल होने को आया है । ४ नवंबर १९७० को उसमानिया युनिवर्सिटी सेनडिकेट ने एक तीरमानम पास किया था ।

The teachers who have obtained Ph. D degree of this University or any other University, foreign Indian recognised as equivalent to that of the University or an India University, shall be granted two advance increments in the grade of salary applicable to his post with effect from the date of award of degree.

मतलब यह कि पी. एच. डी करने पर उन को दो एडवांस इन्क्रिमेंट्स दिए जाएंगे । लेकिन इस पर अमल नहीं हो रहा है । इस के क्या कारण हैं मैं इस का जवाब चाहता हूँ ।

Sri P. V. Narasimha Rao :— Sir, after the revision of the University Grants Commission scales of pay to college lecturers and Assistant Lecturers with effect from 1-4-1966 i. e., the 4th. Plan scales, the Govt. of India have informed the State Government that they have decided not to sanction any assistance towards advance increments for Ph. Ds. In view of the above decision of the Government of India, the State Government have also decided not to sanction any advance increments to Ph. D holders working in Government and affiliated colleges. In January 1970 at the conference of Principals, it was resolved that suitable weightage may be given to teachers with Ph. D qualifications working in affiliated colleges. This is under examination, but so far as the advance increments are concerned, they will not be covered by the grants given by the UGC and that is the difficulty both for Government and I presume for the University also.

Calling Attention to urgent matters of public Importance.
 re: Allotment of seats reserved for Scheduled Castes and Schedule Tribes in part time B.E. Course to General Pool.

श्री बदरी विशाल पित्री :— लेकिन युनिवर्सिटी का तीरमानम है ना ।

श्री पी बी, नरसिंहराव :— लेकिन पैसा नहीं मिल रहा है ।

**RE: ALLOTMENT OF SEATS RESERVED FOR SCHEDULED CASTES AND SCHEDULED TRIBES IN PART TIME
 B. E. COURSE TO GENERAL POOL**

శ్రీ కె. మునుస్వామి (నక్కవేడు) :— అధ్యక్ష, ఈ పార్టు టైము బి. ఇ కోర్సులో హరిజనులకు కొంత శాతం రిజర్వేషను ఉంది. దానికి అప్లికేషన్లు కూడావారి అర్హత ప్రకారమే పెట్టుకున్నారు. కాని ఎన్ని అయితే హరిజనులకు రిజర్వేషను కోటా ఉందో అంతకంటే తక్కువ దరఖాస్తులే వచ్చాయి. అయినప్పటికీ కూడా ఎంతైనా ఎగ్జామినేషను పెట్టారు, దీనిలో వాళ్లకు జనరల్ కాండిడేటుతో సమానంగా మార్కులు రాలేదన్న ఉద్దేశంతో ఒక్క హరిజనునికి కూడా ఆ రిజర్వేషనులో సీటు లేకుండాచేశారు. వాళ్లకు కేటాయించిన కోటాలో ఎన్ని దరఖాస్తులు వచ్చాయో చూసి వాళ్ళకు కాంపిటిషను పెట్టి వాళ్ళలో ఎవరికి ఎక్కువ మార్కులు వస్తే వారికి ఇవ్వాలి. కాని మరి అక్కడ ఉన్నటువంటి శాతానికంటే తక్కువ దరఖాస్తులే వచ్చినప్పటికీ వాళ్ళకు జనరల్ కాండిడేటుతో సమానంగా ఎంతైనా ఎగ్జామినేషనులో మార్కులారేదనే ఉద్దేశంతో ఒక్కరికి కూడా సీటు దొరకకుండా చేశారు. కాబట్టి ఇలాంటి అవకాశం ఇట్లానే ఉంటే హరిజనులకు దేనిలోనూ రిజర్వేషను దొరకకుండా పోతుంది. అదీగాక ఈ బి. ఇ చదివే వాళ్లకు తెలంగాణా రీజనల్ కమిటీ కూడా ఎంతైనా ఎగ్జామినేషను పెట్టకూడదని కూడా ఒక తీర్మానం ఉన్నది. అయినప్పటికీ కూడా దీనికి ఎంతైనా ఎగ్జామినేషను పెట్టి హరిజన సీట్లు ఇతరులకు ఇస్తున్నారు. కాబట్టి వారి కోటా వారికి ఇవ్వవలసిందిగా మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :— ఇప్పుడు వారు ఏమి అడుగుతున్నారో నాకు అర్థం కాలేదు. ఇప్పుడు పార్టు టైము డిగ్రీ కోర్సెస్ ఇంజనీరింగు డిప్లొమా వారి కొరకు రిజర్వేషను ఉంది. 14 శాతం, 4 శాత పెడ్యూల్డ్ కాస్తు, పెడ్యూల్డ్ ప్రైవేటుకు రిజర్వేషను ఉంది. తరువాత వారిద్దరిలో మార్పిడి చేయడానికి అవకాశం ఉంది. పెడ్యూల్డ్ ప్రైవేటువారు దొరక్కపోతే పెడ్యూల్డ్ కాస్తు వారికి ఇవ్వమని, పెడ్యూల్డ్ కాస్తు వారు దొరక్కపోతే పెడ్యూల్డ్ ప్రైవేటువారికి ఇవ్వమని, ఇరువురూకూడా దొరక్కపోతే ఆ సీట్లు ఖాళీగా ఉంచే దానికన్నా జనరల్ గా పూర్వకు పోవాలని రూలు ఉంది. ఆ ప్రకారంగానే ఎంతైనా జరుగుతున్నది. అందులో పాస్ అయిన వాళ్ళలో మెరిట్ ప్రకారం

Calling Attention to urgent
matters of public Importance.
re : Need for taking up Polavaram
Project on Godavari river.

10th September, 1971 569

తీసుకొనడం జరుగుతున్నది. అనలు ఎంట్రెన్సులో కూడ రిజర్వేషన్ పెట్టమంటారా ఏమిటో నాకు స్పష్టంగా బోధపడడంలేదు. ఇప్పుడున్న రూపు ప్రకారంగా వాళ్ళకు మొట్టమొదట రిజర్వేషన్ ఉన్నది. హరిజనులకు ఉన్నది, గిరిజనులకు ఉన్నది. వాళ్ళలో ఇంటర్ చేంజిబిలిటీ కూడ ఉన్నది. వీళ్లు లేకపోతే వాళ్ళకు, వాళ్లు లేకపోలే వీళ్ళకు, ఉభయులు రాకపోతే తక్కిన వాళ్ళకు పోతుంది. అది పరిస్థితి.

శ్రీ కె. మునుస్వామి :— రిజర్వేషన్ లో స్పష్టంగా హరిజనులకే ఇవ్వాలని ఉన్నది. తరువాత మార్పు తీసుకొనేటప్పుడు, జనరల్ గా క్యాండిడేట్సుతోపాటు వీరికి మినిమం మార్కు వస్తేనేగాని తీసుకోవడంలేదు అనేదానికంటే హరిజనులలోనే, వారికి సర్టిఫికేట్సు ఇచ్చేటప్పుడు ఎలిజిబుల్ ఫార్ కాలేజ్ కోర్సు అని ఉంటుంది కాబట్టి దానిని బేస్ గా తీసుకొని అప్లయ చేసిన హరిజనులలోనే ఎవరికి ఏక్కువస్తే ఆ హరిజనులకు ఇచ్చేటట్లు జేపీశట్లయితే వారికి లాభము ఉంటుంది. అంతేగాని తక్కినవాళ్ళతో కంపేర్ చేసినట్లయితే ఒక హరిజనుడు కూడ పాస్ అయ్యే పరిస్థితి కూడ కన్పడదు. కనుక దీనిని రీలాక్స్ చేయమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :— అంటే హరిజనులకు మినిమం మార్కు ఉండ కూడదని అంటారా, నాకు అర్థం కావడంలేదు. మునుస్వామిగారు నేను ఇద్దరము మాట్లాడుకొంటాము దీనిని గురించి. వారు చెప్పేది నేను అర్థం చేసుకొనిన తరువాత ఒక డిసిషన్ తీసుకోవచ్చు.

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు (నూజివీడు) : అధ్యక్ష, పోలవరము ప్రాజెక్టు అనేది 1942 నుంచి ఉన్న మద్రాసు ప్రభుత్వములో అంతా కలసి ఉన్నప్పుడు శాంతి రామమూర్తి గారు దానిని ప్రవేశపెట్టారు. అప్పుడు విశాలాంధ్ర లేకపోవడంతో వలన, ఇది హైదరాబాదు స్టేటు కింద ఉండడం వలన అప్పుడు రామపాదసాగర్ కట్టడము అవసరం అయింది. ఇప్పుడు, ఆంధ్రప్రదేశ్ అయిన తరువాత దాని అవసరం అంతగా లేకపోగా, పోచెంపాడు, ఇప్పంపల్లి మొదలైన ప్రాజెక్టు వచ్చినాయి. ఇప్పుడు ఈ ప్రాజెక్టుకు, రామపాదసాగరుకు, అంతదాము కాకుండా అంత ఖర్చులేకుండా పోలవరము దగ్గర ఒక బ్యారేజ్ కడితే సరిపోతుంది, దానివలన రి లక్షల ఎకరాలు సాగువుతుందని నిర్ణయముచేశారు. దీనికి మూడు కాలవలు ఏర్పాటుచేసి, ఎడమ కాలవ తూర్పు గోదావరి, విశాఖపట్టణము జిల్లాలకు వ్యవసాయానికే కాకుండా, విశాఖపట్నం ఇండస్ట్రియల్ గా చాలా అభివృద్ధి కావలసినటు పంటిది, దానికి నీటి కొరతవలన ఇండస్ట్రియల్ రావడంలేదు. స్టీల్ ప్లాంటు, ఇంక పెద్ద పెద్ద ప్లాంటు అన్నీ వస్తున్నాయి, ఇప్పుడేదో కొద్దిగా స్టీల్ ప్లాంటుకు పైపు ద్వారా తీసుకొనివెళ్లు తున్నారు. అది అంతగా సరిపోదు. అందువల్ల శోధనలనుంచి కాలవ తీసినట్లయితే తప్ప అక్కడ ప్రాజెక్టు పార్ట్స్ కాదు.

తరువాత కుడికాలువ క్రిష్ణా, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలలో మెరక ప్రాంతాలు అన్నీ సాగు కావడానికి, ఫుడ్ ప్రాజెక్టు లేకుండా చేయడానికి నేను చెప్పినట్లుగా 8 లక్షల ఎకరాలు దాని క్రింద సాగవుతుంది. దీనిని సూరు కోట్ల కంటే ఎక్కువగా కాదని అంచనా వేయబడింది. దీనిని బెటర్మెంట్ టాక్సువలన 10, 12 లక్షలు వస్తుంది, ఇంకా లాండ్ రివిన్యూ క్రింద 10, 15 లక్షలు వస్తుంది కాబట్టి సుమారు 30 కోట్లు వస్తే, 70 కోట్లు మాత్రము సెంట్రల్ గవర్నమెంటునుంచి 5, 8 సంవత్సరముల్లో తీసుకొన్నయితే ఇది చాలా మంచి ప్రాజెక్టు అవుతుంది. కనుక దీనిని చేపట్టినట్లయితే అంధప్రదేశ్ లో మెరక ప్రాంతాలు అనేవి లేకుండా మంచి నీటి వనరులు కల్పిస్తుందని. కనుక దీనిని వెంటనే తీసుకోవలెనని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కృష్ణారాజా బహదూర్ (తుని) : అధ్యక్ష, ఇప్పుడు పోలవరము దగ్గర గోదావరిపైన అనకట్ట గాని, బ్యారేజ్ గాని కట్టినట్లయితే దానివలన క్రిష్ణా, పశ్చిమ గోదావరి, తూర్పు గోదావరి విశాఖపట్నం వరకు కూడ మెట్ట ప్రాంతాల ప్రజానీకానికి నీటి సరఫరా చేయడమే కాకుండా విశాఖపట్నంలో ఇండస్ట్రియల్ డెవలప్మెంటుకు కూడ పనికి వస్తుంది. రెండవది, మెట్టమొదట పంటకు కూడ పనికి వస్తుంది; నేపిగేషన్, ఇరిగేషన్, ఇండస్ట్రియల్ డెవలప్మెంటుకు పనికి వచ్చేటటువంటి ప్రధాన మైనటువంటి కార్యక్రమము ఇది గనుక దీనిని ప్రభుత్వము తీసుకోవలెనని చెప్పతూ, ఈ సందర్భంలో వివరంగా తమకు మనవిచేయదలచుకొన్నాను. ఎడమ కాలవ ద్వారా తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో పెద్దాపురం, శంఖవరము, పిరాపురము, రంగంపేట, రాజానగరం, కోలుకొండ, చోడవరము పంచాయతీ సమితులున్నూ, విశాఖజిల్లాలో పెందుర్తి, సబ్బివరము, కళింకోట, యలమంచిలి, లక్కపిండి సమితులున్నూ, తరువాత పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో కయిలుగూడెం, గోపాలపురము, ఏమవరము, గన్నవరము వగైరాలున్నూ, అలాగే క్రిష్ణా జిల్లాలో 4, 5 తాలుకాలు వస్తాయి. ఆ కారణం చేత దీనిని తప్పకుండా ప్రభుత్వము చేపట్టాలి అని చెప్పుతున్నారు. రెండవది, ఏనాడో శౌంతి రామమూర్తి గారు తప్పనిసరిగా ఇది ఏర్పాటుచేసినట్లయితే నర్సారు జిల్లాలో ఉన్న మెట్ట ప్రాంతాలకు చాలా అనుకూల మని చెప్పడం జరిగింది. కాని, దురదృష్టవశాత్తు ప్రభుత్వము దానిని వెనుకకు పెట్టడం జరిగింది. అంతే కాదు, ఇప్పుడు వారు చేస్తున్నటువంటి కార్యక్రమాలు, తుంగభద్రగాని, పోచెంపాడు గాని, వాగార్జునసాగర్ గాని, వీటివల్ల నేను చెప్పినటువంటి ఈ 4, 5 తాలుకాల్లో ఉన్నటువంటి మెట్ట ప్రాంతాలకు కూడ అవకాశములేదు. కనుక దీనిని తప్పకుండా తీసుకొని ఒక బృహత్పథకము క్రింద ఏర్పాటుచేయడం కూడ జరుగుతుంది. దీనిని ఇంచుమించు బెటర్మెంటు టాక్సు 10 కోట్లు వస్తుంది, రెండవది దీనివలన 10 లక్షల ఎకరాలు సాగు అవుతాయి కనుక దీనిని తప్పకుండా చేపట్టాలని కోరుతున్నాను.

Calling Attention to urgent
Matters of public Importance.
re : Need for taking up Polavaram
Project on Godavari river.

10th September, 1971 57

శ్రీ కె. గోవింద రావు (అనకాపల్లి) : అధ్యక్ష, లోగడ రామపాదసాగర్ ప్రాజెక్టు గురించి మాట్లాడినప్పుడు, విశాలాంధ్ర ఏర్పడిన తరువాత మనకు చాలా పెద్ద ప్రాజెక్టులు ఉన్నాయనీ కనుక ఇంత పెద్ద ప్రాజెక్టు వంద కోట్ల టీసుకోడానికి వీలులేదు అని అన్నారు. ఇప్పుడు అనేకమైన పెద్ద ప్రాజెక్టులు అఖరు దశలోకి వస్తున్నాయి. 74,75 కు మేజర్ ప్రాజెక్టు అన్నీ కూడ పూర్తి అవుతాయి. రివర్ వాటర్ డిస్చ్యూర్ కూడ దాదాపు కంప్లీషన్ ప్లేజ్ కి వచ్చేసింది. గోదావరి మీద చూస్తే పెద్దగా చెప్పుకోవంత వాగ్వాదానికి గాని, వాదానికి గాని అవకాశములేదు. టోలెడుంత నీరు అనవసరంగా పోతున్నది. కాబట్టి పోలవరము ప్రాజెక్టును సీరియస్ గా ప్రభుత్వము తీసుకొని చేయవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఎందుకంటే ఈ ఆప్లాండ్ తాలూకాలలో ఒక ప్రాంతము అభివృద్ధి కాకుండా వెనుకవడి నటువంటి ఇంబ్యాలెన్స్ మనకు ఉన్నట్లయితే మా విశాఖ జిల్లాలో కరువు వల్ల ప్రతి సంవత్సరం కొన్ని కోట్లు ఖర్చు అవుతున్నది. అవిధంగానే ఇ తర ప్రాంతాలలో కూడ ఖర్చు వెడుతున్నారు. అవిధంగా కాకుండా ఒక పర్మనెంటు రీలీఫు ఈ డబ్బు ఖర్చుపెడడం మంచిది కాబట్టి ఈ ప్రాజెక్టును సీరియస్ గా తీసుకొని వలెనని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. సిద్ధా రెడ్డి :— అధ్యక్ష, గౌరవ సభ్యులు చేసినటువంటి సూచనలుతోటి నేను పూర్తిగా ఏకీభవిస్తున్నాను. గోదావరి మీద ఎంత పెద్ద ప్రాజెక్టు రావలెనని మనము అనుకొన్నామో, ఆ ప్రాజెక్టు ఇంకా రాలేదంటే, పోచెంపాడే కాదు, దాని క్రింద ఇంకొక పెద్ద ప్రాజెక్టు వచ్చే అవకాశము ఉన్నది. మరి దానిని రామపాదసాగర్ అనే పేరుతోటి 1941 కి, 45 కు మధ్య కొంత రామమూర్తి, వెంకటేశ్వర్య గారి టైములో ఇన్వెస్టిగేషన్ చేశారు. దాని క్రింద దాదాపు 28, 24 లక్షల ఎకరాలు లాభము అవుతుంది, కాని ఆ రోజులలో ఆ నైటు దగ్గర 200, 225 అడుగులలోతు పోతే గాని ఫౌండేషన్ దొరకక అది లాభము లేదనుకొని అది మార్చుకోవడం జరిగింది. దాని తరువాత ఇప్పుడు దగ్గర 1858 ప్లడ్డు వచ్చిన తరువాత మరి ఎక్కడైనా సరే మనము ప్రాజెక్టు కట్టుకోకపోతే ఈ ప్లడ్డు అవలెమనే ఉద్దేశముతోటి అనేకమైన నైట్లు చూడడము జరిగింది. ఇప్పుడు దగ్గర బ్యారేజ్ కట్టి రెండువైపుల కాలవలు త్రవ్వకోవాలనే ఆలోచనవచ్చింది. కాని ఇప్పుడు దగ్గర ఇంజనీయరులు కట్టి కోర్ మైన్సు మిగిలిపోతాయి, దానివలన నష్టము వస్తుందని, మళ్ళీ ఇప్పుంటే దగ్గర ఒక నైటు ఉన్నదని, అది టర్డ్ హైదరాబాదు గవర్నమెంటుది, అది 45-46 లో సర్వే చేసినటువంటి నైట్లు ఉన్న అక్కడ రిజర్వాయరు కట్టి, కాలవలు తీసుకొని, దానితో పోలవరము దగ్గర బ్యారేజ్ కూడ కట్టి ఇరిగేషన్ చేయాలనే ఆలోచన ఉన్నది. ఇప్పుంటే ప్రాజెక్టు ఇప్పుడు ఇరిగేషన్ నైటు గాకపోయినా, ఏదైనా ప్రాజెక్టుగా ఇప్పుడు ఇన్వెస్టిగేషన్ జరుగుతున్నది. పోలవరము దగ్గర మంచి

పచ్చే కాలవలగురించి దాదాపు డిసెంబర్ ఇన్వెస్టిగేషన్ జరిగింది. కాని ఈమధ్య మిక్సా కమిటీ, గోదావరి బ్యారేజ్ దెబ్బతిన్నప్పుడు, వచ్చినప్పుడు కూడ వారికి చెప్పడం జరిగింది. ఎట్లాగో ఇక్కడ బ్యారేజ్ కట్టాలని, కాబట్టి దీనిని పోలవరము దగ్గర కట్టితే రెండువిధలా ఉపయోగపడుతుందనే సూచన చేయడం జరిగింది. కాని వాళ్లు పోలవరము దగ్గర బ్యారేజ్ అది చాలా కాస్ట్లీ ఆఫ్ యిర్, అది తొందరగా అయ్యేది కాదు, మొట్టమొదట ఇక్కడ ధవళేశ్వరం దగ్గర తీసుకొమ్మని అన్నారు. అందువల్ల అప్పుడు అది సాధ్య పడలేదు. ఇప్పుడు ఎప్పుడైతే ఇచ్చింపల్లి దగ్గర రిజర్వాయరు, ఈ కాలవల సంగతి ఆలోచిస్తున్నామో, గోదావరి వాటర్ వ్యవహారములో బ్రీబ్యాన్గర్ ముందు మహారాష్ట్రవారు దీనిని కూడ ఇన్ క్లూడ్ చేసి వేచి క్రింద పెట్టారు. కాని త్వరలోనే ఇది పరిష్కారము అవుతుంది. ఆ తరువాత, గోదావరి వది మీద ఒక పెద్ద ప్రాజెక్టు, ఈ ఆనుకున్న సైటులో గాని, ఇప్పుడు వద్ద గాని, ఎక్కడైనా నరే, మనము ఆలోచిస్తున్నాము. అది వంద కోట్లతో అయ్యేదికాదు. ఎట్లు చూచినా 200, 300 కోట్లకు తక్కువకాదు. ఇప్పుడు మనము చేపట్టిన పోచెంపాడు, నాగార్జునసాగర్ ఇవన్నీ కూడ చాలావరకు నాల్గవ ప్రణాళికలో గాని, అయిదవ ప్లానులో 1, 2 సంవత్సరాలలో గాని కంప్లీట్ కావచ్చు. కనుక అయిదవ ప్లానులో ఇట్లాంటి పెద్ద ప్రాజెక్టులను తీసుకోవడానికి అవకాశము వస్తుందని అనుకొంటున్నాము. దానికి కావలసిన ఇన్వెస్టిగేషన్ మొదలై నది చేస్తూనే ఉన్నామని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : — మిత్రా కమిటీ చెప్పింది మాకు రిఫరెన్సు లేదు, బ్యారేజీ అన్నారుకాని పోలవరం బ్యారేజీకి సంబంధించి వ్రాయమనిలేదు కాబట్టి మేము ముట్టుకొనుటలేదు అన్నారు.

శ్రీ ఎస్. పిద్దారెడ్డి :- నావద్దకు వచ్చిన నోటు అది....

"The proposal for constructing a barrage at Polavaram for extending the irrigation benefits to the upland areas was examined by the Mitra Committee constituted to advise the condition of the existing Godavari anicut at Dhowleswaram and the necessity for undertaking the construction of a new structure on Godavari. The Committee came to the conclusion that the anicuts cannot be depended upon further, that the barrage should be constructed expeditiously. As the Polavaram Barrage is needed to irrigate upland areas in addition to providing irrigation facilities to the existing barrage ayacut requires a larger time and cost for completion, the committee recommended that the construction of a barrage at the just upstream of the existing anicut....."

Calling Attention to urgent
matter of public importance.

10th September, 1971 573

re : Beating of Harijans on 30-8-69
in Lingala Ghanapuram village,
Jangaon taluk.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— ఇమిడియట్ గా కావలసింది ధవళేశ్వరం కాబట్టి దానిమీద కాన్ సెంట్రేషను చేస్తున్నాము అన్నారు.

శ్రీ ఎస్ సిద్ధారెడ్డి :- నేనూ అదే చెప్పాను.

శ్రీ రామసుబ్బారెడ్డి :- రామపాదసాగర్ కట్టే వీలులేదా ?

శ్రీ ఎస్. సిద్ధారెడ్డి :- ఫౌండేషను 200. 250 అడుగుల లోపలికి పోవాలనే ఉద్దేశ్యంతో, అది కాంప్లీకేటెడ్ కాబట్టి వేరే నైట్లు చూడటం జరిగింది.

RE : BEATING OF HARIJANS ON 30-8-69 IN LINGALA
GHANAPURAM VILLAGE, JANGAON TALUK.

శ్రీమతి విమలాదేవి (చెన్నూరు) :- అదృశ్య, నేటి సమాజంలో హరిజనులకు ప్రభుత్వం ఎంతో ప్రాధాన్యత యిస్తున్న సంగతి అందరికీ తెలుసు. హరిజన్లు మంత్రులలో ఉన్నారు. శాసన సభ్యులలో ఉన్నారు. కాని హరిజనులకు దౌర్జన్యంగా భూస్వాములు ఇళ్ళలోకి తోలి దెబ్బలు కొట్టడం చాలా చోట్ల జరుగుతోంది. ముఖ్యంగా హోం మంత్రిగారి దృష్టికి తెస్తున్నాను. 30-8-71 అని నేను వ్రాస్తే 30-8-69 అని యీ పట్టికలో వ్రాశారు. లింగాల పునావురం గ్రామంలో హరిజనులు త్రాగడానికి నీరులేక అన్ని బావులు తిరిగి నీరు తెచ్చుకుంటున్నారు. ఆ ఉరిలో నర్ పంచ్ వారికి ఖావికి రాకుండా చేయాలనే ఉద్దేశంతో వారికి రమ్మంటున్నారని చెబితే వారందరూ అతని ఇంటిలోకి పోయారు. పోతే వారికి-మేము చెప్పినట్లు వినాలి, వినకపోతే నీరు తీసుకు పోవడానికి వీలు లేదని అక్కడ సేట్ సిందేలను, తలారివారిని పెట్టి ఖావికి రాకుండా చేశారు. రాగాల చంద్రయ్య అను హరిజనుని పిలిపించి దెబ్బలు కొట్టారు. అతను సారిపోతుంటే ఆ నర్ పంచ్ తమ్ముడు మాలి పంకేల్ ఎదురయి తల బద్దలు కొట్టివేయడం హాస్పిటల్ లో జాయిన్ చేద్దామని పోలీసు పట్టెలు, సబ్ ఇన్స్ పెక్టర్, కాన్ స్టేబిల్ వెళ్లి తీసుకువచ్చి జాయిన్ చేసిన తరువాత అతని తమ్ముడు అడ్డమువస్తే రాగాల వీరయ్యను బాగా దెబ్బలు కొట్టారు. బలమైన దెబ్బలు తగిల్చాయి, వారంతా నా క్వాక్టర్స్ కు వచ్చారు. హోం శాఖాధికారులు వీధి హరిజనులకు తప్పుకుండా సహాయం చేయాలని ప్రార్థిస్తున్నాను.

శ్రీ జె. వెంకటరావు :- లింగాల చెన్నూపురం గ్రామంలో రేగళ్ళ చంద్రయ్య, రేగళ్ళ నర్సయ్య, మల్లయ్య అనే హరిజన్లును నర్ పంచ్ వెంకటరెడ్డి, బి. జేలద్రారెడ్డి మాత్రం పట్టెలు వారంతా కొట్టారని బావిలో నీరు తీసుకోకుండా అలంకము పెట్టారని రిపోర్టు వచ్చింది. పోలీసుతోను రిజిస్టరు చేయడం జరిగింది. వారు అన్ స్కాండ్ అయ్యారు. అరెస్టు చేసి కేసులు పెట్టారు. గట్టి చర్యలు తీసుకోమని కోరికలు, యన్. పి. కే. వ్రాయడం జరుగుతుంది.

Calling Attention to urgent matters of public importance.
re : Looting etc in Allipalli
other village in Chintalapudi
taluk, West Godavari
District.

RE: LOOTING ETC. IN ALLIPALLI AND OTHER
VILLAGES IN CHINTALAPUDI TALUK, WEST
GODAVARI DISTRICT.

శ్రీ మాలె వెంకట నారాయణ (ఏలూరు) :— అధ్యక్ష, గత 20 రోజులనాడు వచ్చి గోదావరి జిల్లా చింతలపూడి తాలూకాలో అల్లి గ్రామంలో - అది ఖమ్మం జిల్లాకు వచ్చి గోదావరి జిల్లాకు సరిహద్దు గ్రామం - అక్కడ అర్ధరాత్రి అరాత్రి సమయంలో కొంతమంది ఒక ఆసామి పుల్లయ్య ఇంట్లో ప్రవేశించి కొట్టి వెండి బంగారాలు, ధాన్యం, దోచుకుపోయారు. ఈ విధంగా పూర్వం అక్కడ ఒకసారి జరిగింది. ఇదే ప్రధమం కాదు. ఈ రోజుల్లో నత్రికలలో చూస్తే గుంటూరుజిల్లాలో, తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో, వచ్చి గోదావరి జిల్లాలో ఎక్కడ చూసినా లూటీలు, దోపిడీలు జరుగుతున్నాయి. కారణం ప్రభుత్వం తెలుసుకోవాలి. పూర్వం మాదిరి దొంగతనాలు కాకుండా వెళ్ళే ఆహార దాన్యాల లాభాలను అపివేసి ధాన్యం, బియ్యం లూటీ చేస్తున్నారని వార్తలు వస్తున్నవి. చౌక డిపోలలో ఆహార దాన్యాలు పుష్కలంగా దొరకక పోవడంవల్ల ఇటువంటివి జరుగుతున్నవి? అదే నిజమైతే యింకా ప్రమాద పరిస్థితులు ఏర్పడతాయి. ఇచ్చే బియ్యాన్ని పుష్కలంగా ఇవ్వకపోతే ప్రజలలో ఆనందం ఏర్పడడం, లూటీలు, దొంగతనాలు జరగడం సహజం అయిపోతుంది. అల్లివల్లి గ్రామంలోనేగాక ఇంకా చాలా గ్రామాలలో దోపిడీలు జరిగాయి. ఇంకా వివరాలు విష్ణుమూర్తిగారు చెబుతారు. ప్రభుత్వం శ్రద్ధ వహించి వెంటనే చర్యలు తీసుకోవాలి.

శ్రీ విష్ణుమూర్తి (చేంతలపూడి) :- అధ్యక్ష, వచ్చి గోదావరి, ఖమ్మంజిల్లాల సరిహద్దులో 15 మైళ్ళ దూరములో ఉన్న గ్రామాలు, ప్రక్కన ఏరుదాటితే హోం మంత్రి గారి నియోజకవర్గం, ఇటు మా నియోజకవర్గం. అల్లివల్లి గ్రామంలో 30 మంది ఒకే డ్రెస్సు వేసుకొని కత్తులు కరారులతో వచ్చి మంగళసూత్రాలు, ఉంగరాలతో సహా దోచుకు పోయారు, అతిదారుణమైన సంఘటన. మూడు పౌరాణిక పోలీసుల చేతకానికనంవల్ల, అశమస్తతవల్ల, నక్సలైట్లు అని, వెటిల్ మెంట్ గాంగు అని సాకులు చెబుతున్నారు. ఒక లక్షరూపాయలకు పైగా ఆస్తి దోపిడి జరిగింది. అగస్త్య మొదటి వారంలో చింతలపూడి వచ్చే ధాన్యం 1600 మంది లారీని అడ్డగించి దోచుకొన్నారు, చింతలపూడి మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో కేసు పెట్టారు. 33 మంది మీద కేసు జరుగుతున్నది. 22వ తేదీన వజ్రపు సత్యనారాయణగారి కొట్టు 70 ఖండ్ల కొట్టారు. 6 బస్తాల ధాన్యం దోచుకు పోయారు. ఇంతవరకు వారి అమాకిలేదు. గుళ్ళపాడు గ్రామంలో 24వ తేదీ రాత్రి గోళ్ళ లక్షయ్య గారింట్లో 26 బస్తాల ధాన్యం 100 మంది వచ్చి దోచుకున్నారు. పోలీసులకు రిపోర్టు ఇస్తే చంపుతామని బెదిరించారు. ఎండవల్లి గ్రామంలో 25వ తేదీ సాయంత్రం 300 మంది ఊరేగింపుగా కమ్యూనిస్టు సానుభూతిపరులు వలన వలన ఇళ్ళ దోచుకున్నారు.

Calling Attention to urgent
matters of public importance.
re : Looting etc. in Allipalli
and other villages in Chinta-
lapudi taluk, West Godavari
District.

10th September, 1971 575

బహిరంగంగా ఊరేగుతూ కొరిపల్లి శరభయ్య, నారాయణ, గురిమెట్ల గురవయ్య, యశోదలక్ష్మీనారాయణ, వసుమర్తి సుబ్బారావు అనే ఐదుగురు దొంగల బందీలతో బహిరంగంగా బళ్ళమీద వేసుకొని ఏటి అవతల గ్రామాలకు తీసుకువెళ్ళారు. 2 వారాలు అయింది. ఎంతమందిని అరెస్టుచేశారు? ఒక లక్షరూపాయల ఆస్తిలో ఎంత దొరికింది? ఈ దోపిడీకి ముందు ఎందరల్లో కమ్యూనిస్టు పార్టీ రహస్య సమావేశం జరిగిందా, లేదా విచారించాలి.

Shri J. Vengal Rao :— On the night of 10-8-1971, the local harijans of Raghavapuram including one or two non-harijans way laid a lorry carrying paddy from Raghavapuram to Chinthalapudi and looted 113 bags of paddy. A case in Cr. No. 48/71 u/s. 395 I. P. C., was registered at Chinthalapudi Police Station. 33 accused (all harijans) were arrested and 105 bags of paddy was recovered. Preliminary charge-sheet has been filled in this case.

No complaint of theft or looting, has been reported from Malleswaram. But about 50 to 60 harijans of Malleswaram vilage along with the villagers of Yendapalli raided the houses of four Vysyas of Yendapalli vilage on 25-8-1971 and carried away paddy, and also jewels from the house of one Guravaiah on the same night. A case in Cr. No. 52/71 u/s. 395 I P. C. was registered at Chintalapudi Police Station, 12 accused were arrested and a portion of paddy was recovered.

On the night of 22-8-.971, at about 12 mid-night some unknown persons, 8 in number, posing themselves as Naxalits and armed with knives and sticks raided the house of Adapa Nageswara Rao, sitnated about three furlongs from Allipalle on Eluru-Sattupally Road. They beat the watchman and through him gained entrance into the house of Sri Nageswara Rao. They beat Nageswara Rao, his younger brother with sticks and snatched away gold jewels from his wife. They also took away one wrist watch and cash of Rs. 150/-. A case in crime No. 51/71 under section 395 I. P. C. has been registered in Chinthalapudi Police Station. Special police parties have been sent to the different villages to locate the gang. The investigation so far made has revealed that the culprits are not Naxalites, and that they engaged a Taxi from Mangalagiri to commit this offence. The total property stolen away by the culprits is worth about Rs. 1200/-. Vigorous efforts are being made to apprehend the culprits.

Calling Attention to matters
of urgent public importance,
re: Foisting of false cases on
Harijans by the Police of Kavali
Rural Police Station.

The Superintendent of Police, West Godavari visited the affected villages and took all necessary steps to check the unsocial activities of the local people. కరువుకాటకాలు పేరుతో అక్కడ కొంతమంది రచ్చగొట్టటంవల్ల యీ కార్యక్రమాలు జరిగినవి. వారందరిని అరెస్టు చేయటం జరిగింది. ఇప్పుడు పరిస్థితులు ప్రశాంతముగ ఉన్నవి.

RE : FOISTING OF FALSE CASES ON HARIJANS BY THE
POLICE OF KAVALI RURAL POLICE STATION.

శ్రీ ఆర్. మహానంద : వెల్లూరుజిల్లా కావలి రూరల్ పోలీసుస్టేషన్కు సంబంధించిన మన్నంగిడిన్నె గ్రామంలో చాలా రోజులనుంచి కలతలు ఉన్నవి. అక్కడ ఉన్నటువంటి లేబర్ బాకేవర్లుక్లాసెస్ వారికిని మిగతా రైతులను తగాదాలు ఉండి, రైతులు పైన పోలీసులకు అర్జీలు ఇవ్వటము, పోలీసులు వచ్చి విచారణచేసి అరెస్టులో తెప్పినవాటిలో నిజంలేదని త్రోసివేయటం జరిగిన దరిమిలా, సబ్ ఇన్స్పెక్టర్ విచారణచేసి త్రోసివేసిన పరిమిలాకూడ హరిజనులు, వీవర్ కమ్యూనిటీమీద ఒక గ్రూపుమీద 107 క్రింద కేసులు పెట్టడం సంభవించింది. లోగడ తాళ్ళపాలెంరో నక్సులైట్ కేసు ఒకటి జరిగింది. దానికి సంబంధించి పంచాయతీబోర్డు ప్రెసిడెంట్ను, తక్కినవారిని సాక్ష్యం చెప్పమంటే, వారు-తాము చూడనిదే సాక్ష్యం చెబితే తమను చంపేస్తారనే భయంలో వారు సాక్ష్యం చెప్పకుండా వ్యతిరేకించి నందువల్ల రైతులు తాము సాక్ష్యం చెబుతామని ముందుకు వచ్చి సాక్ష్యం చెప్పినందు వల్ల వారిచ్చిన రిపోర్టులన్ని ఫాల్స్ అని తేలిన తర్వాత పంచాయతీబోర్డు ప్రెసిడెంట్ మొదలుకొని బాకేవర్లుక్లాసెస్ కమ్యూనిటీస్ వారిపైన ఒకటే గ్రూపుమీద దాదాపు 48 మందిపైన 107 క్రింద కేసుపెట్టారు. సబ్ డివిజనల్ మెజిస్ట్రేట్ కూడ మీరు చెప్పింది రిలివెంట్ గా లేవని, వారిమీద ఒకటే కేసు ఏమిటని అడగటం జరిగినదట. వారు కోర్టుకు బోయినతర్వాత తమకు సంబంధంలేదని మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పవచ్చును. ఎక్కడైతే కలతలు ఉంటాయో, ఆ కలతలు కంట్రోలు చేసి, ఉభయాలను కంట్రోలుచేసి, లా ఆండ్ ఆర్డర్ ప్రభుత్వము మెయిన్ టెయిన్ చేయాలిగాని పక్షపాతంతో, రాజకీయ దురుద్దేశ్యంతో, వెస్టెడ్ ఇంటరెస్టుతో, ఏవరైనా 10 రు.లు ఇచ్చారనే ఉద్దేశ్యంతో ఒకరిమీద కేసుపెట్టి హెరాన్ చేయటానికి పూనుకొంటే-కంచెయే చేసు మేస్తే ఇక దిక్కునీమి ఉంది. అన్యాయం జరిగినచోట మంత్రిగారు గట్టి చర్య తీసుకొని శిక్షించకపోతే న్యాయం జరగదు.

Sri J Vengal Rao :— Sir, in the village of Tammalapalem there are about 120 houses of harijans who live by cooly work and 100 houses belonging to Reddies and other communities who live by agriculture. In the panchayat elections held in May 1971, Sri K. Yanadi Reddy was elected as sarpanch of Dommalapalem, defeating Sri Somavarapu Shanker Reddy who was supported by one of

Calling Attention to Matters
of urgent public Importance.

10th September, 1971 577

re : Foisting of false cases on Harijans
by the Police of Kavali Rural Police
Station.

the Harijan groups. Sri Mandi Reddy was later elected as President of the Kavali Panchayat samithi. Aggrieved at the defeat of their candidate, Sri Somavarapu Shankar Reddy, the harijans and their associates started creating trouble for the ryots including Sri Kasireddy Ram Reddy. They committed wrongful and violent acts involving breach of peace in the village. As many as 10 such instances which came to the notice of the local police have been enquired into which included arson cases, and hay ricks worth Rs. 4000/- belonging to Kasireddy Ramreddy were set to fire on 31-10-70. In this arson case which pertains to crime No. 62/70 under section 425 I. P. C., Kavali Rural Police Station, five accused are taking trial and two harijans are out of five. After collecting material, charge sheet was laid against 42 respondents—36 harijans and other communities under section 107 before the Sub-divisional Magistrate, Kavali on 19-7-71 and in crime No. 567 of Kavali Rural Police Station. It has been taken on file as M. C. No. 5/71. Of the 36 harijans, 16 are of the same village. Armed picket was stationed in this village to maintain law and order.

Regarding Munnugudem village, there were two groups one led by Jukala Malkondiah and the other by Sri Pemuru Subba Reddy and the two groups contested in the panchayat elections. The group led by Sri Malakondiah came out successful and Sri Malakondiah was elected as sarpanch of the village. Having succeeded in the election, Sri Malakondiah wanted to seek vengeance against the opposite party. With this end in view he began to behave high handedly and caused violence involving breach of peace. There have been as many as 9 instances of this type. Enquiry started in crime No. 69/70 under sections 146, 143, 365 of Kavali Police Station and another crime No. 51/71 under so many sections, Kavali Police Station. As Malakondiah, the sarpanch of the village and the followers were indulging in violence and breach of peace, action against them was taken in crime No. 50/71 under section 107 Cr. P. C., Kavali Rural Police Station. The information was laid before the Sub-divisional Magistrate on 19-7-71 against the respondents including Sri Malakondiah who is the leader of the group and the trouble-maker and binding them over to keep peace and good behaviour. The case has been taken on file as M/C 60/71 and proceedings are going on. The respondents belong to various communities, including Batajas and Reddies. Material has been collected against the party led by Sri Pemuru Subbareddy. The information is being laid before the Sub-divisional Magistrate, Kavali for action under section 107.

Calling Attention to matters
of urgent public Importance.
re : Murder of a person near
Pamur Choultry, Pamur
Ongole District.

In the above circumstances, it is not correct to say that the harijans of Tammalapalem and Munnugudem are being harassed by the local police of Kavali Rural Police Station.

RE : MURDER OF A PERSON NEAR PAMUR CHOULTRY,
PAMUR ONGOLE DISTRICT.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :- అధ్యక్ష, ఉదయగిరి తాలూకాకు సంబంధించి గడ్డిపాలెం వాస్తవ్యులు కాజా రహమతుల్లా అనే ఆయన ఆ తాలూకా చుట్టుప్రక్కల ప్రాంతాలకు వెళ్ళి ఆయిల్ ఇంజిన్లు బాగుచేసుకొని 10 రు.లు సంపాదించుకొని బ్రతుకుతున్నారు. ఏప్రిల్ మాసంలో పామూరు దగ్గర ఉన్నటువంటి ఒక గుంతలో వారి శవం కట్టేసి పడిఉంది. పోలీసువారు వచ్చి దాని నుంచిచెడు ఆలోచించకుండా పంచాయతీ చేశారు. 4, 5 రోజుల తర్వాత ఆతని కుమారులు-ఆయిల్ ఇంజన్ బాగిచేయజానికి గ్రామాలు వెళ్ళిన తన తండ్రికోసం వేచిఉండి, తర్వాత ఏదో శవం దొరికిందని వినగానే పరుగెత్తుకొని వెళ్ళిచూసి, ఆ శవం దగ్గర ఉన్న కళ్ళజోడు, వున్నకం చూసి ఆ శవం వారి తండ్రిదని గుర్తించటం జరిగింది. వారు పోలీసువారికి ఈయన మా నాయన, మా ఊళ్ళో కొంతమందిమీద మాకు అనుమానం ఉందిగాని వారిపేర్లు మాత్రం చెప్పలేము, మీరు దయచేసి పామూరు ఆ ప్రాంతంలో ఇతడికి పోటీగా ఇట్లాంటి రిపేర్లుషాప్స్ పెట్టుకొన్న వారిని విచారణచేసి న్యాయం బయటకు తీయకపోతే చాలా అన్యాయం జరుగుతుంది, మా కుటుంబానికి కూడ ఇతరత్రా నష్టం వస్తుంది అని చెప్పకోవడం జరిగింది. ఆయినప్పటికీ ఇంత వరకు దానియొక్క అతీగతీలేదు. పోలీసువారు ఆ గ్రామాలకు పోవటంగాని, విచారణ చేయటంగాని జరగలేదు. వారికి విచారించటానికి శక్తిలేకపోతే ఇక్కడనుంచి సి.ఐ.డిల సహాయం తీసుకొని ఆ కేసువిషయంలో నేరస్థులను బయటపెడితే బాగుంటుంది. కాని అట్లా జరగడంలేదు. ఈ విధంగా హత్యలు జరుగుతుంటే దానికి దిక్కు దివాణం లేకుండా నుంచి చెడ్డాలేకుండా పోతే ఇంక రక్షణ ఎక్కడ ఉంటుంది? ఇంక పోలీసు స్టేషన్స్ ఉండటం ఎందుకు? మీరు మాటిమాటికి మేము లా ఆండ్ ఆర్డర్ కు వ్యతిరేకమని అంటారు.

Sri J. Vengal Rao :— Sir, the deceased Kaja Rahmatulla an oil engine mechanic of Gaddipalem village of Udayagiri taluk, Nellore district, went to Pamur of Kanigiri taluk to purchase spare-parts etc on 20-4-71. On the night of that day he drank heavily in a liquor shop. Later his dead body was found in a pit of 6 feet deep behind the choultry, used for containing foul water coming from the back-yard of the choultry. The police registered a case in

Calling Attention to matters
urgent of public importance
re : Waiver of annual minimum
guarantee on Agricultural
pumpsets in drought affected
areas of Tiruvur and Nuzivid
in Krishna District.

10th September, 1971 579

Crime No. 11/71 and conducted investigation. Post-mortem examination did not reveal any injuries caused by violence and not indicated homicide. It was suspected that the deceased, as he was heavily drunk might have lost his balance and fell into the pit when he went to ease himself.

Till one month after the date of the incidence, the son of the deceased did not express any suspicion or foul play. Later, he expressed suspicion against 3 persons. The police enquiry disclosed that the suspicion was not substantiated and that due to political factions, he was made to cast suspicion on various persons. The Superintendent of Police, Ongole, personally enquired into the matter and ruled out murder. The opinion of the Medical Officer who conducted the post-mortem, the opinion of the Superintendent, Head Quarters Hospital, Ongole, as well as the opinion of the Thoracic expert at Gunur did not indicate any scope for murder. However, the case is still under enquiry,

శ్రీ ఆర్. మహానంద్ :— మీరు ఆ రక్షణ యిస్తామని మనవిచేయండి. వారు ఏదో కాస్తోకూస్తో రిపేర్స్ చేసుకొని బ్రతికేవారు. వాడు చచ్చిపోతే దిక్కు దివాణం లేకుండా, విచారణ అనేది లేకపోతే రేపు మా అందరి గతి ఏమి అవుతుంది. నేను యిక్కడ మాట్లాడాను. రేపు ప్రొద్దున యిదే పోలీసులు నన్నుకూడ బొక్కలోకి పేస్తారు. నన్నుకూడ లోపల పెట్టడానికి ప్రయత్నం చేయవచ్చు. అందువల్ల మీరు కొంచెం కరిసంగా వ్యవహరించాలి.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— ఈ మాటలు అన్నందుకు పోలీసువారు వారిని ఏమి చేయలేరు. అంతవరకు నాది హామీ. ఆయన పేరే తప్పు చేస్తే నేను ఏమి చెప్పలేను.

RE : WAIVER OF ANNUAL MINIMUM GUARANTEE ON
AGRICULTURAL PUMPSETS IN DROUGHT AFFECTED
AREAS OF TIRUVUR AND NUZIVID IN KRISHNA DISTRICT

Mr. Speaker :— I would request the hon. Minister to read the statement as the Member is not present.

శ్రీ V. Krishnamurthy Naidu :— Several representations were made to the Government requesting waiver of the annual minimum guarantee in drought affected areas. Government after consideration of all aspects, advised the Board that in any year when on

Calling Attention to matters
of urgent public Importance.
re : Non-supply of electricity to
irrigation wells in Mareddivaripalli village in Darsi taluk.

account of drought or other natural calamities, remission of land revenue was sanctioned by the Government either wholly or in part in respect of any villages. any annual minimum guarantee in respect of agricultural consumers might be waived in that year. Based on the advice of the Government, the Andhra Pradesh Electricity Board ordered that the annual minimum guarantee on agricultural consumers be waived fully or partly as the case might be from the year 1969 to 1970, in the areas in which land revenue remission was sanctioned by the Government fully or partly on account of drought or natural calamity. Subsequently, certain representations were made requesting that the orders might be given effect to for the year 1968-69 also. Government after careful consideration have advised the Board that the orders issued by the Board regarding the annual minimum guarantee waiver may be given effect to for the year 1968-69 also. Accordingly the Andhra Pradesh Electricity Board have issued orders. These orders will be applicable to the Krishna District also.

In respect of drought affected areas in Krishna District referred to by the hon. member, the orders of the Andhra Pradesh Electricity Board will apply provided the land revenue remission was sanctioned in respect of those areas.

RE : NON-SUPPLY OF ELECTRICITY TO IRRIGATION
WELLS IN MAREDDIVARIPALLI VILLAGE IN
DARSI TALUK.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :- అధ్యక్ష, ఈ విషయాన్ని మీద్వారా ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకు రావడానికి నాకు సిగ్గుగా, విచారంగా కూడ యున్నది. ఎందువల్లనంటే ఎలక్ట్రిసిటీ డిపార్టుమెంట్ వారు ఊరి పరిసరంలోనే మీ గ్రామానికి, మీ బావులకు యిస్తామని, ఫలానా తేదీలోపల మీరంతా యింజనలు మంచి చెడ్డా తెచ్చేపెట్టుకోండి అని ఉత్తరువు యిచ్చి ఉన్నారు. ఒక్కొక్క బావికి 125 రూపాయలు డిపాజిట్ చేయవలసిందని, 30-10-68వ తేదీనే 6 బావులకు వారు డిపాజిట్ చేసి, మళ్ళీ యింకో 10 బావులు ఉంటే స్కీమ్ యివ్వాలని వీటికి కూడ డిపాజిట్ చేసి మేము శ్రమదానం యిస్తాము, గుంతకా శ్రవ్వతాము, మన్ను శ్రవ్వతాము. లేకపోతే మేము స్థంభాలు పాతుకొమ్మని మొత్తకుంటే వారు ఉత్తరువు యిచ్చి కూడ ఈ నాటివరకు పూనుకోలేదు. చిత్రం ఏమిటంటే, ఈ గ్రామానికి 5, 10 గజాల దూరంలోనే 11 కె. వి. లైన్ పాస్ అవుతున్నది. ఆ గ్రామం మెయిన్ పంచాయితీలో హామిలేట్ గా ఉన్నది. దాదాపు 18 బావులకు చెప్పిన క్లెయింట్ లోపల 125 రూపాయలు డబ్బుకట్టి మేము అంతా శ్రమదానం చేస్తామని చెప్పినప్పటికీ,

Calling Attention to matters
of urgent public importance
re : Non-supply of electricity
to irrigation wells in Mreddi-
varipalli village in Darsi taluk.

10th September, 1971 581

కూడ ఈ నాటుకికూడ అధికారులు వక్షపాతంతో నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నారు. దీనిని గురించి వాళ్ళు ఎన్నో ఆర్డీలు యిచ్చి ఉన్నారు. నాకు కూడ విసుగు పుట్టినది. వ్రాస్ వ్రాసి నా కలంలో పిరా అయిపోయింది. యిది యిట్లా ఉండగా, రెండవది, యింకో ప్రక్కన 11 కె. వి. లైన్. రెండు లైన్లు. ఒకటి దొనకొండకు పోయేది, ఒకటి కరిచేడుకు పోయేది. రెండు పాస్ అయ్యేటటువంటి బోధనపాడులో 40 వెల్స్ ఉంటే దానికి ఎన్నో సార్లు రిప్రజంట్ చేసినా నిక్కు డివాజం లేదు. బోర్డు ఏ ప్రిన్సిపుల్స్ అయితే పెట్టి ఉన్నదో ఆ ప్రిన్సిపుల్స్ నుకూడ ఖాతరు చేయకుండాపోతే ఏమిగతి కావాలి ? ఇటీవల 7, 8 మాసాల క్రిందట కురుచేడులో మూడు పెద్ద బండిల్స్, రు. 20,000 ఖరీదుచేసే తీగబండిల్స్ ఉద్యోగస్థులు గుటకాయ స్యాహా చేసుకొని, అమ్ముకొని ఆ విషయాన్ని తరువాత ఎప్పుడో మూడురోజులకు దొంగలువడిన ఆరునెలలకు కుక్కలు మొరిగిచట్లు రిపోర్టు చేస్తే అది పోలీసులు not detectable అన్నారు. ఇంత మోసం జరిగింది. ఉద్యోగస్థుల ద్వారానే ఫలాన పింగరాయికొండ ద్వారా మద్రాసు తరలించుకొని అమ్ముకొని కరగించుకొని 20 లేల రూపాయలు లాభం సంపాదించారని ఆ గ్రామస్థులు పిటిషన్ పెట్టినంత మాత్రాన వక్ష పాతంతో యివి రెండు త్రొక్కి పెట్టారు. నేను యిక్కడ ఏ. ఇ. కి వ్రాశాను. సూపరిం టెండెంటుకు వ్రాశాను. కనీసం మర్యాదకు అయినా జవాబు ఉండాలి. ఆ జవాబులేదు. ఈ గ్రామంలో యంతవరకు దిక్కుదివాణంలేదు. నీటి సాగుకోసం ప్రయత్ని యిస్తాము అంటే లైన్ ఆ గ్రామం గుండా పాస్ అవుతున్నది. 88లో మేము డబ్బులు కట్టి వున్నాము. ఎగ్జిక్యూటివ్ యింజనీర్ గారు పుత్తరువు యిచ్చారు.

We will give you current for all those wells, if you deposit the amount in such a time.

వారు ఉత్తరువులు యిచ్చినప్పటికీ కూడ దిక్కులేక పోతే యింక ఎవరికి చెప్పు కోవాలి, ఇక్కడ ఏమి తలచుకోకపోయిరి? అక్కడ పలకకపోయిరి, రెంటికి చెడ్డ రేపడి మాదిరి నాశనం కావాలనా? దీనిని విచారణ చేయించండి. తప్పు ఎక్కడ ఉన్నదో అక్కడ విచారణ చేయించి తగిన చర్య తీసుకొని కనీసం ఈ సంవత్సరంలో అయినా 40 వెల్లు ఉన్న ఊరు, 18 వెల్స్ ఉన్న రెండు ఊళ్లలో అయినా వైన్ అక్కడ నుంచి పాస్ అవుతుంది కాబట్టి అక్కడకు ఎక్స్ ఛేంజ్ చేయించి వారికి సదుపాయం చేయించి నల్ల యితే కరువుకు అలవాటైన తాలూకా కాబట్టి వారు ఎడైనా బాధపడడానికి అవకాశం వుంటుందనే విషయాన్ని తమద్వారా ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాము. బాక్ పద్ధతి వీరియూ, అందులో క్రానిక్ డ్రౌడ్ అప్రెయిజ్ వీరియూ కనుక ప్రభుత్వం దీనిని ప్రత్యేకమైన ప్రజ్ఞ తీసుకొనాలని మనవిచేస్తున్నాము.

Calling Attention to matters of urgent public importance.
re : Non supply of electricity to irrigation wells in: Mareddivaripalli village in Darsi taluk,

Sri V. Krishnamurthy Naidu :— Narreddivaripalle is a hamlet of Chaduluri Village in Darsi taluk, Nellore district. Chaduluri village was electrified on 5-10-69. Electrification of Madavaripalli was also envisaged under the scheme for extension of supply to Chaduluru village. As the seven agricultural consumers of Maddi-reduvaripalli envisaged in the scheme have not come forward at the time of execution of the scheme, the transformer intended for these agricultural consumers was not erected. As this village is not included in any programme, it could not be taken up for execution. However the estimate for the scheme of this village was prepared on the representation of the villagers. The particulars of the scheme are as follows : The estimated cost data for 1970-71 is Rs. 50,950 and the Revenue return is 14.4 per cent.

అదృష్టం, యిట్లాంటివి చాల ఉన్నాయి 8 వేలు అయినాయి. 19 వేల గ్రామంలో రెమ్యూనరేటివ్ అవుతుందా లేదా అని యేము ఆలోచన చేస్తాము ప్రయత్నం చేస్తాము. కన్సీడర్ చేస్తాము అని మనవి చేస్తున్నాను,

శ్రీ ఆర్. మహానంద : 25 — 12 — 68న డివిజనల్ ఇంజనీర్ వారికి వ్రాశారు. మీరు తయారుకండి, మేము పూర్తి చేస్తాము అని.

మిస్టర్ స్పీకర్ : టోర్డ్ అప్రోవ్ చేయాలి. డివిజనల్ ఇంజనీర్ వ్రాస్తే ఏమి ప్రయోజనంలేదు.

శ్రీ ఆర్. మహానంద : 68 లో డబ్బు ఎందుకు కట్టించుకోవాలి? where is the necessity forth Executive Engineer to write like this and ask the people to deposit the amount.

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయుడు : ఎక్సిక్యూటివ్ ఇంజనీర్ కాదు. నేను కూడ మీకు వ్రాసి డబ్బు వచ్చిన తరువాత చేస్తాము అని చెప్పగలను. మీరు అడిగారు. మేము ఆలోచన చేస్తాము అని చెప్పాలి. ఈ రకంగా రెమ్యూనరేటివ్ అయి కాంక్రీట్ అయినటువంటి గ్రామాలు చాల ఉన్నాయి.

శ్రీ వి. జంగాలెడ్డి : ఇప్పుడు additional loads—exaction అయిన తరువాత 125 కట్టించుకున్న తరువాత, మోటార్లు తెచ్చుకున్న తరువాత వైడు వేయకపోతే యింకేమిటి చేయాలి !

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయుడు : కాంక్రీట్ కోగాదో అయిపో బట్టు కాదు.

Calling Attention to matters
of urgent public importance.
re : Retrenchment of skilled
workers in Lower Sileru Hydro-
Electric Project.

10th September, 1971 583

RE : PAYMENT OF COMPENSATION TO RYOTS FOR LANDS
ACQUIRED FOR INSTALLATION OF ELECTRICITY SUB-
STATION IN PARKAL TALUK.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి : అధ్యక్ష, పరకాలలో 69లో ఒకసబ్ — డీవిజన్ పెట్టారు. దానికి స్థలం సేకరించారు. స్థలం సేకరించిన తరువాత, D. M. Publication ఆయనది, D. D. Publication కావడానికి — కలెక్టరు ఆఫీసులో రెండు సంవత్సరాల నుండి పెండ్లెండుగా వుండడం వలన యంతవరకు, అక్కడ, వారికి కాంపెన్ సేషన్ రాక రైతులు చాలా భాదపడుతున్నారు. వారు ముందుకు వచ్చి and యివ్వడానికి సిద్ధ పడి నప్పుడు — అనలువానికి యిచ్చేదే తక్కువ — దానినైనా వెంటనే యివ్వాలి. ఇప్పుడు D. D. వచ్చింది అన్నారు. మూడు, నాలుగు రోజుల్లో గెజిట్ లో పబ్లిష్ అయ్యేట్లాగా, పదిరోజుల్లో వారికి డబ్బు యిచ్చేట్లాగా ఏర్పాటు చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయుడు : ఇప్పుడే వానితో మాట్లాడాను. D. D వచ్చింది. proposals పెట్టిన వెంటనే — వారం రోజులలో పరిశీలించేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను.

RE : RETRENCHMENT OF 100 SKILLED WORKERS IN LOWER
SILERU HYDRO-ELECTRIC PROJECT.

శ్రీ కె. గోవిందరావు : అధ్యక్ష, ఈ హైడెల్ ప్రాజెక్టు గనుక త్వరితంగా పూర్తియినట్లయితే, మనకు పచ్చే విద్యుచ్ఛక్తి చౌకగాను, విరివిగాను supply చేయడానికి వీలు ఉంటుందని మనం పడేపడే చెప్పు కుంటున్నాం. కాని, యీ projects — లో మారుసేలేదు projects మొదటిలో దాదాపు ప్రతి సంవత్సరము రిట్రెంచ్ మెంట్ జరుగుతూ వుండడం వలన యివన్న చాలా Slow Pace లో జరుగుతున్నది. హైడెల్ ప్రాజెక్టు మనం చాలా సీరియస్ గా take up చేసి వేగంగా పూర్తి చేయాలనుకుంటున్నాం. రిట్రెంచ్ మెంట్ జరగకుండా మరింత వేగంగా యి పూర్తయ్యేట్లా చూడని ఈ సందర్భంలో యిరుసేలేరుతో వందమంది స్కిల్డ్ వర్కర్స్ — 21వ తేదీ నుండి రిట్రెంచ్ చేయబోతున్నట్లాగా papers లో కూడ వచ్చింది. మంత్రిగారు దానిపై latest — position ఏమిటో ఒక statement ద్వారా తెలియజేయ వలసిందిగా కోరుతున్నాను.

Sri V. Krishna Murthy Naidu : There are no proposals to retrench the workers in the Lower Sileru Electric Project. As per the latest information received from the field S. E. s, no skilled workers have been retrenched. Messrs. Hindusthan Construction

Calling Attention to matters
of urgent public importance.
re : Breaches to the tank
near Kothapet, Pathikonda
taluk.

Company, Bombay was awarded the work relating to the Lower Sileru Hydro Electric Scheme. As most of their works are completed and only a small quantum of work is left the Electricity Board has no liability to safeguard the continuation of the work to the workers employed by the contractor or to absorb the labourers retrenched by the Contractors. The Contractors have to necessarily retrench the labour which they had employed, since their proposed operation of work is completed. It will not be possible for the Department to employ all the labourers who were employed and retrenched by the Contractors. No retrenchment of skilled workers will ever be done in the near future.

re . BREACHES TO THE TANK NEAR KOTHAPETA,
PATHIKONDA TALUK.

శ్రీ కె. ఈశ్వరెడ్డి (పత్తికొండ : అధ్యక్ష, ప్రతికొండ తాలూకా కొత్తపేట దగ్గర ఒకచెరువు—దాదాపు ఎనిమిది సంవత్సరాల క్రిందట P. W. D. వారు కట్టారు. దానిని పంచాయతీ రాజ్ వారిని మెయిన్ టెనెన్స్ కొరకు తీసుకోమన్నారు. దానిని బాగా కట్టలేదు దానిని maintain చేసే స్థావరమాకులేదు, దానిని పూర్తిగాకట్టి సరైన స్థితిలో అప్పగించమని నారు తిరిగివ్రాశారు. లేదు, మీకు అప్పజెబుతున్నాం అని వీరు వ్రాశారు. 'తీసుకోము' అనివారన్నారు, 'ఇచ్చేకాము' అనివీరంటున్నారు. ఈవిధంగా కరెస్పాన్డెన్స్ రెండు సంవత్సరాలుగా జరుగుతున్నది. మొన్న వర్షాలు వచ్చాయి. లేకలేకమొన్న సుమారైన వర్షంపడితే చెరువు నిండింది, నిండి తెగిపోయింది. PWD చీఫ్ ఇంజనీరు తెలిగ్రాంయచ్చారు రెవిన్యూ—తహసిల్దార్ వారికి. మాకు పరిధంలేదు అని ఆయన జావాబు దరీ తీసుకోలేదు. పంచాయతీ రాజ్ వారు—'మాకు అప్పగించలేదు. మేము వద్దు అన్నాం, మేము దానిని స్వాధీనం చేసుకోలేదు' అని వారు చెబుతున్నారు. చెరువు తెగిపోయి ఒక్కచుక్క కూడా నీరు లేకుండా పోయింది. దానికింప 80 ఎకరాలు ఆయోట్టు వుంది. ఈరెండు డిపార్టుమెంటు ఈవిధంగా ప్రవర్తించాయి. చాలా బాధ్యతారహితంగా ప్రవర్తించారు. 80 ఎకరములలో పంట పండేకా చెరువు విషయంలో బాధ్యతారహితంగా ప్రవర్తించిన ఉద్యోగులపై తగిన చర్య తీసుకోమని నా అభ్యర్థన.

శ్రీ వి. పురుషోత్తమారెడ్డి :— ఈ చెరువును గిరిలో పూర్తిచేయడం జరిగింది, దీని ఆయోట్టు 80 ఎకరాలు. ఈ చెరువును పోషిన తరువాత maintainచేయ వలసిన బాధ్యత జిల్లా పరిషత్తు దయ ఉంటుంది. వారు ఇంతవరకు తీసుకోలేదు. ఇప్పటి కయినా వారు తీసుకుందే బాగుంటుంది. 25—8—71న బాగావర్షాలు పడినందువల్ల

Calling Attention to matters
of urgent public importance.
re : Non-supply of water to
Musri reservoir in Sury-
pet taluk,

10th September, 1971 585

చిన్నగండివడింది. దానివల్ల పెద్ద నష్టమేమి కాలేదు. అయినప్పటికీ, ఆ brach fill
up చేయమని యిక్కడ నుండి instructions పోయినవి. అది అయిన తరువాత,
జిల్లాపరిషత్తు వారు దానిని స్వాధీనం చేసుకుంటే బాగుంటుంది.

RE : NON-SUPPLY OF WATER TO MUSRI RESERVOIR IN SURYAPET
TALUK.

శ్రీ ఉప్పల మల్సార్ :— అధ్యక్ష, మూసీ జీవనదికాదు. నీటి సోర్సెస్
తక్కువగా వున్నాయి. ఇలాంటి దానిపై అనకట్టలు ఎక్కడవడితే అక్కడ కట్టి నీళ్లు
రాకుండా అడ్డం వేస్తున్నారు. అట్లా చేయగూడదని—catchment area లో
అడ్డకట్టలు గాని, అనకట్టలుగాని కట్ట కూడదని order వున్నప్పటికీ, మోతుకూరు
దగ్గర యిప్పుడు అనకట్టకడుతున్నారు, సంవత్సరాల తరబడి అక్కడ నీళ్లు రావడంలేదు.
ఈవిధంగా ఎందుకని అడ్డకట్టలు వేసి నీళ్లు రాకుండా చేస్తున్నారో తెలియకుండా వుంది.
మూసీ ప్రాజెక్టు క్రింద వున్న 38 వేల ఎకరాల మాగాణి నీరులేని కారణంగా ఎండిపో
కున్నది. రైతులు యంతకుముందున్న వాటరు వస్తుందని, ఆ సోర్సెస్ను దృష్టిలో
పెట్టుకొనే సేద్యం చేశారు. మొన్న హైదరాబాదులో వడిన వర్షాలవల్ల క్రొత్త నీరు
వచ్చినా, యీ అడ్డు కట్టవల్ల అదికూడా రాకుండా పోయింది. ఈ 38 వేల ఎకరాలూ,
సాగుకు రాకుండా చేస్తే వయత్నం ఎవరు చేస్తున్నారు, ఎందుకు చేస్తున్నారు? అనాధరైట్స్
అనకట్ట పోస్తున్న విషయాన్ని మంత్రిగారి దృష్టికి తెస్తున్నాను. దీనిని గురించి మంత్రి
గారు ఆలోచించి ఆ ఖామికి నీరులేకుండా చేయవద్దని కోరుకున్నాను.

శ్రీ అర్. నారవరెడ్డి :— అధ్యక్ష, ఇది అనాధరైట్స్ కాదు. ప్రభుత్వమే
పీటిచి కట్టిస్తున్నది. ఇంతకుముందు యన్వంతసాగరుపై న 64 లోనే కంప్లీట్ అయి
పోయింది. దానివల్ల - యిదివరకు 820 ఎకరాలు సాగయ్యేది వరైకాలవల ద్వారా.
అనకట్ట కట్టింది 820 ఎకరాలు ఫ్లైబిలైట్ చేయడం, అదనంగా 120 ఎకరాలు సాగుకు
తేవడం జరుగుతోంది. అనకట్ట కూడా 64 లో పూర్తయిపోయింది. మోతుకూరు
దగ్గర బృందావన్ అనకట్ట 200 సంవత్సరాల క్రితం వున్నది. అది తెగిపోయింది, ఆ
తెగిపోయినది బాగు చేయడం జరుగుతోంది. దానిక్రింద చెరువులద్వారా యిదివరకు
690 ఎకరాలు సాగువుతుంది. ఇది కట్టినందువల్ల ఆ 690 ఎకరాలు ఫ్లైబిలైట్ కావడం,
అదనంగా 162 ఎకరాలు సాగుకురావడం జరుగుతున్నది. మూసీ ప్రాజెక్టు క్రింద
ఏమోత్రం నష్టం జరగబోదు. అన్నీ విషయాలూ చూచి, తెలుసుకొనే యీ వ్యవహారం.
జరుగుతోందని మనవి చేస్తున్నాను.

Calling Attention to matters
of urgent public importance.
re : Issue of permits for stainless
steel in April, 1971 to persons
in Nellore District-

శ్రీ ఉప్పల మల్సూరు :— 200 సంవత్సరాల క్రితం ఎప్పుడోవున్న అనకట్ట గండిపడి - మీద మూసీ ప్రాజెక్టు కట్టినతరువాత యీ అనకట్టచు మళ్లా గండిపడినదానిని కాచ్ మెంటు ఏరియాలో కట్టడం ఏమిటి ?

శ్రీ ఆర్. నారపర్తి :— కల్లకపోతే యిదివరకునుంచివున్న 690 ఎకరాలు పాడై పోతుంది కదా.

శ్రీ నావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— అధ్యక్ష, యిటువంటివి చాలా వస్తున్నాయి కాబట్టి నేనుకూడా చెబుతున్నాను. ప్రాజెక్టు రిపోర్టులో దీనిని మళ్లా రికవరీ చేయాలని వున్నదా లేక ఆ ఏరియన్ పోయినా ఫరవలేదని వున్నదా ?

శ్రీ ఆర్. నారపర్తి :— ఇందులో మునగడం, తేలడం అనే సమస్యలేదు. అనకట్ట పేరు. దానిని కాలవలద్వారా యిదివరకువున్న పాత. చెరువులు నింపి సాగు చేయడం మాత్రమే.

RE : ISSUE OF PERMITES FOR STAINLESS STEEL TO PERSONS IN
NELLORE DISTRICT IN APRIL, 1971.

శ్రీ నావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— అధ్యక్ష, ఈ సైయిల్ లెస్ స్టీల్ వ్యవహారం ఒక కథగావున్నది. ఈ మధ్య అదనంగా కొందరికి మళ్లా పర్మిట్స్ యిచ్చారని చెబుతున్నారు. ఎందుకిచ్చారు? అది మన పాలసీ ప్రకారం వున్ననా? ఈ వ్యవహారం అంతా విచారణ చేయడానికి కమిషన్ ఆఫ్ ఎంక్వయరీ యాక్టు క్రింద ఒక కమిషనును వేసి ఎవరెవరు దుర్వినియోగం జేశారు? గవర్నమెండు యిచ్చినదానికి ఉపయోగిస్తున్నారా లేదా అనేది చూడవలసియున్నది. లేచెట్టెగా ఆవు టాప్ ఆర్డర్ యిస్తున్నారా? ఈమధ్య 5-6 నెలలుగా ఎవరికైనా అదనంగా యిచ్చారా?

శ్రీ జి.సి. వెంకన్న :— అధ్యక్ష, సైయిల్ లెస్ స్టీల్ మిన్ యూజ్ అయితే దానిపైన సి.బి.ఐ. ఎక్వయించేస్తుంది, ఆ పైండింగు వచ్చిన తరువాత తేసుపెట్టడానికి కూడా అధికారమున్నది, మిన్ యూజ్ అని మెటీరియల్ స్టాప్ చేసిన ఒక తేసు కోర్టుకు పోయింది. మిన్ యూజ్ చేశారని వుంటే వర్గర్ మెటీరియల్ స్టాప్ చేయ కూడదని కోర్టు జడ్జిమెండు యిచ్చింది. గోపాలకృష్ణయ్యగారు క్రొత్త యూనిట్లుకు యిచ్చారా అంటున్నారు. క్రొత్త యూనిట్లుకు పేట మొత్తంమీద ఎక్కడాకూడా యివ్వలేదు. 31-3-1969 నాటికి స్కాల్ స్కేల్ ఇండస్ట్రీ రిజిస్టరయి వుండి మెషినరీకి రిక్విజిషను వుంటే యిదివరకయినా వారు అప్లికేషన్సు దిపార్టుమెంటుకుకూడా అవసరంలేదు, దై రెక్కుగా పేట్టుకుంటే కూడా యూజర్సు క్రింద వారికి లైసెన్సింగు అథారిటీస్ లైసెన్సులు యివ్వడం జరుగుతుంది.

"No new unit which was not having either a Small Scale Industries registration or requisite equipment was given any Essentiality Certificate either in Nellore or any other district in the State. According to the Import Policy as was in vogue in April, 1971 and even now, only units which were in existence which requisite equipment as on 31-3-1969 are eligible for the import of Stainless steel as actual users for the first half year. In priority cases Essentiality Certificates will be issued. Their case will be recommended for the second half year also. According to this policy, the applications of industries in Nellore and other districts have been disposed of. In Nellore district only 10 second half year cases have been recommended to the Licensing authority in 1971 and in other districts 32 first half year cases were issued with Essentiality Certificates and 89 second half year cases were recommended by the department.

PAPERS LAID ON THE TABLE

re : STATEMENT SUPPLY OF DENATURED SPIRIT TO INDUSTRIES.

Sri V. Krishna Murthi Naidu :— Sir, with your permission on behalf of the Chief Minister, I beg to lay on the Table a copy of the statement regarding supply of denatured spirit to Industries.

re : NOTE ON LEVY AND COLLECTION OF INTEREST ON ARREARS OF LAND REVENUE

Sri V. Krishna Murthi Naidu :— Sir, with your permission on behalf of the Minister for Revenue I beg to lay on the Table a note on levy and collection of interest on arrears of land revenue.

RE : REPORT ENTITLED "REVIEW OF SALES TAX IN ANDHRA PRADESH" BY THE NATIONAL COUNCIL OF APPLIED ECONOMIC RESEARCH, NEW DELHI.

Sri V. Krishna Murthi Naidu :— Sir, with your permission on behalf of the Minister for Finance, I beg to lay on the Table a copy of the Report entitled 'Review of Sales Tax in Andhra Pradesh, by the National Council of Applied Economic Research, New-Delhi.

RE : ANDHRA PRADESH ARRACK MANUFACTURY RULES, 1971 ISSUED UNDER THE ANDHRA PRADESH EXCISE ACT, 1968-

Sri V. Krishna Murthi Naidu :— Sir, I beg to lay on the Table a copy of the Andhra Pradesh Arrack Manufactory Rules, 1971 issued in G. O. Ms. No. 741, Revenue, dtd. 31-7-1971 and published at pages 1-21 of the Rules Supplement to Part II Extraordinary of the Andhra Pradesh Gazette dtd. 11-8-1971 as required under sub-section (4) of section 72 of the Andhra Pradesh Excise Act, 1968.

RE : RESOLUTION OF REGIONAL COMMITTEE FOR TAKING DROUGHT RELIEF WORKS AND GRANT OF LOANS IN DROUGHT AFFECTED AREAS OF TELANGANA REGION.

Sri K. Rajamallu :— Sir on behalf of the Chairman, Andhra Pradesh Regional Committee, I beg to lay on the Table a copy of the Resolution on need for taking drought Relief Works for provi-

ding employment for agricultural labour and grant of loans to enable farmers to subsist until the next season in the drought affected areas in Telangana Region as passed by the Andhra Pradesh Regional Committee and sent to Government.

Mr. Speaker :— Papers laid on the Table.

**PAPERS PLACED ON THE TABLE :
COPY OF FORMS OF PATTADAR PASS BOOK AND
LAND REVENUE PASS BOOK.**

Sri V. Krishna Murthi Naidu :— Sir, with your permission, on behalf of the Minister for Revenue, I beg to place on the Table a copy of form of each of Pattadar Pass Book and land revenue Pass Book as promised while answering L. A. Q. 678.

**STATEMENT ON THE POLICY OF GOVERNMENT PRE-
SCRIBING KNOWLEDGE IN TELUGU AS AN ESSENTIAL
QUALIFICATION FOR RECRUITMENT TO PUBLIC
SERVICES IN THE STATE.**

Sri V. Krishna Murthi Naidu : Sir, with your permission, on behalf of the Minister for Education, I beg to place on the Table a statement on the policy of the Government prescribing knowledge in Telugu as an essential qualification for recruitment to Public Services in the State.

Mr. Speaker :— Papers placed on the Table.

**STATEMENT OF FLOOD RELIEF MEASURES
UNDERTAKEN AND STEPS TAKEN FOR
PREVENTION OF FLOODS IN THE TWIN CITIES.**

Shri V. Krishna Murthy Naidu : Sir, with your permission, on behalf of Sri N. Chenchurama Naidu, Minister for Municipal Administration I beg to lay "a statement regarding the flood relief measures undertaken and steps taken to prevent floods in the cities of Hyderabad and Secunderabad.

**CONSOLIDATED STATEMENT SHOWING THE ACTION
TAKEN TO PREVENT POLLUTION OF WATER BY
EFFLUENTS OF FACTORIES.**

Shri V. Krishna Murthy Naidu :— Sir, with your permission, on behalf of Shri M. Ibrahim Ali Ansari, Minister for Health, Medical and Wakfs, I beg to lay "a consolidated statement showing the action taken to prevent pollution of water due to letting out of

effluents, sewage etc., harmful either to fields or human beings from each of the Factories in Andhra Pradesh,

STATEMENT SHOWING DETAILS OF UNEMPLOYED
ENGINEERING, MEDICAL AND POST GRADUATES.

Sri V. Krishna Murthy Naidu : Sir, with your permission, on behalf of Sri G. Sanjeeva Reddy, Minister for Labour, I beg to lay "a copy of the Statement showing the details of Engineering, Medical and Post-graduates who are unemployed."

Mr. Speaker :— Statements laid on the Table.

PRESENTATION OF THE REPORT OF THE JOINT
SELECT COMMITTEE
ON THE ANDHRA PRADESH RECORD OF RIGHTS
IN LAND BILL, 1971.

Sri V. Krishna Murthy Naidu (Deputising the Chief Minister) :— I beg to represent : "The Report of the Joint Select Committee on the Andhra Pradesh Record of Rights in Land Bill, 1971,"

Mr. Speaker :— Report presented.

PRESENTATION OF THE NINTH, TENTH AND
ELEVENTH REPORT OF THE COMMITTEE OF
PRIVILEGES

Shri A. Madan Mohan (Deputising the Chairman, Committee of Privileges) :—

I beg to present :.....

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య (చీరాల) :— ఈ సందర్భంలో స్పెసిఫిక్ రూల్స్ ఏమి ఉన్నాయో తెలియదు కాని తమవృద్ధికి ఒక విషయం తీసుకురావలసి ఉంది. 1970 ఫిబ్రవరిలో నేను చీరాల మునిసిపల్ ఛేంబర్స్ మీద సెక్రటరీషిప్ ఇద్దరినికలిపి ప్రివిలేజీ మోషన్ తెచ్చాను, వానిని ఇప్పటివరకు లాభి రావనాదు. గ్రోయింకా తేను తీసుకువచ్చి తీసిని పోస్టులును రివర్స్ పోస్టులును ఉన్నాయి. ఇక ఒక విషయం దృష్టిలోనికి తీసుకున్నట్లు లేదు. నేను ప్రివిలేజీ మోషన్ మున్ చేసినప్పుడు చీరాల ఛేంబర్స్ కౌన్సిల్ మొదట కాదు.

Mr. Speaker :— I have no objection for its being discussed if notice is given. Now the Report is presented. If you want the House to take it straight away, give notice. I cannot allow discussion as it is now. You must move a motion that it should be taken for consideration straight away. I am not concerned with the merits of the Report of the Privileges Committee.

Sri Pragada Kotaiah :— You are not concerned with the merits. But kindly allow me to say.

Mr. Speaker :— When it is taken for consideration, you can speak.

Sri Pragada Kotaiah :— You have permitted me to speak. I am raising a point of order.

Mr. Speaker ,— After it is adopted by the House, or if it is before the House for adoption, you can speak. But before it is adopted a member or the Leader of the House should move a motion and then only it will be taken up for consideration. Now you won't get an opportunity. You will get the opportunity afterwards.

Dr. T. V. S. Chalapati Rao :— But to-day is the last day, Sir.

Mr. Speaker :— The Deputy Speaker, who is the Chairman of the Committee will move for the adoption of the Report. Then you can discuss. Simply that is all.

Sri Pragada Kotaiah :— I am calling your attention, Sir

Mr. Speaker :— You have to draw the attention of the House.

శ్రీ టి. వి. ఎస్. చలపతిరావు :— తమరు ఒక రూలింగ్ ఇచ్చారు. తెలంగాణా రీజినల్ కమిటీ రిపోర్టు ఇక్కడ పెట్టినప్పుడు అది డిజేబుల్డ్ బాన్స్ కాదా అనే విషయమై తమరు ఒక రూలింగ్ ఇచ్చారు. ఈ సభ ముందు ఏది వచ్చిన అది డిజేబుల్డ్ అవుతుంది అని తమరు రూలింగ్ ఇచ్చారు. ప్రీవిలేజ్ కమిటీవారు వాషేడిక ఇచ్చారు. అందులో లోపాలున్నాయని గౌరవసభ్యులు అభిప్రాయపడుతున్నారు. అందువల్ల ఎప్పుడు డిస్కషన్ ఎలా జేస్తారు.

Mr. Speaker :— Let me answer that point. Regarding presentation of the Report of the Regional Committee to the House, there is no question of debating on that Report. The Chairman, presented it for the information of the House. Any member who wants to raise any discussion, he is at liberty to do so. So far as Privileges Committee is concerned, after it is presented, the Chairman of the Privileges Committee i.e., the Deputy Speaker who happens to be the Chairman of that Committee, will move that the report be taken for adoption. Then the House has to adopt. Before it is adopted, it is open for discussion.

Dr. T. V. S. Chalapati Rao :— When the Chairman of the Privileges Committee will move for its adoption ?

Sri Pragada Kotaiah :— That becomes the property of the House when it is presented.

Mr. Speaker :— Nobody is disputing your right to discuss on it. You have to give notice. You have to follow certain rules. At this stage you have no right to raise that issue. The Deputy Speaker will move the motion and then you get the right to discuss. Kindly take your seat.

శ్రీ జి.లచ్చన్న (సోంపేట) :— మనం ఒక కన్వెన్షన్ ఫాలో అవుతున్నాము. ఏదైనా బోర్డు తేలియమిద పెట్టినప్పుడు ఏదైనా పాయంట ఉంటే వెంటనే చెప్పాలి. తరువాత చెప్పడానికి వీలులేదు. ఈ విధమైన సాంప్రదాయం నడుస్తున్నది. తేలియమిద పేపరు పెట్టినప్పుడే చెప్పాలనే సాంప్రదాయం నడుస్తున్నది.

Mr. Speaker :— I am not disputing the right to raise discussion on any matter before the House. Before a member does so, if he wants to raise any point, the first thing is to give notice and then I will certainly give him an opportunity. So far as the reports of the Privileges Committee are concerned, the Chairman of the Privileges Committee, will move for their adoption. Then every member gets a right to discuss on it. If you want to discuss even before, please give notice.

Sri Pragada Kotaiah :— When this will be adopted by the House? I cannot raise the issue. He must do it.

Mr. Speaker :— Unless it is adopted it won't have any effect :

Sri Pragada Kotaiah :— To-day is the last day. After one year, nine months, it has come to us. ఇప్పుడు తేలియమిద పెట్టారు. నా మోషన్ తీసుకోరారు. నా బిజినెస్ ఏమిటి ?

Mr. Speaker :— I have no power to give direction to the Committee of Privileges to dispose of the matter within a particular period. They have taken their own time and submitted their report. It is presented today. If it was presented yesterday, or day before, or two or three days before, I would have included it in the agenda 'for adoption'. Today it is being presented. So, nothing can be done.

(Sri Pragada Kotaiah was still on his legs)

Mr. Speaker :— I have heard you and you will certainly get an opportunity-

Now, the Deputy Speaker will present the report of the Committee on Privileges.

Sri Vasudev Krishnaji Naik (Gagan Mahal) :— Sir, I beg to present the Ninth, Tenth and Eleventh Reports of the Committee of Privileges on the following three Questions of Privilege.

1. Question of privilege given notice of by Sri B. Ratna-shapathi and others against Honorary Secretary, Andhra Pradesh Welfare Fund.
2. Question of privilege given notice of by Sri G. Rajaram and others against the Editor, 'Current Times' Weekly,

Mr. Speaker :— Reports presented.

(Sri Pragada Kotaiah was still on his legs trying to speak)

Mr. Speaker :— I cannot allow any statement to be made. Unless you give notice, I cannot hear you. What you have said is enough.

Sri Pragada Kotaiah :— When this has become the property of the House, I am competent to speak. You have to give a ruling; you will have to allow me; this has become the property of the House and I can raise any doubt on that.

Mr. Speaker :— You have to speak with my permission. Whatever you speak without my permission will not go on record.

Sri Pragada Kotaiah :— When it has become the property of the House, you will have to allow and you cannot say 'I cannot allow you'.

Sri C. V. K. Rao (Kakinada) :— Sir, if you permit him nothing is to be lost; this is the last day; a few minutes is not much; be liberal; that is my request.

Sri Pragada Kotaiah :— If you are not allowing me to speak, I am protesting against the attitude of the Speaker and walking out.

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao :— I also walk out, Sir.

(So saying, Sri Pragada Kotaiah followed by Dr T. V. S. Chalapathi Rao staged a walk-out.)

Sri A. Madan Mohan (Siddipet) :— Sir, in one case I have given a dissenting note and that has not been placed on the Table of the House. I do not know the reason,

Mr. Speaker :— It seems it pertains to some other matter on which the Report is not presented now.

GOVERNMENT BILL

THE ANDHRA PRADESH AGRICULTURAL PESTS AND DISEASES (AMENDMENT) BILL, 1971 (INTRODUCED)

Sri G. C. Venkanna :— Sir, with your permission, on behalf of the Minister for Agriculture, I move for leave to introduce the Andhra Pradesh Agricultural Pests and Diseases (Amendment) Bill, 1971.

Mr. Speaker :— Motion moved.

The question is :

“That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Agricultural Pests and Diseases (Amendment) Bill, 1971-

The motion was adopted.

BUSINESS OF THE HOUSE

Sri C. V. K. Rao :— Sir, there is one matter of impropriety committed about the publication of the statement placed on the Table of the House. Even though it is supposed to be taken up yesterday, we have not taken it up. That is with regard to the prescription of Telugu as an essential pre-requisite qualification.

పేషంట్ నిన్న పేషంట్ నిన్న పేషంట్ నిన్న పేషంట్ నిన్న

This impropriety has to be rectified.

Mr. Speaker :— You are perfectly right and it will be taken note of. After the Education Minister places it, it will be published today.

Sri C. V. K. Rao :— It is already published in the papers.

Mr. Speaker :— It is a mistake. It should not have been done.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya :— Sir, it has been placed on the Table of the Legislative Council. You please read The Hindu or any other paper.

Sri C. V. K. Rao :— The Minister should be cautious. These are not just formalities: these are matters of responsibility and people should not be misled that way; he should have given instructions to the Press that it should not be published.

Mr. Speaker :— I will get it examined.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— తమకు ఈ విషయాలు తెలుసును. మొన్నటి రోజున యిస్తామని నోటీసులో వేశారు. కొన్నింటి నోటీసులో నిన్నటి రోజున పెట్టారు. మనది ఆరోజురాలేదు. మనం ప్రమారిటీ వదులుకున్నాం. We lost priority.

Mr. Speaker :— When it is included on the agenda, the Minister for Education should have straightway got up and said that it is being placed on the Table of the House.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— కుతూహలంతో వేయించారు. అది మరోరోజుకి వాయిదావేశారు.

Mr. Speaker :— It is a purely formal thing. It is unfortunate that they did not observe the formality.

Sri G. Venkata Reddi :— Sir, I have given notice of one matter under Rule 341.

Mr. Speaker :— After the entire business is over, I will allow.

(At this stage Sri Kaza Ramanatham occupied the Chair)

Sri C. V. K. Rao :— When the Deputy Speaker is here you cannot occupy the Chair. That becomes a matter of privilege.

Mr. Chairman :— The Deputy Speaker is not in the House.

Sri C. V. K. Rao :— I will produce him as witness; he just slipped out because he did not want to put you in an embarrassing position. When the Deputy Speaker is present in the House, a Member from the Panel of Chairmen cannot occupy the Chair.

Only when he is absent, a Member from the Panel of Chairmen can sit in the Chair.

Mr. Chairman :— If such a thing happens, it is regrettable.

Sri C. V. K. Rao :— Do not try to bypass him. The Deputy Speaker was sitting here.

Mr. Chairman :— Mr Rao, if such a thing has happened, it is regrettable. If the Deputy Speaker was here, he is entitled to sit here first.

Smt. J. Eswari Bai (Yellareddy) :— How could the Deputy Speaker be ignored when he was sitting here and a member from the Panel of Chairmen occupy the Chair?

Mr. Chairman :— There is no intention of bypassing him at all.

Smt. J. Eswari Bai :— He was here all along.

Mr. Chairman :— If he were here, he would certainly occupy the Chair. Do not make much ado about nothing.

GOVERNMENT RESOLUTION
re : RATIFICATION OF THE CONSTITUTION (TWENTY-
FIFTH AMENDMENT) BILL, 1971, (PASSED)

(శ్రీ సి.హెచ్. రాజేశ్వరరావు (సిపిఎల్) :— అవ్యక్తం కాన్ టిట్యూషన్ 24 వ అమెండుమెంటును పార్లమెంటు ఉభయ సభలు ఆమోదించిన తరువాత మన సభ రాటిఫికేషనుకు వచ్చినది. మనము రాటిఫై చేస్తున్నారు ఈ 24 వ సవరణ భారత రిసపీక్ పురోగమనములో, భారత ప్రజల అర్థిక, సాంఘిక నమన్వలపరిష్కార కార్యక్రమములో ముఖ్యమైన మైలురాయిగా మనము దృష్టిలో పుంచుకోవలసి వుంటుంది. ఇదివరకు సుప్రీమ్ కోర్టు గోల్డ్ నాథ్ కేసులో లుచ్చినతీర్పు పార్లమెంటు రాజ్యాంగములోని ఫండమెంటల్ చార్టర్ లోని ఏ భాగాన్ని అయినా సవరించే అధికారము లేదని చెప్పడము వల్ల దానిని అధిగమించి పార్లమెంటు తన అధికారాన్ని హస్తగతము చేసుకొని ఆర్టికల్ 318 ప్రకారము అమెండ్ చేయడానికి సర్వఅధికారాలు వున్నవని, సర్వసత్తాక సంస్థ దానికి తిరుగులేదని పునర్నిర్వచనము చేసుకొని హస్తగతము చేసుకొన్న నిర్ణయాన్ని చేయడము జరిగింది. ఆ తరువాత 25 అమెండుమెంటు చాలా ముఖ్యమైచాది, చాల ప్రాముఖ్యత గలది. దేశ సమన్వలను పరిష్కారము చేయడములో 24 వ సవరణకు మార్గము సుగమము పునర్నిర్వచనములో ఉపయోగపడే సవరణ 25 వ సవరణ. ఈ 2 సవరణ లలోను ముఖ్యమైన అంశాలు వున్నవి. ఆర్టికల్ 31 (2) క్రింద ఇదివరకు బ్యాంక్ నేషనలైజేషను కేసులో గాని, ఇతర సందర్భాలలో గాని స్పెషియల్ కోర్టు వారు స్పష్టముగా కౌంసెన్ సేషన్ గురించి చెప్పి వున్నారు. అంతే ఏ ఆస్తిని అయితే వట్టిక అసనరాలకు, ప్రజల అవలంబకు అక్విజిషన్ రిక్విజిషన్ చేస్తామో ఆ ఆస్తికి తిరిగి వున్నది. విలువను, స్వస్వరీ భాగాన్ని తిరిగి పొందే తప్పు ఆ ఆస్తిని ప్రభుత్వం ప్రజల అసనరాలకు తీసుకొరానికి

ఏమాత్రము అవకాశము లేదని తీర్పు యివ్వడము జరిగింది. కాంపెన్సేషన్ యివ్వాలి. అది మార్కెటు వాల్యూయా, ఏమిట, నేది అనేక అంశాలతో కూడిన అంశాలు వేస్తే దానిని కాంపెన్సేట్ చేసే బాధ్యత ఈ దేశములో ఈ ప్రభుత్వాలకు వుంటుంది. ఈనాడు బ్యాంకుల జాతీయము తీసుకురావాలన్నా, విదేశీ, స్వదేశీ వ్యాపారాన్ని జాతీయము చేయాలన్నా, విదేశీ పెట్టుబడిదారుల, పెద్ద గుత్త వ్యాపారస్తుల చేతులలో వున్న ఖనిజాలను జాతీయము చేయాలన్నా, కాఫీ, టీ తోటలను జాతీయము చేయాలన్నా అన్నిటికి తగిన కాంపెన్సేషను యిస్తే తప్ప ఇంకొక విధంగా చేయడానికి లేదు. అని సుప్రీమ్ కోర్టు ధృవీకరించింది. కాంపెన్సేషన్ అంటే వివరాలలోకి పోయింది. ఎంతవరకు కాంపెన్సేషన్ అనే దాని అర్థాన్ని సవరించలేమో, పార్లమెంటు దెమక్రసీలో వున్న ఈ ప్రభుత్వాలకు ప్రజల అవసరాలకు అర్థులను స్వాధీనము చేసుకొనే అధికారము రాదో, అంతవరకు ఈ దేశములో సమన్వయ పరిష్కారము చేయలేము కాబట్టి సాంఘిక న్యాయము అసలే చేయలేము. ఆర్టికల్ 31 (2) క్రింద కాంపెన్సేషన్ అనే పదాన్ని తొలగించి ఎంత వుండాలని నిర్ధారణ చేసే అధికారము పార్లమెంటుకు, శాసన సభలకు వుంటుందన్నమాట ఆ మొత్తము ఎంత వుండాలనేది మన అవసరాలనుబట్టి, మన శక్తిని బట్టి, ప్రజల ప్రయోజనాలను బట్టి నిర్ధారణ చేసుకొని యివ్వవచ్చును. ఆ ఎమౌంటు ఒకేసారికేష్ రూపములో యివ్వవలసిన అవసరము లేదు. కొన్ని కిస్ట్లలో, కొన్ని వసతులలో చెల్లించే అవకాశము ఈ ప్రభుత్వాలకు 25 వ సవరణ ద్వారా లభించు చున్నది. ఆర్టికల్ 31/2 సవరించడమనేదానిని తప్పకుండా హర్షించవలసినదే. పార్లమెంటు వచ్చే సమావేశములో మొదటి అవకాశమును తీసుకొని ఆర్టికల్ 31/2 ని సవరించి కాంపెన్సేషన్ అనే పదాన్ని తొలగించి, దాని స్థానములో అమౌంటు అనేది పెట్టి కిస్ట్లలో చెల్లించే అధికారము తీసుకొంటే చాల ముఖ్యమైన చట్టానను పార్లమెంటులో గాని, శాసన సభలను గాని చేయటానికి వీలు వుంటుంది. ఆర్టికల్ 31/2 ని సవరించడమే కాదు 25 వ అమెండుమెంటు ముఖ్యఉద్దేశ్యము. ఆర్టికల్ 31/2 సవరించి దాని స్థానే ఇంకొక ఆర్టికల్ ని చేరుస్తున్నారు. కొత్త ఆర్టికల్ ని ప్రవేశపెడుతున్నారు. 31/1 (ఏ) ఇతివరకు కాన్స్టిట్యూషన్ లో లేదు. ఇప్పుడు కొత్తగా 35 వ సవరణ ద్వారా ప్రవేశ పెడుతున్నాడు. 31/2 ని సవరించే దానికి ఎలాంటి అభ్యంతరము లేదు. చాల అవసరము. దేశము గుర్తించి కోరుతున్నాము కాబట్టి వచ్చినది. చాల తొందరగా చేయవలసిన అవసరము వుంది, ఆర్టికల్ 31 ని ఉద్దేశించిన సవరణ చాల మౌలికమైనది. చాల పరిణామాలకు దారి తీసే అవకాశాలు వున్నవి: ప్రమాదాలు కూడ వున్నవనుకొంటాను. 31/ ఏ ద్వారా ఆర్టికల్స్ 14, 19, 31 లతో ప్రమేయము లేకుండానే అక్కడ ఏమి చెప్పినప్పటికి సాంఘిక అవసరాలకు, ప్రజల ప్రయోజనాలకు ఏ శాసన సభ అయినా, పార్లమెంటు అయినా సవరణ తీసుకువచ్చి ప్రయోజనకరము అని చెబితే ఆ ప్రయోజనాలను ఉద్దేశ్యము పెట్టుకొని ఏ చట్టము చేసినా ఆర్టికల్ 14, 19, 31, ఈ మూడింటికి సంబంధించిన ఫండ్ మెంటర్ రైట్స్ ఏవైతే వున్నాయో వాటిని అవసరముగా తీసుకొని ఏ చట్టము

చర్చించే. ప్రశ్నించే అధికారము వుండకూడదు అని 25 వ సవరణలో చెప్పారు. దీని పర్యవసానము ఏమిటి? ఆర్టికల్ 14 తెలుసు. ఆర్టికల్ 19 ఒక్కటే కాదు. ప్రావర్టీ రైటీ కాదు. ఫ్రీడమ్ ఆఫ్ స్పీచ్ వుంది. ఫ్రీడమ్ ఆఫ్ అసోసియేషను వుంది. ఎక్కడైనా, ఏఉద్యోగ మైనా చేసుకోవచ్చును. ఈ వర్గతిలో మానవునిని ప్రకృతిసిద్ధంగా, న్యాయంగా వుండవలసిన ఫండమెంటల్ రైటును మనం ఆర్టికల్ 19లో పొందుపరచకొన్నప్పుడు natural rights కూడ వానిలోవున్నాయి. 25వ ఏమెండ్ మెంట్ లో సృష్టమైనభాగాన్ని 31C ఆర్టికల్ చేర్చటంవల్ల ఆర్టికల్ 19, 14, 31 ఈ మూడింటిలో ఇదివరకు వున్న ఫండమెంటల్ రైట్స్ ప్రక్కకుపెట్టి వాటిని ప్రశ్నించే అధికారం లేకుండా చేయటం మంచిది కాదు. ఫండమెంటల్ రైట్స్ ను, ఫ్రీడమ్ ఆఫ్ స్పీచ్ ను కర్వెయిర్ చేయడం మంచిది కాదు. ఆర్టికల్ 19 క్రిందవున్న అనేక ఫండమెంటల్ రైట్స్ ను త్రొక్కిపెట్టి, ఆజివివేసి ప్రజలను, పార్టీలను ప్రత్యేక వర్గాలను వెనుకకుపెట్టి శాము పరిపాలన చేస్తేచేయవచ్చు. ఆర్టికల్ 19 క్రిందకాని 14 క్రిందకాని కోర్టులో ప్రశ్నించటానికి వీలులేదు, ఒక వేళ ప్రశ్నిస్తే ప్రజల అవసరాల కొరకు, దేశ శ్రేయస్సు కొరకు అని చెబితే చెల్లుతుందని 25 వ ఏమెండ్ మెంట్ పెట్టడం ప్రమాదమైనది. అది తప్పనిసరిగా సంఘానికి నష్టదాయకంగా పరిణా మించవచ్చు. దానిని ఆనరాగాతీసుకొని ప్రజాస్వామ్యాన్ని సంపూర్ణంగా త్రొక్కిపెట్టే అవకాశం వుంది. ఈ 25వ ఏమెండ్ మెంటును ఇంత స్వీపింగ్ గా వున్నది వున్నట్లుగా అమోదిస్తే దేశానికి మంచిజరగదు. దానిని సెలక్టు కమిటీలో పరిశీలన చేసి, పార్లమెంటులో సెలక్టు కమిటీలో పరిశీలించి, తీర్మానంగా చర్చించి అన్ని రాజకీయపార్టీల ఆభిప్రాయాలను పరిశీలించి అవసరమైన సవరణలు చేసి చర్చించి చేయాలి కాని ఇట్లు తొందరగా అమోదించటం న్యాయం కాదు. మన ముఖ్యమంత్రిగారు ఇలాగే ఒప్పుకొందామని కోరటం న్యాయంకాదు కనుక పార్లమెంటు భాద్యతగా పరిశీలించి కూడా కషంగా చర్చించిన తరువాతనే అమోదింపాలని కోరుతు సెలవు తీసు కొంటున్నాను.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి : = ఆవ్యజ్ఞ, మనం మొన్నటి సమావేశంతో పార్లమెంటు పాస్ చేసిన ఆర్టికల్ 318కి 31(2) క్లాజు కు ఏమెండ్ మెంట్ పాస్ చేశాము రాటిఫికేషన్ కూడాఇచ్చాము. కాని మనం ఏదైతే సోషలిస్టు సమాజాన్ని నిర్మించాలని కోరుకొంటున్నామో అఆశయాలకు అనుగుణంగా ఆర్టికల్ 13, ఆర్టికల్ 318ని సఫర్లీస్తే చాలదు, దానికి తగినవిధంగా కొన్నీ మార్పులు తీసుకురావాలని 25వ ఏమెండ్ మెంట్ ప్రవేశ పెట్టడోకు తున్నారు. దానిని మన ప్రభుత్వం రికమెండ్ చేస్తున్నందుకు హృదయపూర్వకంగా ఈప్రభుత్వాన్ని అభినందించ వలసి వుంది.

ఆర్టికల్ 13, ఆర్టికల్ 318 ఏమెండ్ చేసిన తరువాత సోషలిస్టు సమాజాన్ని నిర్మించడానికి కొన్ని మార్పులు తీసుకురావాలనే ప్రయత్నంలో వున్నాము. కాబట్టి దానికి ప్రతిబంధకంగా కొన్ని ఆర్టికల్స్ వున్నాయి. ఫండమెంటల్ రైట్స్ వున్నాయి. ఆర్టికల్ 19లో ఈ

క్లాజువుంది. To hold, acquire and dispose of property. సంఘం మారాలి, సమాజం మారాలి అనుకొన్నప్పుడు అన్నిటికంటే ముఖ్యమైనది ఆర్థికం. సాంఘికం, రాజకీయం ప్రక్కకు పెట్టండి. ఆర్థికాన్ని అనుసరించే సాంఘికంగా రాజకీయంగా మార్పులు తేవటానికి అవకాశంవుంది. అందుచేతనే ఆర్టికల్ 19 F ను మార్చవలసిన అవసరం వుంది. ఏ భూమి నైనా, ఏ ఆస్తి నైనా స్వాధీనం చేసుకో టానికి అవకాశంవుంది. కాని దానిలో డిపరెంట్ వర్షన్స్, డిపరెంట్ డౌట్లు ఉన్న వున్నాయి. నెహ్రూగారున్నప్పుడు 31 (2) కి పెట్టారు. కాంపెన్సేషన్ ప్రభుత్వం 4000 నిర్ణయిస్తే వట్ కోర్టు 10 వేలు చేస్తే హైకోర్టు 20 వేలు చేస్తే సుప్రీంకోర్టు 25 వేలు చెబుతున్నది. మనం చేయాలనుకొన్న అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు అవరోధంగా ఆర్టికల్ 31 వుంటే 31 ఎ తీసుకువచ్చి రీజనబుల్ కంపెన్సేషన్ అన్నారు. మనం ప్రజాభివృద్ధి కార్యక్రమం కోసం ఏది స్వాధీనం చేసుకొనాలన్నా వ్యవహారం అనేమాట తీసివేసి ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన అమౌంటును కోర్టు క్వశ్చన్స్ చేయటానికి వీలులేదనే పద్ధతిలో అమెండు చేయకపోతే సోషలిస్టు సమాజాన్ని నిర్మిస్తామనేది విశ్వాసం నాకులేదు. Article 13 relates to Fundamental rights. మనం దేనికొరకు ఫండ్ మెంటల్ రైట్స్ కు సంబంధించిన క్లాజును ఎమెండు చేస్తున్నామో అందుకు క్లాజు 32 ని ఎమెండు చేయకపోతే రిట్స్ ద్వారా హైకోర్టుకు, సుప్రీంకోర్టుకు పోవటానికి అవకాశంవుంది. రిట్స్ కు సంబంధించి ఇలావుంది.

Under Article 226 of the Constitution, every citizen has got a right to go to a court of law.

Under Art. 32 also, every one has got the right to go to a court of law, by way of writs

మనం ఆర్టికల్ 13 ను ఎమెండు చేసినా, 368 ఎమెండు చేసినా, 19, 31 లను ఎమెండు చేసినా ఆర్టికల్ 32ని రిస్టిట్టు చేయకపోతే, 226ను రిస్టిట్టు చేయకపోతే ఘనంగా అనుకొన్న మార్పులు తీసుకువస్తామన్న విశ్వాసంనాకులేదు. ఈ విషయాన్ని ప్రభుత్వం దృష్టిలో పెట్టుకొని ఆలోచించాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఆర్టికల్ 32లో

The right to move the Supreme Court by appropriate proceedings for the enforcement of the rights conferred by this Part is guaranteed.

అనివుంది. గొల్డ్ వాడ్ తెసులో కూడా కోకా సుబ్బారావుగారు ఆర్టికల్ 13 ను ఆధారంగా చేసుకొని జడ్జిమెంటుకురావటం జరిగింది.

The State shall not make any law which takes away or abridges the rights conferred by this Part and any law made in contravention of this Clause shall to the extent of the contravention be void.

రేపు కూడా, 19, 13, వీటిని అమెండు చేసిన తరువాత కోర్టుకు పోతే There is every possibility to take protection under Article 32 and Article

226. యారెండు అర్థికల్స్ ఖజానాలోంచి సక్రమమైన వద్దతిలో మార్పులు తీసుకురాక పోతే మనము అనుకున్న విధంగా చేయలేమని మనవిచేస్తున్నాను. రెండవది. యూనియన్ ప్రావర్టీస్ మీద టాక్స్ చేయాలా లేదా అనేదానిమీద నిన్న కూడా నెప్పాను. Our Constitution is neither federal nor Unitary. ఆ పరిస్థితులు వుండ బట్టే యీనాడు రాష్ట్రప్రభుత్వాలు కేంద్ర ప్రభుత్వము అస్తులమీద పన్నులు వేయడానికి లేక రిస్ట్రిక్టుగా వుండవలసిన అవసరము వస్తున్నది. అందువల్ల స్టేటు సెంటర్ రిలేషన్ షిప్కు సంబంధించి కానిస్టిట్యూషనును అమెండ్ చేయవలసిన అవసరం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. అందుకేనేను మొదలమొదటినుండి చెబుతున్నాను. మనము అనుకున్న విధంగా, యిప్పటి భోరణి ప్రకారముగా, యీవద్దతిలో ఈ అభిప్రాయముతో సంఘములో మార్పులు తీసుకురావాలంటే ఈ కానిస్టిట్యూషన్ ప్రకారము అయితే అన్ని అమెండుమెంటులు పెట్ట వలసిందే, 25, 26, 27, 30, 35 అవుతుంది. అందుకని పరిస్థితులకు అనుగుణముగా కానిస్టిట్యూషన్ను రిలైట్ చేయవలసిన అవసరముందని మొదట మనవిచేస్తున్నాను. ఎవరు రిలైట్ చేయాలి, కానిస్టిట్యూయెంట్ అసెంబ్లీకా లేకపోతే యింకొకరికి పవర్ యివ్వాలా అనేది అటుంది, సోషలిస్టు సమాజానికి ప్రజల ఆశయాలకు అనుగుణంగా రాజ్యాంగాన్ని కొత్తగా రచించవలసిన అవసరము ఎర్పడుతుందనే భయము కలుగుతున్నది. ఎందు వల్లనంటే, మనము అనుకున్న సమాజమును నిర్మించాలంటే ఎన్నో అర్థికల్స్ను అమెండు చేయవలసి వుంటుంది. లేకపోతే ఈ సమాజమును నిర్మించడము అనేది ఏదో ఉపన్యాసాలు చెప్పడానికే పనికివస్తుంది. ఇక ప్రావర్తి టాక్స్, ప్రొఫిషిన్ టాక్స్. షిక్స్ పెక్సన్స్కు సరైన అవకాశాలు యివ్వాలని చెబుతున్నాను. చాకలి, కుమ్మరి, వడ్రంగి ప్రభుత్వము, మున్సిపల్ ప్రొఫిషిన్ టాక్స్ తీసివేసింది, చాలా సంతోషము, అభినందించాలి. ఆ విధంగా కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల-అర్థికల్స్ను అమెండు చేస్తూ-ప్రాఫిషిన్ టాక్స్ను తీసివేస్తే తప్ప రెండవ మార్గము లేదనే మనవిచేస్తున్నాను. దీని విషయములో కూడా గట్టిగా ప్రయత్నము చేయాలి. ఇదివరకే మనవిచేశాను, అర్థికల్ 326, 386.... మనము బ్యాక్ వర్డు క్లాస్సుకు ఏదో సహాయము చేయాలంటున్నాము. కార్యక్రమము చేయాలంటున్నాము. పెడ్యూల్లు కౌన్సిల్కు, పెడ్యూల్లు క్రైబ్స్ వరకే కానిస్టిట్యూషన్లో ఒక రక్షణైన టెనిఫిట్ను రైట్ను కన్సర్ చేశాము. బ్యాక్ వర్డు క్లాస్సు కమిషన్ వేయ వచ్చు, ఎన్నో సౌకర్యాలు కలుగజేయవచ్చు. కలుగజేసినప్పుడు, సుప్రీంకోర్టులో, హైకోర్టులో పోతుందంటే, కోర్టులను నిందించి లాభములేదు. ఎందుకంటే, వారు రాజ్యాంగబద్ధంగా చేస్తారు. They are interpreters of the Constitution. ఎప్పుడు కూడా కొత్తదాని చేసినప్పుడు ఒకటి దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. A right movement in the right direction to amend the Constitution under Arts. 326 and 326 to provide facilities for the backward classes and also scheduled castes and scheduled tribes. అందువల్ల కానిస్టిట్యూషన్ను అమెండు చేయవలసిన అవసరముంది. బ్యాక్ వర్డు క్లాస్సు గురించి ఎన్నన్నో సౌకర్యాలు చేస్తూ కొత్త ప్లీజర్స్ను పెట్టుకున్నా, ప్లీజర్స్ ప్లీజర్స్ను పెట్టుకున్నా

I have got my own doubts that Supreme Court would not definitely uphold the decision of the High Court. There is a tendency in the country wherein a number of people are speaking about the Judiciary in derogatory terms. I decry that. In Bank Nationalisation case also. I would like to point out very specifically that the Supreme Court never said that Bank Nationalization is not desirable. They only said that the procedure adopted and the methods adopted are wrong. Naturally, I feel that even the present Judiciary is also attuning to the conditions of our society. They have to mould their character; they have to mould their opinion also. అయితే ప్రతి ఒక్కరు పార్లమెంటు గొప్పదా, జ్యూడిషియరీ గొప్పదా అనే పద్ధతిలో జూడిషియరీని దీక్షిస్తే చేయడము మంచిదిగాదు. Due process of law derived from the British Constitution which is sacred. Due process of law and rule of law we have to honour. మనము చేసుకునే చట్టాలు సక్రమంగా చేస్తే హైకోర్టు కొట్టివేయదని నాకువుంది. అయితే వారు మౌల్తా కావలసిన ఆవసరముంది. వారు మౌల్తా అవుతున్నారు. మనము చేసే చట్టాలు న్యాయంగా ధర్మంగా లీగల్ గా వుండాలి. Decrying of judiciary is bad అని నెబుతూ పెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :— అధ్యక్ష, మొత్తము 5 తీర్మానాలు ఒకే సందర్భంగా మనము చర్చించవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. అందువల్ల ఏ తీర్మానము గురించి అయినా సభ్యులు తమ భావాలను స్పష్టంగా అధ్యక్షులద్వారా ప్రకటించుకోవానికి తగినటువంటి న్యాయము కలుగదని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ అయిదు చాలా యింపార్లెంటు రెజుల్యూషన్స్, ఒకటి ఫండమెంటల్ రైట్స్ కు సంబంధించినది, రెండవది ప్రావర్తి వ్యవహారానికి సంబంధించినది, మూడవది గవర్నమెంటు ఆస్తులకు పన్నులు వేయడమనేది, యీ విధమైన తీర్మానాలు గుంపుగా చర్చించి పాసు చేయండి అనిచెప్పే విధానము మాత్రము సరైన విధానము గాదని మనవిచేయవలసివుంది. నాకు వున్నటువంటి వ్యవహారాల్లో 5 తీర్మానాలమీద మాట్లాడడము అంటే కష్టము. మొత్తముమీద కాసనసభ ఆంతర్దళలో చూచావిడిగా ఏవో తీర్మానాలుచేసి పంపించుకుంటామని చేసే ప్రయత్నానికి అసంతృప్తి తెలుపకతప్పదు. 5వ తీర్మానము గురించి మనవిచేయాలంటే, మీకు తెలుసును, అదర్ బ్యాక్ వర్క్ క్లా సెన్స్ కు సంబంధించినంతవరకు 340వ ఆర్టికల్ చూస్తే తెలుస్తుంది. స్వరాజ్యము వచ్చి 24 సంవత్సరాలు అయినప్పటికి, రెండు దశాబ్దాలు చాటిపోయి 3వ దశాబ్దములో వున్నప్పటికి వెనుకబడిన తరగతులవారికి గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా స్టాయిలోగాని దురదృష్టవశాత్తు ఆంధ్రప్రదేశ్ స్టాయిలోగాని గత 3 ఎండ్లనుండి కూడా తీరని అన్యాయమేగాదు, ద్రోహం జరుగుతున్నదని మనవిచేయవలసివుంది. ఇంతకంటే అసహనము

ప్రపంచములో మరొకటి ఉండదు. సామ్యవాదము అని ఏకర్ పెక్టన్స్కు సహాయము చేస్తున్నామనే మాటలు కోటలు దాటుతున్నాయి చేతల్లో మాత్రము ద్రోహం చేయడమనేది చాలా శోచనీయము. The President may by order appoint a Commission consisting of such persons as he thinks fit to investigate the conditions of socially and educationally backward classes within the territory of India and the difficulties under which they labour and to make recommendations as to the steps that should be taken by the Union or any State to remove such difficulties and to improve their conditions and as to the grants that should be made for the purpose by the Union or any State and the conditions subject to which such grants should be made and the order appointing such commission shall define the procedure to be fulfilled by the Commission. తమకు ఎందుకు చదివి వినిపించానంటే బ్యాక్ వర్డు క్లాస్సెస్కు ఎంతో అన్యాయం జరగడానికి కారణం ఈ ఆర్టికల్ ప్రకారంగా 1951లో రాజ్యాంగవట్టం అమలుకు వచ్చినా 1953లో రాష్ట్రపతి అపాయింటుచేసిన కమిషను టరమ్స్ అఫ్ రిఫరెన్సులో ఈ రాజ్యాంగవట్టమనేది ఒక కండిషను ఆ టరమ్స్ అఫ్ రిఫరెన్సులో అపొడింసినందువలన వచ్చిన ప్రమాదం అనిచెబుతున్నాను. ఆ టరమ్స్ అఫ్ రిఫరెన్సులో మొదటి కండిషను సోషల్ ఎడ్యుకేషన్ లి బ్యాక్ వర్డు నిర్ణయించడానికి మరొక ప్రాతిపదిక కావాలని చేశారు. అది ఇండియాగవర్నమెంటు కావాలని చేసిన అక్రమమని చెప్పకతప్పదు. ఈ రాజ్యాంగవట్టములో టరమ్స్ అఫ్ రిఫరెన్సు క్లియరుగా ఇచ్చారు. ఇందులోలేని మొదటి కండిషను ఏర్పాటుచేసి దానికి ఒక ప్రాతిపదిక సోషల్ అండ్ ఎడ్యుకేషన్ లి బ్యాక్ వర్డు అని నిర్ణయించడానికి ఒక ప్రాతిపదిక కమిషను నిర్ణయించాలని రాజ్యాంగ వట్టములో లేని ఒక కండిషను యీ అపాయింటుమెంట్ అఫ్ కమిషనులో పెట్టినందువలన యీనాటివరకూ 24 సంవత్సరములయి యీ బ్యాక్ వర్డు క్లాస్సెస్కు తీవ్రమైన అన్యాయం జరుగుతుంది. ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారికి చేప్పేదేమంటే వారు ఇప్పుడు వ్రాసిన తీర్మానంలో కూడా క్రైమియో కావాలని వ్రాస్తున్నారు. యీ క్రైమియో కావాన్నదే యీనాడు 24 సంవత్సరములయింది బ్యాక్ వర్డు క్లాస్సెస్కు అన్యాయం జరగడానికి కారణం. మళ్ళీ అదే పద ప్రయోగం. This House recommends that Parliament may amend Article 466, అన్నారు, అది న్యాయంకాదు. నేను ఒక అమెండుమెంటు వ్రాస్తే స్పీకరుగారు టయిము అయిపోయింది నేను పెక్కికలుగా ఆలవ్ చేయను, మీరు ముఖ్యమంత్రిగారితో మాట్లాడండి, వారు అంగీకరిస్తే నాకు అభ్యంతరంలేదు అన్నారు. ఆర్టికల్ 318కి కాదు అమెండుమెంటు కావలసింది ఆర్టికల్ 341కి అమెండుమెంటు కావాలి. 318 వలన న్యాయంజరగదు. 318 కాకుండా To add a definition of 'socially and educationally backward class of citizens' laying down objective

criteria for declaring any group of citizens as backward class citizens. అన్న యీ తీర్మానం యధాతథంగా పాస్ అయితే ఒకవేళ పౌరపాటునో గ్రహపాటునో కేంద్రప్రభుత్వం యీ విధానం అనుసరిస్తే ఇప్పుడు జరిగే అన్యాయం ఇకముందు శాశ్వతంగా జరిగే అవకాశం ఉంది. అందువలన ఇది చాలా సీరియస్ మాటర్. 24 సంవత్సరములయింది. దేశంలో కేంద్రప్రభుత్వం సెన్సెస్ ప్రకారంగా నూటికి 30 మందిగా ఉన్న యీ వెనుకబడ్డ తరగతుల వారికి 24 సంవత్సరములయింది అప్పటినుంచి వారికి అవి చేస్తాము, ఇవి చేస్తాము అని చెప్పినవి రాజ్యాంగవట్టములో చెప్పినవి ఒకటి చేయలేదు. కేంద్రప్రభుత్వ విధానం చూస్తే 1957 వరకూ బ్యాక్ వర్డ్ క్లాస్సెస్ లిస్టు అనుసరిస్తూ వచ్చింది. కేంద్రంలో యీ బ్యాక్ వర్డ్ లిస్టు ప్రకటన ఉండేది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఫిఫార్స్ లవయిన స్కూలపిల్లలు మొదలయినవి శాంక్షన్స్ చేసేవారు. ఈ రాజ్యాంగవట్టము వచ్చిన తరువాత బ్యాక్ వర్డ్ క్లాస్ కమిషను రిపోర్టు ప్రభుత్వమునకు వచ్చిన తరువాత వాటిని రద్దుచేయడమేకాకుండా దురుద్దేశంతో ఇది చేస్తున్నారు. ఇది చాలా ఘోరమయిన అవచారము. ఈనాడు ప్రధానమంత్రిగా ఉన్న ఇందిరాగాంధీగారు సాంఘిక న్యాయంకోసం మేము రాజ్యాంగ చట్టాన్ని సవరించడానికి బద్ధకంకణులమయినామని ప్రకటిస్తుంటే అమాయకులమయిన ప్రజలు తప్పకుండా తాము ఇందిరాగాంధీ నాయకత్వములో న్యాయం జరుగుతుందని ఆశపడినారు. మేము దెహ్యూతేషనుకు కూడా వెళ్ళి జూలై 24వ తేదీన ప్రయిమినిష్టరుగారిని కలిశాము. అప్పటికి 24-25 అమెండుమెంటులు సర్క్యరేటు అయినాయి. కాని అందులో బ్యాక్ వర్డ్ క్లాస్సెస్ కి ఎక్కడా స్థానంలేదు. ఇదికూడ ఘోరమయిన అన్యాయమని చెప్పక తప్పదు. అందుకు నేను సజ్జసుచేసేది ముఖ్యమంత్రిగారిచో కలిస్తే లా శక్ర టికో మీరు దిస్ కస్ చేయండి, వారు ఒక డ్రాఫ్ట్ మీకు అన్నిపాయింట్లతో ఇస్తారు, నేను ఏకీభవిస్తున్నాను అని వారు డ్రాఫ్ట్ ఇస్తే మనం ఆల్టర్ నేటివ్ గా యీ తీర్మానం బదులు ఆ తీర్మానం వెట్టుకుందామని వారు శలవిచ్చారు. నేను లా శక్ర టిగారితో చర్చించాను. వారు ముఖ్యమంత్రిగారినుంచి కబురురానిదే నేను ఏ డ్రాఫ్టు ఇవ్వడానికి వీలుకాదన్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారిని కలిస్తే వారు కబురుచేస్తామన్నారు. వారు నిన్నరాత్రి 9-30 గంటల వరకూ ఎంగేజి అయినందువలన సాధ్యంకాలేదు. ఇప్పుడు వారిని వారి చాంబర్స్ లో కలిస్తే లా శక్ర టిగారిని పిలిపించారు. వారు ఏమిచెప్పారోగాని వారికి శక్ర టేయిబుల్ లో పనిఉందని వెళ్ళిపోయాను. ప్రత్యామ్నాయంగా యీ తీర్మానాన్ని యీ విధంగా సవరణ చేయాలని కోరుతున్నాను. This House recommends that Parliament may amend Article 341, and not Art. 366. అర్టికల్ 366కి క్లాక్కుండా 341 ఎ అని క్లాజు చేర్చి దానిని ఏ విధంగా చేయాలంటే The President may with respect to any State or Union territory and where it is a State after consultation with the Governor thereof by public notification specify the

caste, races or tribes or parts or groups within the cast, races of social and educationally backward classes which shall for the purpose of the Constitution be deemed to be other backward classes in relation to that State or Union territory under Art. 15(4) & 16(4) అని మార్చినట్లే న్యాయంజరుగుతుంది. అదృష్ట, ప్రైము చూడకండి, లీగల్ పాయింట్స్ లో ఒక పాయింటు చెప్పకపోతే జడ్జిమెంటు గోవిందా అయిపోతుంది. ఏమిచేసినా సుప్రీం కోర్టు జరిన్ డిక్షనుగాని హైకోర్టు జరిన్ డిక్షనుగాని క్వశ్చను చేసే పరిస్థితిలేదు కాబట్టి అనేక నమన్వలపయన కోర్టులకు జరిన్ డిక్షన్ తొలగించే చర్యలు 24వ అమెండుమెంటులో 25వ అమెండుమెంటులోనూ ఢిల్లీ గవర్నమెంటు వారు ప్లెప్ తీసుకున్నారు. ఏ జాబితా అయితే రాష్ట్రపతి ప్రకటనజేస్తారో ఆ జాబితా కోర్టు ఆఫ్ లా లో ఛాలెంజి చేయడానికి వీలులేనీతిలో పెట్టాలి ఒక-కండిషను. యీ తీర్మానం ప్రెస్ చేశాము. మా డ్యూటీ అయిపోయిందని ఆండ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం భావిస్తే అది న్యాయంకాదు. ముఖ్యమంత్రి గారు యీ విషయంలో పట్టుదలవుంటే వారు ప్రధానమంత్రిగారికి ఒక డిప్యూటీషను నడిపించాలి. ఈ తీర్మానంపయన ప్రయింమినిస్తరుగారు వెంటనే చర్యతీసుకోకపోతే ఆండ్రప్రదేశ్ లో జరిగే అన్యాయాలు ప్రజలు నహించలేరనే రీతిలో వారు ప్రధానమంత్రి గారికి డిప్యూటీషను నడిపించాలని మహాచేస్తూ శలవుతీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ టి. నాగేశ్వరరావు :— అదృష్ట, డైరెక్టివ్ ప్రిన్సిపల్స్ అమలుచేయడానికి ఫండమెంటల్ రైట్స్ అడ్డంపెచ్చినప్పుడు అమెండుమెంటు చేయవలసిన పిథాంతాన్ని 24వ అమెండుమెంటులో అంగీకరించాము. ఈ వెసుకబడిన జాతుల వందర్బంలో సూత్రం ఆర్టికల్ 15-4- 16-4- లో ప్రొటెక్షను వుంది. అయితే ఎవరు బ్యాక్ వర్డు క్లాస్ అనేదానిమీద మీమాంస ఏర్పడింది. మనముందున్న గవర్నమెంటు రిజల్యూషను బ్యాక్ వర్డు క్లాస్ లకు సాంఘికన్యాయం పరిక్షించడానికి త్రస్తువ పరిస్థితులలో సరిపోదు. కారణం అజ్జిక్టివ్ క్రెటిరియా పే చేయడానికి ఇందులో రికమెండు చేశారు. ఇప్పుడు క్రెటిరియా లేకకాదు లిస్టుపోతున్నది. సుప్రీము కోర్టు క్రెటిరియా పే చేశారు. అది కొన్ని విషయా లలో పావరిటి గురించి కన్సిడరేషనులోకి తీసుకోవాలన్నది.

Caste, place of habitation, occupation, average literacy, average number of persons in Government service—total and cumulative effect of all these things—consideration. లోకి తీసుకోవని చెప్పి సుప్రీం కోర్టు చేస్తుంది. బ్యాక్ వర్డు క్లాస్ కు కమిషను ఇవన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకొని పీలైనంత

వరకూ ఆమలు చేయడానికి నశ్చెస్తు చేపంది. ఎటువచ్చి కొన్ని సాధ్యం కానటువంటి పరిస్థితులు ఉన్నాయి. ఇప్పుడు పాపులేషను ఫిగర్సు కావాలి. పాపులేషను ఫిగర్సు ప్రతి కమ్యూనిటీకి ఇప్పుడు అవైలబుల్ గా లేవు. తెలంగాణాలో 1921వి, ఆంధ్రలో 1981వి చేశారు. ప్రొజెక్ట్ ఫిగర్సు వేసుకోవలసి వచ్చింది. స్కూల్స్ విషయంలో కూడా ఆ ఎడ్యుకేషనల్ ప్రోగ్రెస్ అన్నింటిని గురించి రాలేదని ఒక అభ్యంతరం లేవదీశారు. Comparable to Scheduled Castes & Scheduled Tribes ఉండాలన్నారు. ఇది విచిత్రంగానే ఉంది. పెడ్యూల్లు క్లాస్సు లాంటి వాళ్లు ఆయితే పెడ్యూల్లు క్లాస్సు లిస్టు లోనే వేయవచ్చు కదా. They are two different concepts - Backward classes & Scheduled Castes. అటువంటిప్పుడు కోర్టులను సాటిస్ పై చేయడం, లిస్టును వస్టెయిన్ చేసుకొవడం అనేటటువంటివి చాలా దుర్లభం అవుతుంది. మరి సైంటిఫిక్ గా ఈ స్టాటిస్టిక్సు అని కమ్యూనిటీ వైజు, పాపులేషను వైజు, ప్రాపెషను వైజు ఇవన్నీ పేకరించి సరిగ్గా చేయాలి అంటే పుణ్య కారిం కాస్త దాటిపోతుంది. ఇంత చేసినా తరువాత కోర్టులో నిలుస్తుందో లేదో చెప్పలేము. కాబట్టి ఇటువంటి అవకాశం లేకుండా విజంగా సాంఘిక న్యాయాన్ని చేయదలచుకున్నా, సాధించాలన్నా తప్పనిసరిగా ఇంకొక మెథడ్ ఉంది, ముఖ్యమంత్రిగారు ఆయితే నిన్న సూచించారు. దానికి నేను ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. వారు దానిని పర్సూ చేయాలని కోరుతున్నాను. ఆర్టికల్ 341కి ఎనాలగస్ గా అన్ డి సేమ్ బై ను పెడ్యూల్లు క్లాస్సుకు ఎలా ఆయితే జారీ చేశారో లిస్టు ఆ విధంగానే బ్యాక్ వర్డ్ క్లాస్సిస్ విషయంలో కూడా ప్రెసిడెంటుగారికి లిస్టు జారీ చేసే అవకాశం కలిపించే విధంగా కాన్స్టిట్యూషను ఎమెండు చేయడానికి ప్రభుత్వం అలోచిస్తే బాగుంటుంది. ఆ విషయంలో కృషి చేయవలసిందిగా మనవి చేస్తున్నాను. ఇంకొక ముఖ్యమైన విషయం ఏమంటే ఎవరు జారీ చేసినప్పటికీ ఈ లిస్టు పోకుండా ఉండాలంటే కోర్టులకు పోకుండా ఉండే విధంగా చూడాలి. లేకపోతే మళ్ళి కోర్టులకు తీసుకొని వెళతారు మళ్ళి ఇప్పుడు పట్టిన గతే వదులుతుంది. అందువల్ల కోర్టుయొక్క పరిధి సర్వూలోనుంచి మటుకు తప్పించ వలసిన అగత్యం ఎంతైనా అని నేను మనవిచేస్తున్నాను. దీనికి ఆర్టికల్ 25 ఏమెండు మెంటు కాన్స్టిట్యూషనులో ఆర్టికల్ 31లో ఒక Saving of laws giving effect to certain directive principles అనే ఒక పేర్నిగు క్లాజు వేసుకున్నారు. Such a thing shall not be questioned in a court of law. ఆ విధంగానే ఈ బ్యాక్ వర్డ్ క్లాసు లిస్టు జారీ చేసినప్పుడు కూడా అటువంటి ఈ ప్రొనిజను ఒకటి తీసుకో వలసి వస్తుంది. అటువంటిది వేసుకుంటే తప్ప ఈ లిస్టు మళ్ళి పోయే ప్రమాదం ఉంది. కాబట్టి ఇప్పుడు ఈ రిజల్యూషను మన పర్సన్ పెర్వ్ చేయదని మనవి చేస్తు

న్నాను. లీస్టు ఆఫ్ బ్యాక్ వర్క్ క్లాసెస్ ను ప్రెసిడెంటుగారు పొందుపరచి ఒక లిస్టు జారీ చేసే విధంగా అవకాశం ఇవ్వాలని కోర్టు పరిధిలోనుంచి అటువంటి లీస్టును తప్పించాలని మనవి చేస్తూ ఈ అవకాశాన్ని ఇచ్చినందుకు నా ధన్యవాదాలను తెలియ జేస్తున్నాను.

డాక్టర్ టి. వి. ఎస్. చలవతిరావు :— అధ్యక్ష, పదే పదే సారులు ఈ సందర్భంలో చెప్పినట్లుగా ఇది చాలా చారిత్రాత్మక మైనటువంటి తీర్మానం, దీనియొక్క ఫలితాలు చాలా ఫార్ రీచింగుగా ఉంటాయి. ఎట్ సేమ్ చైము ఇంకో విషయం కూడా చెప్పాలి. వారు లోక్ సభలో ఇచ్చినటువంటి డ్రాఫ్ట్ ఎ మెండు మెంట్లు Twentyfifth Amendment to the Constitution to 31 (a) & (b) కి ఇచ్చినది చదివితే ఇది ఎంత చరిత్రాత్మక మైనటువంటి సవరణ అని అభిప్రాయ పడుతున్నానో అంత కన్ఫ్యూజింగు ఎమెండుమెంట్లు అని కూడా నేను మనవి చేస్తున్నాను. వారు అబ్జక్షన్స్ అండ్ రీజన్స్ ఆనే దానిలో కంపెన్సేషన్ అనే పదం తీసేసి ఎమౌంట్లు అని పెట్టమన్నారు. అంటే కంపెన్సేషన్ అనేది తీసేసిన తరువాత ఇక ఎమౌంట్లు అని పెడితే, కంపెన్సేషన్ అనే పదం అప్పుడు వాడారు అంటే మరి అబ్జియెక్టు హక్కును గుర్తించనట్లే అవుతుందని స్పష్టం అవుతున్నది. ప్రధానమంత్రిగారు పదే పదేసార్లు మేము అస్తి హక్కుకు భంగం చేయము. ఈ అర్థిక అసమానత్వం తొలగించడానికి ఈ సవరణలన్ని తెస్తున్నాము అన్నప్పటికీ వారు ఇచ్చిన రీజన్స్ అండ్ అబ్జెక్షన్స్లో గమక చూస్తే ఇది స్పష్టంగా ఖోధ పడుతుంది. అందుకని వారు ఇక్కడ ఏమి చేప్పారు అంటే. The Bill seeks to surmount the difficulties placed in the way of giving effect to the directive principles of State policy. By the aforesaid interpretation, the word "compensation" is thought to be omitted from Art. 31 (2) and replaced by the word "amount". It is being clarified that the said amount may be given otherwise than in cash. అంటే దబ్బు కూడా ఇవ్వరు. అందువల్ల నేను మనవి చేసేది ఎమంటే చరిత్రాత్మకమైనది, చాలా గందరగోళం confused concept about the right of property. అటువంటిది ఉన్నట్లుగా ఇందులో స్పష్టం అవుతున్నది. అందువల్ల మేము మా పార్టీ తరుపున ఇది ఆలోచించి ఈ సవరణ ప్రతిపాదిస్తే చాలా బాగుంటుందని చెప్పి ఈ సవరణ తయారు చేశాము. కాని స్పీకరుగారు దగ్గరకు వేళ్ళి ఆయ్యా ఈ డిబేటు 9వ తేదీనుంచి 10వ తేదీవరకు పోస్టుపోను అయింది గమక ఈ చైము ఫర్ ది రీసీట్ ఆఫ్ దీట్ ఎమెండుమెంట్లు కూడా 9వ తేదీ 5 గంటలవరకూ పొడిగించమని వారిని ప్రార్థించాము. వారు అట్లా పొడిగించడానికి ఏలు లేదని అన్నారు. అనేక మట్టాలు అలా ఉన్నాయని ప్రెసిడెంటు చెప్పాము. చేప్పినా మీరు ఎమెండుమెంట్లుగా

Government Resolution
re: Ratification of the
Constitution (Twenty-
fifth Amendment) Bill,
1971

చదవవచ్చును, నేను ఏమెందుమెంటును ఓటుకు పెట్టనన్నారు. అందువల్ల ఈమధ్య మా పార్టీ తరుపున నేను చదువుతున్నాను. "Instead of amending the Constitution of the Sovereign Republic of India piece-meal with the avowed object of establishing an egalitarian society through a democratic process this Assembly resolves to recommend to the Union Government to take early steps to amend the Constitution suitably to abolish the individual ownership of all kinds of property so as to enable the entire community to own the means of production as resolved by the Indian National Congress as early as 1955 at Avadi, Madras and also reiterated at Bhuvaneswar in January, 1964 under the distinguished presidendship of Shri Kamaraj and in the immediate presence of the champion of the masses, late Sri Jawaharlal Nehru." అందువల్ల మేము ఈ తీర్మానాన్ని ప్రతిపాదిస్తున్నాము. ఇప్పుడు అధునిక శాస్త్రంలో చూస్తే వారు అసలు హెరాల్డు లాస్కీగారు ఏమి చెప్పారు అంటే ప్రాపరిటీని గురించి The root instinct of man is self-preservation. ఎప్పుడు అయితే నాకు 10 ఎకరాలు. 100 ఎకరాలు అస్తి ఉందో దాన్ని ప్రిజర్వ్ చేసి పెంచుకొనడమే మానవునియొక్క విధి అని The root instinct of man is self-preservation - said Harold Laski in "Grammar of Politics." చెప్పారు. ఇది మన భగవద్గీతలో కూడా చెప్పి ఉన్నది. సంఘ తృప్తి నముద్ధనం అని ఉంది. సంఘం అంటే ఎటావ్ మెంటు, తృప్తి అంటే ఆశ. ఇవి రెండూ ఉన్నదే రజో గుణం అని చెప్పారు. కనుక లాస్కీగారు పూర్వం వేదాలలో చెప్పిన నానిని, భగవద్గీతలో చెప్పిన దానిని అధునిక భాషలో చెప్పారు. చెప్పి ఇంకో చక్కని విషయం కూడా చెప్పారు. పేజీ 174 గ్రామర్ ఆఫ్ పాలిటిక్స్ "He would discover in short that a regime of private property makes the State very largely an institution dominated by the owners of private property and that it protects the will and purpose of those owners," అదే ఇప్పుడు జరుగుతున్నది. In the absence of any other considerations, a political system in which the rights are built up on property is one in which the property less man will have no rights. అందువల్ల నేను మనవి చేసేది ఏమంటే We must be either fish or flesh. You cannot make a mixture of these two things; it will be heterogeneous and an incompatible mixture. Mixtures always must be compatible. Therefore the Govt. of India as a result of the massive mandate which they claim to have received from the masses in the recent mid-term elections, if they have got the courage of conviction, if they want to respect the massive mandate of the masses, it is not to

amend piece-meal this article or that article and to create more complications and make the Supreme Court more busy; the right royal course open to them is to do away with the right of property. My conviction and the experience of other countries in the world is that by imposing ceiling either on rural property or on urban property, economic justice cannot be done and the poverty of the 65% of our community cannot be eradicated, much less mitigated. So we brought this radical resolution and it is up to the Government of India to prove their professions by practice. తమ దృష్టికి ఇంకొకటి తీసుకొని రావాలి. అసలు ఈ మానెస్ను గురించి పోట్లాడినది మహాత్మా గాంధీగారు. వారు నాయకత్వం వహించిన తరువాతనే కాంగ్రెసు మాన్ మీడియం అయిపోయింది. అయినప్పుడు ఏమి చేయాలి అని మొదట India declared War of Independence in 1930 when Jawaharlal Nehru was the president. 1930 తరువాత న్యాయగ్రహం రావడం వీళ్లందరినీ మాన్గా జైలులో పెట్టడం 1932లో రిలీజ్ చేసినప్పుడు The historic session of Karachi Congress - Karachi which is now included in Pakistan 1931లో కరాచి కాంగ్రెసు జరిగింది. The Karachi Congress has given a Magna Carta. The Fundamental Rights are that every citizen of this country would be entitled to in free India. Therefore the 1931 Karachi Congress has laid down 'that this Congress is of opinion that to enable the masses to appreciate what Swaraj, as conceived by the Congress, will mean to them it is desirable to study the position of the Congress in a manner easily understood by them. In order to end the exploitation to the masses, political freedom must include real economic freedom of the sweating millions. ఇదంతా చట్రవడం నా ఉద్దేశం కాదంటే. అయితే ఈ పేట్రెడ్ అబ్జెక్టును, పీస్టారికల్ అబ్జెక్టును రాజ్యాంగ పరిస్థితులలో ఏమీ చేశారంటే These are all included in what are called 'THE DIRECTIVE PRINCIPLES', ఈ డైరెక్టివ్ ప్రిన్సిపులు ఇంప్లిమెంట్ చేయడానికి ఈ పంథమెంటల్ డైరెక్టివ్ అర్థము వస్తున్నాయని The interpretation of the Supreme Court of these Fundamental Rights is that they are not allowing the Government to translate them into action. There should not be fundamental right... .. అని అట్లా చేయాలని అనుకొన్నప్పుడు, ఈ పాత కాంగ్రెసువార్త ప్లాటన్ కోర అడ్వర్కెడ్ చేస్తున్నాం అని మామీద అభిమానం వేస్తున్నారు కదంటే, అదొక్కటి ప్రజలు అంగీకరించారు అట్లున్నారు. అది అన్యాయమని నేను వేరుగా చెప్పనక్కర్లేదు. ధార్మికం నేను ఈ తీర్మానము పెట్టలేదు. కరాచీ కాంగ్రెసులో ఈ-ఈ పంథమెంటల్ డైరెక్టివ్ చేసిమీద బేస్ అయినాయో చానిమీద డైరెక్టివ్ ప్రిన్సిపుల్స్

వచ్చినాయి. ఆ డైరెక్టివ్ ప్రిన్సిపులు అమలుచేయడానికి ఈ ఫండమెంటల్ రైట్స్ అడ్డము వస్తున్నాయని ఈ రాజ్యాంగ సవరణ చేస్తున్నారు. కాని ఈ పీస్-మీల్ సవరణ కంటే ఆనలు మొత్తంగా ఓనర్షిప్ ఆఫ్ ప్రాపర్టీ రద్దు చేసినట్లయితే ఈ తగాదాలు అంతా పోయి ఈ పేగులు మాడిపోయి వంటిమీద గుడ్డలేక చలికి చస్తూ ఉన్నటువంటి వారి బాధలను తొలగించడానికి వీలవుతుంది. ఇలా చేయమని మా నివేదన, దానికి కారణము కూడ తెలిపాను. ఫండమెంటల్ రైట్స్ ఆఫ్ ది కాంగ్రెస్, తరువాత అవడి తీర్మానము. భువనేశ్వర తీర్మానము కూడ మీ ఎదుట పెట్టినాను. అయితే ఇటీవల ఢిల్లీలో ది ప్రాపర్టీ ఈజ్ నాట్ ఎ ఫండమెంటల్ రైట్ అని ఒక డిబేట్ జరిగింది. అందులో నేను చెప్పిన విషయాలన్ని కూడ చక్కగా చర్చించారు. There are two schools of thought. One school of thought belonging to that philosophy that according to law the right to property was claimed to be a natural right. దేశ కల్పరును బట్టి ఆ ప్రాపర్టీ రైట్స్ ఉంటాయని కూడ ఎన్ సైక్లోపీడియా బ్రిటానికాలో విన్నవంగా నిర్వచించారు. మనకల్పరు ఏమిటంటే "సర్వే జనా సుఖినో భవంతు" అని. అంతే గాని శాసనసభ్యులు చక్కగా ఉండడము, తెల్ల చొక్కాలతో ఉండడము, ఏర్ కండ్షను గదులలో ఉండడము మంచి ప్రొటీన్స్, విటమిన్ ఫుడ్ తినడం, ఏర్ కండ్షన్ కార్పులో ప్రయాణము చేయడం, విమానములో ఎగరడము, మరి వారి దగ్గర శాబేదార్లు, ఇతర ప్రజలు అందరు కూడ దిక్కులేక వంద రూపాయలు కూడ గతిలేక అప్పులు పాలై మార్వాడి చూట్టు తిరగడం అంటే అది ఎప్పటికీ కాదు. ఫార్మర్ ఛె జస్టిస్ ఆఫ్ ఇండియా ఏమి చెప్పారు "The right to property is largely curtailed." అని అన్నాడు. ఇంకొక ఫార్మర్ చీఫ్ జస్టిస్ ఆఫ్ ఇండియా, హిదయత్ కుల్లాఏమి అన్నాడు No. It is a mistake. It is included in the Chapter on Fundamental Rights. why this Chapter? It is to eradicate the mass poverty in this country at the earliest and this Old Organisation Congress is not coming in the way. We are only saying that it is a political strick and a political charge ఇప్పుడు కూడ మా భయము ఏమిటంటే ఈవిధంగా దీనిని ఆమెండ్ చేస్తే, ఒక ఎకర పొలము ఉన్నటువంటి వాడి ఆస్తిని పొలిటికల్ వెసన్ క్రింద ఉపయోగించుకొని ఎవరికైతే ఈ ఆస్తి వల్ల లాభము వస్తుందో, ఆ ఆక్విజిషన్ వల్ల, వారు భాగస్వామిలేదు. You are creating a right of property where there is no right and you are taking away the right where there is no property. It is nothing but confusion, lack of sincerity on the part of the party which claimed to have received the massive mandate. Therefore our apprehension is that it is going to be used as a political weapon.

వ్యతిరేకులను లొంగదీసుకొని బెదరించడం చేస్తున్నారు గనుక దీనిని బోటల్ గా అపోజ్ చేసి నేను ఇండాకా చదివినటువంటి సవరణను బలపరుస్తున్నాను అని తమకు మనవిచేస్తూ తమకు అభ్యంతరము లేకపోతే ఈ సవరణను వోటుకు పెట్టండి లేకపోతే ఈ సవరణను గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియాకు మీరు పంపించే తీర్మానముతో కూడ పంపించమని పార్లీమెంట్ నెలపు తీసుకొంటున్నాను.

Sri T. V. Raghavulu :— Before I make certain observations on the Resolutions before us, I would like to take them in the order different from the order in which they are given here. I would like, for convenience sake to club Resolutions No. 2 and No. 5 together and take up the discussion.

First of all, the Resolution No. 2 seeks to recommend to the Parliament that the 25th Amendment should be passed. It is a very good recommendation. There can be no two opinions on that point. For the first time, as you know, we have taken the power, the substantive power to amend any Article in the Constitution—even regarding the Fundamental Rights enshrined in the III : Chapter of the Constitution. But as far as I understand, the so called 24th amendment is still on the anvil. No doubt, it has been introduced in both the Houses. Both the Houses had already passed it and it has been forwarded to the States for ratification. That is the stage at which the 24th amendment stands. That being so, it looks as though it is a bit premature. But I can understand enthusiasm, the over-anxiety of our beloved Chief Minister to recommend to the parliament that we should also pass the 25th Amendment. But in this case it is not the question of legality but still it is the question of propriety. Time is the essence of the transaction. Until and unless the parliament clothes itself with adequate substantive power to amend the Constitution the question of passing or thinking of the 25th Amendment does not arise at all. That is the question of propriety.

(Mr. Speaker in the Chair) :— So, the 24th Amendment will have to be assented to by the president. Then the parliament will be clothed with powers to amend the Constitution. The 25th Amendment, as a matter of fact, provides the power of the Parliament to deal with the situation. We know and we have already realised that so many, innumerable hurdles are placed in the implementation of the Directive principles.

The scope of the 25th Amendment should be appreciated with reference to the last Resolution on the Agenda. As a matter of fact, inspite of our best efforts to safeguard the interests of the socially and economically, and educationally backward citizens of India, our experience shows,—the Government Order has been struck down twice in the State and it is before the Supreme Court. In Mysore it was struck down as many times as six times and it was there. Here I would like to say that the scope of the 25th Amendment should be so extended as to cover the interests and the betterment of the Backward Classes also. I entirely agree with what my hon'ble friend Mr. Rajeswararao has said in this connection, i.e., the 25th Amendment should include in its core the interests of the Backward Classes. It is no good of bothering themselves with achievements. Achievements are here past masters. It is very difficult to satisfy the objective as it is laid down by any Courts. In that connection, I would request that the Parliament should so bring the 25th amendment as to cover the progress of the backward classess also so that they may be placed outside the purview of the Court and this should not be questioned in any Court of Law. There are only two more points ....

Mr. Speaker :— That is more than enough. You have spoken enough on the 24th ameedment.

Sri T. V. Raghavulu (Gopalapuram) :— There are two very important points.

Mr. Speaker :— What is not important ?

Sri T. V. Raghavulu :— The second item in the Agenda is a recommendation that the Parliament should make Law providing that all property of the Union shall be subject to all taxes imposed by the local authorities in the State. This is quite relevant and quite necessary. It is a bit overdue also. As a matter of fact, we have got experience in so many case where we have Union properties—buildings etc. and the Municipalities are not in a position to impose property tax. Item No. 32 in the Union List gives the competence to make the Law and Art. 285 lays down that the Parliament should be requested to make the Law. Therefore, we are recommending this.

With regard to Item 4, I am not in a position to understand the scope of the Resolution. As a matter of fact, this resolution

seeks to recommend to the Parliament that they should be enabled to deal with conduct of the civil services. I have not been able to appreciate exactly its scope because the financial control, administrative control and disciplinary control should be vested in one and the same authority. I do not know how to deal with them and I am afraid I am not able to contribute anything on that point.

श्री बदरी विशाल पित्ती :—अध्यक्ष महोदय । यह जो ५ तीरमानम है । मेरे जैसे आदमी तो इनका २४ बरस से इन्तेजार कर रहे थे किस तरह की कोई कारवाई कीजिए । लेकिन पहले तीरमानम से मैं सतुष्ट नहीं हूं क्योंकि मैं समझता हूं कि सपत्ति की मावेजा देकर लुने की जरूरत नहीं है । हा रीसेटलमेन्ट वाली बात हो तो उस हद तक किया जा सकता है बरना मावेजा देने की जरूरत नहीं है । मेरी यह राय है ।

प्रोफेशन टेक्स की हद को २५० से २५०० कर रहे हैं लेकिन मैं समझता हूँ कि एक ही लठी से सब भैंसों की हकालने की बात अच्छी नहीं होगी । इसको अलग अलग प्रोफेशन के हिसाब से कर देना चाहिए । इन शब्दों के साथ मैं समर्थन करत हूँ ।

శ్రీ పి. హెచ్. హనుమయ్య (గుంటూరు-2) :— అధ్యక్ష, ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశ పెట్టిన ఈ 5 రిజల్యూషన్లలో 2, 3, ప్రధానమైనటువంటి రిజల్యూషన్లుగా మేము భావిస్తున్నాము. కానిస్టేబుల్లను 25వ ఎమెండుమెంటులో మనం చాలా ముందుకు వెళ్ళాము. 24 వ ఎమెండుమెంటు పార్లమెంటులో జరిగింది. 25వ ఎమెండుమెంటుకు కావలసిన సజీషన్లు మనం ఇవ్వబోతున్నందుకు ముఖ్యమంత్రిగారిని అభినందిస్తున్నాము. దీనికి సంబంధించి రెండవ రిజల్యూషన్లలో చెప్పారు. యూనియన్ గవర్నమెంటు బిల్లింగ్సుకు ఎక్కడా లోకల్ అధారిటీస్, మునిసిపాలిటీస్ టాక్సు వేయకుండా అనగా 1987 తరువాత కట్టిన బిల్లింగ్సుకు టాక్సువేసే పరిస్థితులు లేవు. 1987కు ముందు కట్టిన బిల్లింగ్సు చాలాతక్కువ. పర్సన్లు ఛార్జెస్ చాలాతక్కువ. అ నాడు ఎంతో ఉన్నదో అది మార్పు చెందకుండా చేసే పరిస్థితి ఉన్నది. ఢిల్లీ కార్పొరేషన్లలో ఇదే సెంట్రల్ గవర్నమెంటు 1957 నుంచి వారికి మాత్రం అక్కడ రెంటల్ వాల్యూ మీద. వచ్చే టాక్సేషన్లో 75 శాతము పే చేస్తున్నారు. కాని ఢిల్లీకు హెడ్ క్వార్టర్స్లో మునిసిపాలిటీస్, పిటీస్లో మునిసిపాలిటీస్లో ఎక్కడా సెంట్రల్ గవర్నమెంటు బిల్లింగ్సు

మీద టాక్సు వేయడానికి అవకాశం లేకుండా చేస్తున్నందువల్ల ఈ రిజల్యూషను అంధ్ర ప్రదేశ్ లో 82 మునిసిపాలిటీలకు ఎంతో ఉతయోగకరంగా ఉంటుందని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

3వ రిజల్యూషనులో 30 వేలు టరన్ ఓవర్ జరిగే వారికి 250 రూపాయలు లైసెన్సు ఫీజు మాత్రం ఉన్నది. అక్కడనుండి క్రిందివారికి 1రు. ఉన్నది. మనం ఒక కోటి రూపాయలు విజినెస్ చేస్తున్నా, రెండు కోట్లు విజినెస్ చేస్తున్నా వృత్తి నన్ను ఉద్యోగస్తులకే కాకుండా వ్యాపారస్తులకు కూడా వారు చేసే వృత్తిమీద టాక్సు వేయడానికి, అవకాశం ఉండేది. దానికి ఇందులో 2,500ల వరకు సూచించారు. ఇది చాలా మంచిది. మునిసిపాలిటీలకు, లోకల్ బాడీలకు కాస్తాకూస్తా ఉపయోగకరంగా ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ రెండింటిమీద వచ్చే ఆదాయం స్వల్పమైనప్పటికీ హై పవర్ కమిటీలో సూచించినవన్నీ చేస్తే బాగుండేదని నేను ఈ సందర్భంలో మనవిచేసుకుంటూ ఈ రిజల్యూషనును హృదయపూర్వకంగా బలపరుస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :— అధ్యక్ష, ఈ 25వ అమెండుమెంటు ఉద్దేశ్యం వారు చెప్పింది చాలా బాగా కనపడినా, యీ బ్యాంకులు నేషనలైజేషన్ కు సంబంధించిన దాంట్లో ప్రభుత్వానికి ఏవో కాన్సిట్ట్యూషన్ ప్రకారం అటంకాలు ఉన్నందువల్ల ఇది తీసుకువస్తున్నామని చెప్పినప్పటికీ ఇదంతా మనీషూని మరేడుకాయ చేసినట్లు ఉంది. కోట్ల రు. లు లక్షల రు. లు. ఫారెన్ బ్యాంకులలో, స్విట్జర్లాండ్ లో దాచిపెట్టుకొన్నటువంటి వాటికి ఇక్కడ లెక్కయే చెప్పనవసరంలేదట. పెద్దపెద్ద ఎస్టేట్స్ ఉండి, మేగ్నెట్స్ గా ఉండి సంపాదించినవారి ఆస్తులను ప్రజల ఉపయోగం కోసం ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకొన్నప్పుడు నష్టపరిహారం ఇవ్వటంలో ప్రభుత్వానికి అధికారం ఉండేటట్లు చేసే పద్ధతి పెట్టి నట్లయితే చాలా బాగుండేది, లోగడ లక్షలు కోట్ల రు. లు ఇతర ఆస్తులు సంపాదించుకొన్నటువంటి జమీందార్లకు ప్రజల సొమ్ము లక్షలు కోట్ల రు. లు నష్ట పరిహారం ఇచ్చారు. వారిని మళ్ళీ కొత్తరకం జమీందార్లుగా చేసి పెట్టారు. ఇప్పుడు దీని ప్రకారం ఎవడికైనా సరే చిన్నవాడికి కూడ-వాడియొక్క అస్థిని ప్రజోపయోగం కోసమనే పేరుతో ఒక కాలనకొరకో. చెరువుకొరకో-స్వాధీనం చేసుకొన్నప్పుడు వాడు కోర్టుకుపోయి చెప్పుకోకుండా, వాడికి న్యాయమైన ధర రాబట్టుకోటానికి అవకాశం లేకుండా చేయటానికి, వారి నోరు నొక్కేస్తామని ఇది తీసుకురావడం చాలా అన్యాయమైన విషయము. మీరు ఏదన్నా ఒక లెవల్ పెట్టి ఇంత అస్థి పైపడిన వాడికి లాండ్ ప్రాప్తిగాని, ఇతర ప్రాప్తిగాని, బాండ్స్ గాని, కేష్ గాని కలిగినటువంటివారికి, పరిశ్రమలు ఉన్నవారికి-వారికి సంబంధించి ఒక లెవల్ పెట్టి, ఎ.బి.సి, అని క్లాజెస్ పెట్టి మీరు చేసినట్లయితే సంతోషంగా దానిని ఒత్తుకోటానికి వీలుండేది. అసలు లోగడ సెంట్రల్ యాక్సు ఆన్ 1894 అని లాండ్.

ఎక్స్‌జిషన్ యాక్టు పెట్టారు. దానిప్రకారం ఎఫ్‌డో 55 56 సం. 1 క్రితం ఉన్న రేట్స్‌నే ఇప్పటికీ ఇస్తామని చెబితే దానివల్ల ఆర, సెంటుభూమి వున్నవారు సామాన్య రైతులు ఎంత నష్టపడుకున్నారు అన్నది దృష్టిలో పెట్టుకొని చూచినప్పుడు ఇది చాలా అన్యాయమైన విషయమని మనవిచేస్తున్నాను. బాగా సంపాదించి కూడబెట్టుకొని అది తివటానికి కూడ జీర్ణంకాని శక్తి ఉన్నవారికి మీరు ఆ నిబంధన పెట్టండి. అంతేగాని ప్రభుత్వం యీ అధికారం తనచేతిలో తీసుకొని వారు కోర్టుకుపోయి చెప్పుకొనేదానికి కూడ అవకాశం లేకుండా చేస్తామంటే అది చాలా అన్యాయం. మేము ఫండమెంట్ రైట్స్ కల్పిస్తున్నామని, కాన్‌స్టిట్యూషన్ ఇచ్చిన సూత్రాలకు మేం న్యాయం కలుగజేస్తున్నామని, వాటిని అమలు కదుపుతున్నామని ఒకవిధంగా చెబుతూ, ఇంకోవిధంగా వాటిని తీసివేయటానికి ప్రభుత్వం చేతిలో అధికారం పెట్టుకోవడం అన్యాయం, ఆ వివక్షణ ప్రభుత్వం చూపితే దీనిని బలపర్చటానికి మాకు అక్షేపణ ఉండదు. ఆ వద్దతిలో సవరించటానికి ముఖ్యమంత్రిగారు ఆలోచిస్తే బాగుంటుంది. ఐ.ఎ.ఎస్. ఆఫీసర్స్ మీద చర్యతీసుకొనటానికి మనకే అధికారం వుండాలని పార్లమెంట్‌ను కోరటానికి ఒక తీర్మానం తీసుకు వచ్చారు. ఇదంతా వన్ పేట్రాఫిక్ మోడిరి అయిపోతుంది. ఐ.ఎ.ఎస్. ఆఫీసర్స్ అందరూ మంచివారని నేను చెప్పటం లేదు, కాని, మీరు స్టేటు లెవెల్‌కు సంబంధించి జిల్లా లెవెల్‌కు సంబంధించి ఐ.ఎ.ఎస్. ఆఫీసర్స్ నుపై పరిపాలనా విధానం సాగించే దిపుడు వారిని కూడ నొక్కివేయటానికి, వారిని కూడ మేముచెప్పినట్లు చేయండి అని అంటే ఇప్పటికే 100కి 80 మంది ఆఫీసర్స్ ప్రభుత్వం ఇక్కడ ఎమీ పాడితే క్రిందకూడ అదే పాట పాడే పరిస్థితులు వున్నప్పుడు సామాన్య ప్రజలకు న్యాయం జరగకుండా ఉన్నప్పుడు—యీ ఐ.ఎ.ఎస్. ఆఫీసర్స్ పైన చర్య తీసుకొనే అధికారంకూడ సెంట్రల్ కు సంబంధం లేకుండా స్టేటు గవర్నమెంటు తీసుకొని ఐ.ఎ.ఎస్. ఆఫీసర్స్ ను విచారణ చేపి మేమే నర్య తీసుకొంటామని అంటే ఇది ప్యూరిటీ ఆఫ్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ కు ప్యూరిటీ ఆఫ్ లాకు ఏమాత్రం న్యాయం జరగదు. అనలు స్టేటులో హైకోర్టు జడ్జిలను, యాంటికరప్షన్ కు సంబంధించిన అధికారులను, విజిలెన్సు సెల్ వారిని, పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషన్ చైర్మన్ ను సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ వారే ఇతర రాష్ట్రాలవారిని ఎసాయింట్ చేస్తే మనం ఆశించిన న్యాయం పొందగలమని మనం అనుకొంటున్న ఈ సందర్భంలో ఐ.ఎ.ఎస్. ఆఫీసర్స్ పైన కూడా మనకే పెత్తనం ఉండాలని, ఆ అధికారం కోరటం మంచిదికాదు, ధర్మంకాదు. సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు సంబంధించిన అస్తులపై నేన పంచాయితీలుగాని, మునిసిపాలిటీలుగాని ఇప్పుడు టాక్స్ వేయడానికి అవకాశం లేకుండాఉంది. వారిష్టంవచ్చినట్లు బిల్డింగ్స్ కట్టుకొన్నా, ఎక్స్‌ప్లెషన్ చేసినా మనస్థైర్యం సంబంధించిన చట్టాలు అన్వయంపడటంలేదు. ఇప్పుడు సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ అస్తులపై మనస్టేట్ చట్టాలు అన్వయంజేసి, వాటికి టాక్స్ లు వధించే అధికారం ఉండటం చాలా న్యాయం అయినది. ఇది మనం ఎన్నిసార్లు అడిగినప్పటికీ సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ వారు ఇవ్వటంలేదు. విశాఖపట్నంలో ముచిసిపాలిటీవారు బోర్డుట్రస్టు మధ్య తగాదాలు

వచ్చి జాట్లుజాట్లుపట్టుకొని కోర్టుకుపోవలసిన పరిస్థితులు వచ్చాయి. అందువల్ల మనం యీ అధికారం కోరటం చాలా న్యాయమైనదికాబట్టి దీనిని నేను సమర్థిస్తున్నాను. ఆస్తులను సాధీనం చేసుకొనేటపుడు ఇచ్చే కాంపెన్సేషన్ విషయంలో ఈ విచక్షణ తప్పక వుండాలి. ఈ లెవెల్ కు సంబంధించినవారికే ఇది అన్వయిస్తుందిగాని తక్కినవారికి అన్వయించదు, అనేవిధంగా సవరణ తీసుకురావాలని నేను ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. రామనాథం (ముదినెవల్లి) :— అధ్యక్ష, ప్రభుత్వంవారు ప్రవేశపెట్టినటువంటి ఈ రిజల్యూషన్ ను నేను హృదయపూర్వకంగా వలపరుస్తున్నాను. 24 వ అమెండ్ మెంట్ ఏ ఉద్దేశ్యంతో ఆయితే మనం తీసుకువచ్చామో, ఆ ఉద్దేశ్యం నెరవేరాలంటే ఆ తర్వాత తీసుకువచ్చే 25 వ అమెండ్ మెంట్ చాలా అవసరము. ఈ అమెండ్ మెంట్ ప్రకారం మనం సాంఘిక న్యాయాన్ని చేకూర్చటంకోసం అస్తి అడ్డుగా ఉండకూడదనే దృష్టితో సాంఘిక సంక్షేమం కోసం అస్తి తీసుకొన్నప్పుడు కోర్టువారు నిర్ణయించే విధానంగా కాకుండా లెజిస్లేట్ గాని, పార్లమెంట్ గాని దానిని ఇచ్చేటటువంటి వ్యవహారం నిర్ణయించేవిధంగా యీ ఆర్టికల్ మార్చటం జరుగుతున్నది. ఆయితే ఈ రూపేణా అస్తిహక్కు పూర్తిగా తీసివేస్తున్నారని అనుమానపడటం సరైనది కాదు. ఆస్తిహక్కు అన్నది రాజ్యాంగం రూపేణా మనకు ఏర్పడిన హక్కు కాదని, ఆస్తి ట్రాన్స్ ఫర్ అఫ్ ప్రాపర్టీ యాక్టుక్రింద వక్సేషన్ యాక్టుక్రింద ఇతరత్రా ఉన్నటువంటి చట్టాలక్రింద వచ్చిన హక్కు అన్నవిషయం మనం గుర్తించినట్లయితే మనకు ఉన్న ఆస్తిహక్కును ఏవిధంగాను ఈ అమెండుమెంటుద్వారా తీసివేయటంలేదని ద్యోతకం అవుతుంది. అస్తిహక్కు రాజ్యాంగంలో ఉన్నదికనుక అందరికీ ఆస్తిఇవ్వాలి అనేవిధంగా మనం నిర్వచనం చేస్తే అ హక్కుమాత్రం రాజ్యాంగంద్వారా సంక్రమించిందేలేదు. ఆదేవిధంగా ఆస్తిహక్కును తీసివేసేది రాజ్యాంగంలో వున్నటువంటి ఆర్టికల్ ప్రకారం రాదు. అస్తికి వున్నటువంటి హక్కు ఇతరంగా వున్నటువంటి చట్టరూపంగా మనకు సంక్రమిస్తుంది. అస్తిని సాంఘిక అవసరాలకోసం తీసుకొన్నప్పుడు దానికి ఇచ్చే కాంపెన్సేషన్ గురించిన ఇతరంగా వున్నటువంటి అవరోధాలు అడ్డకుండా వుండేదాని కోసం దానిని తీసుకొనే హక్కును పార్లమెంటుకు, అసెంబ్లీకి సంక్రమింపజేసేది ఈ సవరణయొక్క వుద్దేశ్యము. అందువల్ల ఈ సవరణను మనం బలపర్చటం చాలా అవసరము. ప్రభుత్వం ఈ బలహీనమైన వర్గాలకు, వెనుకబడిన వర్గాలకు కావలసిన సాంఘిక న్యాయాన్ని చేకూర్చటానికే ఈ విధమైన మార్పులు తీసుకువస్తున్నదేతప్ప, సంఘంలో వున్నటువంటి మంచిని ఏదో రూపంలో ఆరికట్టానికి ఇది తీసుకురావటంలేదు అనేది మనం దృష్టిలో పెట్టుకొంటే ప్రభుత్వ వుద్దేశ్యము ఇతరత్రా వున్న హక్కులను భంగపర్చటం కాదన్నది అర్థం అవుతుంది. ఇక సివిల్ సర్వెయ్స్ కు ఎక్కడలేని హక్కులు ఈ రాజ్యాంగం రూపేణా కలుగజేయటం సమర్థనీయమైన విషయంకాదు. సివిల్ సర్వెయ్స్ యొక్క ఆవి-

వీటిని నిరోధించటానికి అటంకంగా వున్నటువంటి ఈ ఆర్టికల్‌ను మనం నవరించవలసిన అవసరం ఎంతైనా వుంది. ఎవరైనా ఒక ఆఫీసర్‌లో అవినీతి ఉన్నట్లయితే ఆ ఆఫీసర్ రిటైర్ అయ్యేవరకు విచారణ కొనసాగేటట్లుగా చేసుకొనే అధికారాన్ని ఈ రాజ్యాంగం ద్వారా వారికి సంక్రమింపజేయటం సరైనదికాదు. కనుక దానిని కూడ సవరించి-వారికూడ ఆందరితోపాటుగా న్యాయస్థానం ముందువుండే హక్కు ఇవ్వాలని, అంతకు మించి ఎక్కువ హక్కు వుండనవసరంలేదని మనం కేంద్రప్రభుత్వానికి రికమెండ్ చేయటం ఈరిజల్యూషన్ వద్దేశ్యము. మనం కోరిన సంస్కరణలు నక్రమంగా సరైన టైమ్‌లో తేవటానికి అవసరమైన పద్ధతిగా పిలితసర్వెంట్స్ వుండాలంటే ఈ సవరణ చాలా అవసరమని మనం కేంద్రప్రభుత్వానికి చెప్పకతప్పదు ఇవాళ రెవిన్యూ వచ్చేటటువంటి నవ్ జిల్లా అన్నీ కేంద్రప్రభుత్వం చేతిలో వున్నవి. కేంద్ర అస్తులు మన రాష్ట్రంలో వుండేటట్లయితే వాటిపైన పన్నులు కట్టకుండా వాటిని అదేవిధంగా కొనసాగించేటట్లయితే, మనం సామాన్య ప్రజల దగ్గరనుంచి పసూలు చేస్తూ కేంద్రఅస్తులపైన పసూలు చేయకుండా వీరికి యిచ్చే సౌకర్యాలు అన్నిటిని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఊరితే యివ్వడం అనేది వీలైన విషయంకాదు. ఇప్పటికే రాష్ట్రాలకు వున్నటువంటి రెవెన్యూ చాల కొద్ది అనేది మనకు తెలుసు. అందువల్ల కేంద్రప్రభుత్వ అస్తులపైన పన్నులను విధించే అధికారం రాష్ట్రాలకి యివ్వడం సముచితమైన విషయం. వెనుకబడిన వర్గాలు, వెనుకబడ్డ జాతులు గురించి ఏరాష్ట్రానికి ఆ రాష్ట్రం అక్కడవున్న పరిస్థితులను బట్టి, అరాష్ట్రంలో వున్న ఖాక్‌వర్డు కాప్స్‌ను బట్టి ఏర్పరచుకొన్నటువంటి లిస్టులను పడేపడే హైకోర్టు, సుప్రీమ్‌కోర్టు కొట్టివేయడం జరుగుతున్నది. ఎకనమిక్స్, కల్చరల్, అదర్ పైజ్ ఖాక్‌వర్డు అనేదికూడ మన ఆందరికీ తెలుసు. కాని ఈ సవరణ తీసుకురాకపోయినట్లయితే వాటికి కావలసిన సహాయాన్ని చేయడానికి వీలులేకుండా యున్నది. కనుక దానిని కూడ సంస్కరించే పద్ధతిగా ఒక చట్టాన్ని తీసుంరావాలని కేంద్రప్రభుత్వాన్ని కోరడం సముచితం. అందువల్ల ఈ రిజల్యూషన్‌లను అన్నిటిని బలపరుస్తూ నేను శలవుతీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— అధ్యక్ష, ప్రభుత్వం తరపునుంచి ముఖ్యమంత్రిగారు తీసుకువచ్చిన సవరణ నిజానికి హాస్యాస్పదంగా ఉన్నదనే చెప్పాలి. ఎందుచేతనంటే కాన్‌స్టిట్యూషన్‌ను అమెండ్ చేసే అధికారం పార్లమెంటుకు ఉన్నది. అక్కడవున్న రూలింగుపార్టీ జోర్డుగా సాగిబోతున్నది ఆ విషయంలో. దానిపైన చాలా వ్యాఖ్యానాలు చేస్తూ ఉన్నాడు. ఆ రూలింగు పార్టీభాగ్గలకు యిక్కడ రూలింగుపార్టీ యిక్కో టేబిల్ బైటదేరిందని అనుకుంటూ వున్నాను. అందుచేత ఈ సవరణలను ప్రతిపా

దించాల్సి వచ్చినదేమో? ఇప్పుడు నేను ప్రశ్నించేటటువంటిది-కాన్స్టిట్యూషన్ ను నిజంగా అర్థంచేసుకొన్నారా పాలకులు? పాలకుల ప్రావర్తిరైట్ మీద అధికారాన్ని సంపాదించుకోవడం అర్థంచేసుకొన్నారు. ప్రావర్తిరైట్ మీద అధికారాన్ని సంపాదించుకొలేదని ఏ పాలకవర్గ పార్టీ అనేటట్లయితే చాలతక్కువమంది వుంటారని నేను అనుకుంటున్నాను. ఎందుచేతనంటే ఒక శాసనసభ్యుడుగా ఎన్నిక కావాలంటే శాసనసభలో చాల పలుకుబడి వున్న వ్యక్తి, లేక ప్రజలమధ్య బాగా పని చేసినటువంటి వ్యక్తి, పార్టీకి చెంది పలుకుబడి గల వ్యక్తి అయితే తప్ప పేదవాడు ఎన్నికకాడు. ఎన్నిక అయ్యే మనిషి కనీసం లక్ష రూపాయలు ఖర్చుపెడితే తప్ప ఈ శాసనసభలో సభ్యుడిగా ఉండడంలేదు. అటువంటి నాయకులు, అటువంటి పార్టీ మనుష్యులు ఈనాడు ప్రజాస్వామ్యాన్ని వుద్ధరించడానికి యీ కాన్స్టిట్యూషన్ ను సరిదిద్దుతున్నాము అంటే నిజానికి ఈ సూత్రాన్ని ఈ నీతిని తెలుసుకోలేనటువంటివాడు ఏదీవాడు అని నేను అంటాను. ఆ వాస్తవం ఆలావుండగా, దేశం యొక్క దురదృష్టం యిట్లా వుండగా యిప్పుడు బ్రహ్మానందరెడ్డి గారు ఇంధిరాగాంధీతో కాన్స్టిట్యూషన్ పందెం వేస్తూ వున్నారు. చేయవచ్చు, నేను కాదనను. ఈ హౌస్ కు హక్కు వుండాలి. ఏ అంశం, ఏ కామా, ఏ ఫుల్ స్టేట్, ఏ మాత్రం ఏ నిర్ణయం, కాన్స్టిట్యూషన్ లో ఏ ఆర్టికల్ సవరించాలి అనుకొన్నప్పటికీ ఆయనకు హక్కు వున్నది కాదనను. లీడర్ ఆఫ్ ది హౌస్, చీఫ్ మినిష్టర్, లార్జెస్టు పార్టీ వున్నవారు. అయితే ఈ శాసనసభకు నరైన అవకాశాలు యిచ్చి ఈ శాసనసభలో ప్రజల తరపున ప్రతినిధులుగా వచ్చినటువంటి మనుష్యులు చర్చించే అవకాశం యివ్వకుండా రివ్ చేసి గొప్పలు చాటుకోవాలని చేసే విధానం హాస్యాస్పదమైన విషయం. అందుచేత, మీరు మా హక్కులను చాలా కాపాడుతున్నప్పటికీ యింత చురుకైన విధానంలో కాన్స్టిట్యూషన్ లో ఈనాడు అమెండు మెంట్స్ తీసుకురావాలని చేసినటువంటి మోటివ్ తమముందు పెడుతున్నాను. 25వ అమెండు మెంట్లు అంటున్నాం. అనలు 25వ అమెండు మెంట్లు బిల్ చదివారా అని అడుగుతున్నాను. చదివేటట్లయితే ఈ తీర్మానం వస్తుందా అని అంటున్నాను, అది, నేషనల్ లైక్ చేసినప్పుడు అస్థిపాస్థులు ప్రభుత్వం తీసుకొన్నప్పుడు దానికి డబ్బు ఎంత యిస్తామో అంతే తీసుకోవాలి గాని ఆ డబ్బు యింతయవ్వాలని కోర్టులకు చెప్పకూడదు అనేది మూలసూత్రం. ఇప్పుడు బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు తెచ్చిన తీర్మానం ప్రకారం....

"This House commends the Constitution (Twenty-Fifth Amendment) Bill, 1971, which seeks to abridge the fundamental rights conferred by Articles 19 and 31 of the Constitution of India for the purpose of surmounting the difficulties....."

He is interpreting it this way. According to the Twenty-Fourth Amendment, the entire fundamental rights in the Constitution could be abridged. What does that mean? That means, the right to equality, the right to freedom of association, the elementary right that should exist for any human being are to be abridged. On the Bank Nationalization, the Supreme Court held certain things, i. e., the compensation that was to be paid was not proper and it should be more. Therefore, we are forced to pay more; we wanted to get the pound of flesh and we could not get the pound of flesh; the pound of flesh is taken by the Supreme Court; it is a contention between two propertied classes. Tomorrow they may take the plea of bank nationalization and say, we, the vested interests, the men of property, the land lords and the capitalists who are placed in power, and trading in the name of this Constitution, trading in the name of fundamental rights; we are bringing this as though to protect the right to property; we are bringing as though to protect the right of the property-owner; we are bringing as though to protect the property of the propertyless, if anything remains. I want this Government to tell us what else they mean by this. What did even Hitler say by his national socialism? He lulled the people into sleep and hypnotism. So, whatever they may say, it can be taken for granted. Here is the naked poverty, naked exploitation and grave injustice. That being so, how on earth that they put two words together and that they mean justice. Therefore, we cannot trust it. Anybody that is in power may talk about socialism but that does not mean that he could bring in socialism. But from which classes does it come? What is the history? What type of men have come into power? The history of men in this country is to enrich themselves and to increase the burden of the common man. Can any sane man place any power in the hands of such a ruling party? The competition is going on. As such we owe a very heavy responsibility; every legislator, from whatever party he comes, to whatever group he belongs, history has placed on every legislator, on every parliamentarian a heavy responsibility at this critical stage of our country—must open his eyes very clearly and stand by the people. Great cheating is being played in the name of socialism and in the name of amendment of the Constitution. And now Mr. Brahmananda Reddy comes forward as though he is bringing in one 'mantram' and 'tantram'. I wish he did not indulge himself in such exercise.....

(Interruption by Smt. B. Sarojini Pulla Reddy) Now, the hon. Lady Member says "Mr. Brahmananda Reddy is not here. Why do you blame him?"

Therefore, this resolution, I consider, is uncalled for. Smt. Indra Gandhi has enormous powers and she will see that the Bill is passed, and when it is passed let the country interpret it in its own way. About the Municipalities etc., the local authorities are being placed by two resolution in possession of a modicum of some more income. The Local Government Institutions, I wish to say, are corrupt to the core and a shame to any decent Government. The power vested in the Government, if it had been utilised properly, it would have been very good.

శ్రీ పి. జంగారెడ్డి :— అధ్యక్ష, ఇప్పుడీ, 25th Amendment దీనిలో Compensation యిచ్చే సమయంలో కోర్టుకు అధికారం లేకుండా చేయడంలో బిల్లును తీసుకువస్తున్నాం. సరే 24th Amendment లో కొన్ని అధికారాలు వారికి యిచ్చినాము. ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడుతూ 'after all, after all' అనే పదాలు చాలా సార్లు వాచినారు. ఎప్పుడయితే after all ప్రజలకు యిదిచేస్తున్నామో, దీనిని ప్రజాభిప్రాయానికి పంపించవలసిన అవసరంలేదా, అని నేను అడుగుతున్నాను. ఈ 25th Amendment లో Compensation యిచ్చిన సమయంలో Banks nationalization, ఏప్రిల్ రెండు ఉదాహరణలు యిస్తూ మేము యిది చేయబోతున్నాం అన్నారు. గ్రామంలో, లాండ్ ఎక్స్‌జిషన్ ఆఫీసుల్లో పోలిటికల్ influence వున్నవారికితప్ప బీదవారికి యిచ్చే compensation ఏమిటో మనముచూస్తున్నాం. ఆంధ్రవలస. దీనిని ప్రజాభిప్రాయం నిమిత్తం పంపడం చాలా అవసరమని నేను భావిస్తున్నాను. సోదరులు చెప్పినట్లుగా వారిపార్టీకి మొన్నటి మధ్యంతర ఎన్నికలలో బ్రహ్మాండమైన మెజారిటీ వచ్చింది, మావెనక ప్రజలున్నారు, కాబట్టి ప్రజలకోసం యిదంతా చేస్తున్నామనే అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తపరచినారు. ఈ సందర్భంలో ఒకటి రెండు ఉదాహరణలు చెప్పిముగిస్తాను.

అధ్యక్ష, తమకు తెలుసు గోనా కేంద్రపాలిక ప్రాంతంగా వున్నప్పుడు మహారాష్ట్ర గోమంతక పార్టీ అది మహారాష్ట్రలో కలవాలని ఎలక్షన్లులో contest చేసింది. వారికి మెజారిటీ పేట్టు వచ్చాయి. కాని, భారత ప్రభుత్వం వారు దానిని మహారాష్ట్రలో కలుపకుండా ప్రత్యేక రాష్ట్రంగా వుంటారా, మహారాష్ట్రలో కలుస్తారా

అని రిపరెండమ్ పెడితే ప్రత్యేక రాష్ట్రానికే తమ సుముఖతను ప్రజలు వ్యక్త పరచారు. అదేవిధంగా, యక్కడ 14, 15 సీట్లు తెలంగాణా ప్రజాసమితికి వచ్చినాయి. ఇక్కడ ప్రత్యేక రాష్ట్రాన్ని యివ్వడానికి నిరాకరిస్తున్నారు. ఇదేవిధంగా, 71 మధ్యంతర ఎన్నికలలో కాంగ్రెసుకు చాలాచోట్ల మెజారిటీ వచ్చింది. రెండు నెలల తరువాత, ఢిల్లీ కొర్పొరేషన్కు ఎన్నికల జరిగినవి. ఆ ఎన్నికలలో జనసంఘంకు సంపూర్ణమైన మెజారిటీ వచ్చింది. ఈ రెండు నెలలలోనే ప్రజాభిప్రాయం మారిందా మారుతున్న ప్రజాభిప్రాయానికి, మారుతున్న సమాజావసరాలకు అనుగుణంగా దీనిని తీసుకువస్తున్నామంటున్నారు. మారుతున్నది ప్రజలుకాదు, మారుతున్నది సమాజంకాదు, పేదవారు నానాటికి యంకా పేదవారు అవుతున్నారు, ధనికులు మరింత ధనికులు అవుతున్నారు. ప్రజాభిప్రాయమి వెంటబుందని అనుకుంటున్నప్పుడు దీనిని ప్రజాభిప్రాయానికి పంపడానికి ఎందుకు భయ పడుతున్నారు. మేము fundamental rights తీసుకోబోతున్నామని ప్రజలముందు ఎందుకు వెట్టకూడదు. ఖర్చులు అవుతాయని బహుశా వారు చెప్పవచ్చు. ఇందిరా గాంధీగారిని మీదవారా, ద్రవ్యసంపదేడిగారిదవారా సూటిగా ఒకటి ఆడుగుతున్నాను. రాత్రి 9 గంటలకు newse లో Parliament ను రద్దు చేసింది, కేవలము తన అధికారాన్ని దక్కించుకోవడానికి కొన్ని కోట్ల రూపాయలు భారత ప్రజలపై ఖర్చుపడింది. అటువంటిప్పుడు fundamental rights లాక్కో పోయేముందు దానిని ప్రజలముందు ఎందుకు పెట్టకూడదు, ప్రజల అభిప్రాయాన్ని తెలుసుకోవడానికి మీ అత్యంతరమేమిటి? కేవలం తమ చేతుల్లో అధికారం వుండాలనే యీవిధంగా చేస్తున్నారితప్ప నిజంగా ప్రజలపై గౌరవం వుండకూడు. మీకు తెలుసు ప్రజాభిప్రాయానికి పంపితే ఏమవుతుందో, నేను యింతకు ముందే రెండు ఉదాహరణలుకూడా యిచ్చాను. అలాగే పంచాయతీ సమితులకు, జిల్లా పరిషత్తులకు పవర్స్ యిచ్చాము. మంత్రిగారు యిచ్చే Stay కి అక్కడ వినేవారు లేరు. ఏ గవర్నమెంటయితే వారికి powers యిచ్చిందో ఆ గవర్నమెంటు మాట వాడుకవినదంటే లేదు. అందువలన I. A. S. Officers ను తమ చెప్పచేతుల్లో వుంచుకోవాలని Powers అన్ని తమచేతుల్లో వుంచుకోవాలని యీవిధంగా చేస్తున్నారు. ఇది చాలా ప్రమాదకరమైన ధోరణి. Indian Union లో కూడా సంబంధంలేదనే వద్దతిట్టే రేపురావచ్చు. ఎవరు Supreme? Supreme Court ను ఏమిట Parliament ను ఏమిట? ప్రజలు Supreme. అందువలన వారి అభిప్రాయానికి పంపండి. అందువలన యీ ధోరణి ప్రమాదకరమైనదని, యీ అలోచన సరియైనదికాదని మనవిచేస్తున్నాను. అది ఏ మాత్రం తొలగించడానికి వీలేదని మనవిచేస్తున్నాను. ఒక ఐ.ఎ.ఎస్. అధికారుడు పోలీసులకు పంపించిన లేదు. మంత్రులు తమతమ అధికారాలను దక్కించుకోవడానికి ఐ.ఎ.ఎస్. అధికారులు అడ్డంగా వున్నారని చెబుతున్నాను. అది సరియైనదికాదు. దీనిని విరమించడానికి వీలులేదని చెబుతూ నేను విరమిస్తున్నాను.

شری سلطان صلاح لدین اولی (چارمینار)۔ مسٹر اسپیکر۔ کل بجے
جو بیسویں ترمیمی بل پر زیادہ وقت نہیں دیا گیا تھا پھر بھی میں اپنی تقریر کو جاری رکھا۔ میں
اس بارے میں اتنا ہی کہنا چاہتا تھا کہ اقلیتوں کو دستوری طور پر جو آزادی دی گئی ہے اس
ترمیم سے اس آزادی کو خطرہ پیدا ہو گیا ہے۔ گورنمنٹ نے یہ کہا ہے کہ مذہب میں
مداخلت نہیں کی جائے گی۔ جب تک کہ ہم اقتدار پر رہیں گے اس میں ترمیم نہیں کی جائے
گی۔ تو سوال یہ پیدا ہوتا ہے کہ آپ کب تک اقتدار پر رہیں گے اور کب تک
اس میں ترمیم نہیں کی جائے گی۔

اب چھبیسویں ترمیمی بل کے ذریعہ زمینداری اور پریوی پرسس کو ختم کرنے کے
لئے کہا گیا ہے۔ لیکن سوال یہ پیدا ہوتا ہے کہ کیا گورنمنٹ نئے بھوکے لوگوں
کے لئے کوئی ضمانت دیگی۔ غریبوں کے لئے مفت تعلیم کا انتظام کیا جائے گا
ان چیزوں کے ساتھ ساتھ بہت سی دوسری چیزیں سامنے آتی ہیں۔ ان کے
تعلق سے بھی کوئی مخصوص بات سامنے آتی تو مناسب ہوتا۔ پریوی پرسس
کو ختم کر دیا گیا ہے۔ ان کو کوئی معاوضہ دینے یا نہیں یہ علاحدہ سوال ہے۔
لیکن یہ حقیقت ہے کہ پریوی پرسس ہولڈرس کے لاکھوں کی تعداد میں متعلقین
اور ملازمین ہیں۔ کم از کم ان متعلقین اور ملازمین کے لئے ایک رقم مختص کی
جانی چاہئے۔ ہم سب جانتے ہیں کہ نظام آف حیدر آباد کے چودہ ہزار ملازمین
تھے۔ آج ان کو ختم کر دیا گیا ہے حالانکہ ان کا پریوی پرسس باقی ہے
لیکن ان کے ملازمین اور متعلقین بھوکے مر رہے ہیں۔ اگر
پریوی پرسس میں ایک پیسہ بھی نہ دیا جائے تو ان کے پاس اتنے
چلاریز ہیں کہ وہ اچھی طرح رہ سکتے ہیں۔ اس لئے کہ کچھ نہ کچھ
رقم پریوی پرسس ہولڈرس کے متعلقین اور ملازمین کو دی
جانی چاہئے۔

میں تو اس ترمیمی بل کی تائید ہی کر دیں گا۔ کل تک
دو بادشاہ تھے۔ ٹھیک ہے لیکن کب تک آپ انھیں

معاوضہ دیتے رہیں گے۔ اب وقت ہے کہ ہمیں دیگر پسماندہ طبقات کے متعلق غور کرنا چاہئے۔ آج ہم سوشلزم اور سیکولزم کی بات کرتے ہیں۔ اخبارات میں دیتے ہیں اور ایسا معلوم ہوتا ہے کہ ایک فیشن سا ہو گیا ہے۔ لیکن یہ ایک غور طلب بات ہے کہ ایک منسٹر صاحب جھونپڑیوں میں رہنے والوں کے پاس جا کر رقم تقسیم کرتے ہیں۔ وہ ایک سو روپے ایک ہر بچہ کو دیتے ہیں لیکن ایک مسلمان کو نہیں دیتے۔ تو کیا اس کے ذہن میں یہ خیال پیدا نہیں ہوتا کہ جھونپڑیوں میں رہنے والے مسلمان ہیں۔ کیا اس کے ذہن میں یہ تاثر پیدا نہیں ہوتا کہ مذہب کی بنیاد پر یہ سب کچھ ہو رہا ہے۔ میں ہر بچوں کو دینے کے خلاف نہیں ہوں لیکن وہ یہ سوچتا ہے کہ میں بھی جھونپڑی میں ہوں اور ہر بچہ بھی جھونپڑی میں رہتا ہے۔ آپ ہر بچوں کے لئے کروڑوں روپیہ بجٹ میں رکھتے ہیں تو سوال یہ پیدا ہوتا ہے کہ کیا وہ مسلمان اکٹا کر بھڑکوا رہا ہے؟ *Economic backwardness* نہیں ہے۔ خواہ وہ ہر بچہ ہوں یا مسلمان جب وہ معاشی طور پر پست ہوں تو آپ سب کو دیکھتے۔ جب آپ سوشلزم لانا چاہتے ہیں تو اس اعتبار کو ختم کر دیجئے۔ ورنہ آپ سوشلزم کیسے لائیں گے۔ ایک رکٹ چلانے والا ہے تو اس کا اولاد بھی رکشا ہی چلائے گی۔ ایک ہوٹل میں کام کرنے والا ہے تو اس کے بچے بھی ہوٹل ہی میں کام کریں گے۔ بینک میں ملازمین کیا گلیا تو کتنے غریبوں کو اس سے فائدہ پہنچا۔ آپ ایک رکشا والے کی لائسنس فیس تک معاف نہ کر سکے نہ چار پانچ سو کا ایک رکشا دلایا جاسکا۔ پھر سوشلزم۔ بینک میں ملازمین وغیرہ کی بڑی بڑی باتیں کرنے سے کیا فائدہ۔ اس طرح کا سوشلزم تو ایک معشوق کی بات سے بڑھ کر کچھ نہیں ہے۔ انہوں نے اس توہم کی تائید کرتے ہوئے یہ کہہ دیا کہ اس توہم کی حقیقت کو اپنا یا جائے۔ غریبوں کی تعلیم اور ان کی صحت اور ان کے روزگار کی ضمانت دی جائے اور ان کے دیگر مسائل کو حل کیا جائے۔

శ్రీ పి. విఘ్నేయ్య (పార్లమెంట్) :— అధ్యక్ష, పూజ్యులు ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాలను నేను బలపరుస్తూ నేను కొన్ని విషయాలు చెబుతున్నాను. ప్రకృతిలో తేనెటీగలు ఎంతో కష్టపడి మాదుర్యాన్ని తెచ్చి గూటిలో పెట్టుకుంటాయి. అది మానవులు తింటున్నారు. ప్రభుత్వంవారు బీదవారికి వల్లని భవనాలు కట్టిస్తున్నారు. పడుపుకున్నవారికొకటి వ్యాపారస్థులకు బ్రహ్మాండమైన తెలివితేటలుంటాయి. వారు కోటానుకోట్లు బాంకులలో పెట్టుకొంటున్నారు. ప్రజా స్వామిక ప్రభుత్వంలో అందరి సొత్తు అది. ప్రభుత్వం బాంకులను జాతీయం చేసింది. ప్రభుత్వం కఠినమైన పద్ధతులతో చేయలేదు. దయారసంతో చేసింది కాబట్టి యీ తీర్మానాలను నేను బలపరుస్తూ, నెలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :— అధ్యక్ష, ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన యీ వాయిగు తీర్మానంమీదామాట్లాడడమంటే సాధ్యమయ్యేవనికాదు. ఈ విషయం ప్రభుత్వానికి తెలియనిది కాదు. కానీ, తొందరపాటుగా కావలసిన కార్యక్రమం సాగించుకుపోవాలనే ఆలోచన తప్ప దీనివల్ల జరగబోయే ఫలితాలు ఎంతవరకు అన్న ఆలోచన ఉన్నట్లుగా లేదు. 25 వ నవరణ గురించి సామ్యవాదం తీసుకురావడంకోసం యీ నవరణ అంటే, నమ్మడం చాలా అసాధ్యం. బాంకు సేషనలైజేషను గురించి చెప్పినా, లేదా ఫ్రీవీ వర్సెస్ గురించి చెప్పినా—అంతవరకు పరిమితం కాదు. ఒకసారి వట్టమైనకరువాత గ్రామాలలో సాధారణమైన ప్రజలమీద కూడా పడవచ్చు. అప్పుడు వారికి కలగబోయే రక్షణ ఏమిలేదు. ప్రభుత్వం నిజంగా సామ్యవాదం తేవాలన్న లక్ష్యంతో పనిచేస్తుంటే అసమీధి హక్కు తొలగించడం మాత్రమే కర్తవ్యం తప్ప—చిన్నచిన్న వ్యవసాయాలలో యీ సమాజం చక్కబడుతుంది కానీ వారు ఆశించిన లేదా వారు ప్రచారం చేస్తున్న సామ్యవాదం భేషంలో వస్తుందని నమ్మడానికి వీలులేదు. దానిమీద చలవతిరావుగారు చాలా వివరాలు చెప్పారు. వాటిని నేను బలపరుస్తూ యీ క్రింది విషయం గురించి వాయిగుమాటలు చెబుతాను. సాంఘికంగా, విద్యావిషయకంగా, ఆర్థికంగా, రాజకీయంగా వెనుకబడినవర్గాలవారిని సముద్ధరించాలని కాన్స్టిట్యూషనులో కూడా చెప్పారు. ఆర్టికల్ 15(14) లో వారికి పడుపులలో ప్రత్యేకమైన సదుపాయాలు కలిగించాలి, ఉద్యోగాలలో ప్రత్యేకమైన రిజర్వేషన్లు యివ్వాలి అని చెప్పడం అయితే జరిగింది. కానీ, మన రాష్ట్రానికి సంబంధించినంతవరకూ అది అమలుజరగడం లేదు. ఎవ్వరికప్పుడు హైకోర్టుకు వెళ్లించడం, వారు కొద్దేయకం, మొత్తంమీద వారికి ఏలాంటి సౌకర్యం కూడా పడువుల విషయంలోకానీ, ఉద్యోగాల విషయంలోకానీ కలగడం లేదు. సామూహికంగా మాత్రం ప్రభుత్వం పడేపడే వారిని గూర్చి చెబుతుంటుంది. ఈ రోజున ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానం చూస్తే శాశ్వతంగా వెనుకబడిన వర్గాలవారికి సహాయం జరుగ

కూడదనే ఆలోచన మినహాయిస్తే మరేమీకాదు. ముఖ్యమంత్రి గారు నోటి మీద చెయ్యి పేసుకుంటున్నారు. ఇండియా గవర్నమెంటు చేసిన ఫౌరపాటే ఇది. ఆర్టికల్ 340 క్రింద భారత ప్రజలెంటు ఒక కమిషనును ఏర్పాటు చేయాలి. వారు బాక్వర్డ్ క్లాసెస్ ఎవరో జాబితాను తయారుచేసి డిఫినిషన్ చెప్పి కైట్రీరియా తయారు చేయాలని ఈ ఆర్టికలులో ఉంది. ఆర్టికలు 340 చదివితే అలస్యం అవుతుంది. ప్రభుత్వం పరిశీలన చేయవచ్చును. సాంఘికంగా కాని ఆర్థికంగా కాని విద్యావిషయకంగా కాని వెనుకబడిన వారు ఎవరు అనే విషయమై వివరాలు సేకరించడానికి కమిషను ఏర్పాటు చేయాలని ఉంది. ఆ ఆర్టికలు ప్రకారం డా. రాజేంద్ర ప్రసాదు గారు కాకా కల్లెల్కర్ యాజమాన్యాన కమిషన్ ను ఏర్పాటు చేశారు. టరమ్స్ ఆఫ్ రిఫరెన్స్ పొందుపరచడంలో దీనికి కైట్రీరియా ఏర్పాటు చేయాలి అన్నారు. అదే వచ్చిన చిక్కు. గత 20 సంవత్సరాలుగా ప్రభుత్వాల చరిత్ర తీసుకుంటే 85 వర్సంటు వరకు ఉన్న పేద వారికి మన ప్రభుత్వాలలో స్థానం లేదు. నూటికి 15 మందిగా ఉన్నవారే ఏ రాష్ట్రంలోనైనా పెత్తనం చేస్తున్నారు. దీనినిబట్టి అర్థం చేసుకోవచ్చును. పేద జనానికి 20 సంవత్సరాలుగా చేసింది లేదని అర్థం అవుతుంది. బాక్వర్డ్ క్లాసెస్ అంటే డిఫినిషన్ ఇవ్వాలి, కైట్రీరియా ఏర్పాటు చేయాలి, అదే ఇండియా గవర్నమెంటు చెప్పడంవల్ల కల్లెల్కర్ కమిషను వారు బ్రహ్మాండమైన నివేదికను ఇచ్చారు. వెనుకబడిన తరగతులనేని కాంగ్రెసువారు రాజ్యాంగం రచించిన తరువాత వచ్చింది కాదు. తెలంగాణ పరిపాలన సాగించే రోజులలో కూడా షెడ్యూల్డ్ తరగతులు, షెడ్యూల్డ్ ట్రైబ్స్ తో పాటు వెనుక బడిన జాతులనేవాటిని కూడా రిక్ గెస్టెడ్ చేశారు. ఎడ్యుకేషన్ రూల్స్ క్రింద వారికి పౌరకార్యాల ఇవ్వడం కోసం ప్రతి రాష్ట్రంలోనూ అమలులో ఉన్నాయి. మద్రాసులో అమలులో ఉన్నాయి. మైసూరులో అమలులో ఉన్నాయి. కాకా కల్లెల్కర్ ఇచ్చిన జాబితాను అంగీకరించారు. వారికి సహృదయం ఉంటే వెనుకబడిన తరగతుల పట్ల సానుభూతి ఉంటే ఆ విధంగా చేయవచ్చును. కల్లెల్కర్ అంటే సామాన్య వ్యక్తి కాదు. గాంధీజీ ఆరుగుజ్జాడలలో పీడిత ప్రజానీకం కోసం తన జీవిత సర్వస్వం ఒడ్డిన మహానుభావుడు. అయిన నివేదికలో వెనుకబడిన తరగతులంటే ఆయా రాష్ట్రాలలో పూర్వంనుంచి అమలులో ఉండే లిస్టు ప్రకారం వెనుకబడిన తరగతులకు పౌరకార్యాల కల్పించడం అన్నారు. మిగతా రాష్ట్రాలలో ఆ విధంగా అమలు జరుగుతోంది. దురదృష్టవశాత్తు ఈ రాష్ట్రంలో 1963 లో మొదటిసారిగా కొట్టిపేసిన తరువాత 1966లో ఈ ప్రభుత్వం జిల్లాలో ఇచ్చింది. 1967 లో మరల కొట్టిపేసిన తరువాత 1970 లో జిల్లాలో ఇచ్చి 1971 లో మరల కొట్టి పేశాడు. ఈ విధంగా ఏడు సంవత్సరాలుగా వెనుకబడిన తరగతులవారికి చదువుల విషయంలో కాని ఉద్యోగాల విషయంలో కాని

ఎలాంటి సౌకర్యం లేకుండా పోయింది. ముఖ్యమంత్రి గారు డిఫినిషన్, క్లెయిరియా కావాలంటూ ఆ రోజున వల్లభపంత్ గారు ఏ మాటలు చెప్పి కలెక్టర్ కమిషను రిపోర్టును బుట్టదాఖలు చేసారో ఆ మాటలనే ప్రతిపాదించడం జరుగుతోంది. పెడ్యూలు కులాలకు పెడ్యూలు ప్రైవ్టుకు చేసినట్లుగానే ఆర్టికల్ 340 క్రింద యూనియన్ పెరిటరీన్కు సంబంధించి ప్రకటించు, రాష్ట్రాలకు సంబంధించి గవర్నరుతో సంప్రదించి అయిన ఇచ్చిన జాబితాను ప్రకటించు వెనుకబడిన తరగుతుల జాబితాగా నోటిఫై చేసి ఆ కులాల వారికి ఆర్టికల్స్ 15/4/16/4 క్రింద ఇవ్వవలసిన ప్రయోజనాలు కల్పించాలని ఆరమరికలు లేకుండా ప్రభుత్వం చెప్పాలి కాని ఇందులో ఆరమరికలు ఉండవలసిన అవసరం లేదు. చిక్కులు కల్పించవలసిన అవసరంలేదు. ముఖ్యమంత్రి గారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాము. ఈ వేళ వారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానం మాత్రం ఇక్కడ ఉన్న వెనుకబడిన వర్గాల వారిని ఎదుర్కొనే సమస్య పరిష్కరించలేదు. ఈ విషయంలో అవసరమైతే రాష్ట్ర, కేంద్ర ప్రభుత్వాలు చేస్తున్న కొన్ని చట్టాలలో కోర్టులకు అధికారం లేకుండా ఎట్లా చేస్తున్నారో, అట్లాగే మన అనుభవాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని నోటిఫై చేసిన జాబితా విషయంలో కోర్టులకు అధికారం లేకుండా చేయవచ్చును. ఇటువంటి పద్ధతిలో దీనిని నవరించి సభవారి ఆమోదాన్ని పొందాలని ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరు తున్నాము. పేదవర్గాల వారికి సహాయం చేయడం వారి లక్ష్యమైతే ఆరమరిక లేకుండా దీనిని ఆమోదించాలని కోరుతున్నాము.

(శ్రీ కె. బ్రహ్మనరేంద్ర రెడ్డి :— అదృష్ట, మరల ఒక సారి గౌరవ పట్టులందరికి రాజ్యాంగానికి సంబంధించిన మార్పుల విషయమై తెచ్చిన తీర్మానాన్ని సమర్థించి నందుకు నమస్కారములు, కృతజ్ఞతలు. ఒక చిన్న అపోహ ఉండినట్లు నాకు తోస్తున్నది. 25వ రాజ్యాంగ సవరణలో ఆర్టికల్స్ 13, 19 వగైరాలకు ఇచ్చిన సవరణలు freedom of speech, freedom of expression, freedom of Assembly వీటికి భంగం కలిగిస్తాయేమో అనే ఆఖిప్రాయం ఉన్నట్లుగా ఉంది. కొంత మిస్ అండర్ స్టేండింగ్ ఉందేమో అనుకుంటాను. 25వ సవరణచేస్తూ ఏమన్నారు—డైరెక్టివ్ ప్రెస్సివర్స్ క్రింద ఆర్టికల్స్ 30 బి, సి ల క్రింద ఏవైతే ఉన్నవో “Notwithstanding anything contained in Art. 13 no law giving effect to the policy of the State towards securing the principles specified in clause (b) or clause (c) of Art. 39 shall be deemed to be void on the ground that it is inconsistent with or takes away or prejudices any of the rights conferred by Articles 14, 19 or 31 అని ఉద్దేశం. ఆర్టికల్స్ బి, సి ల క్రింద ఏమి ఉంది ?

“(b) that the ownership and control of the material resources of the community are so distributed as best to subserve the common good ;

(c) that the operation of the economic system does not result in the concentration of wealth and means of production to the common detriment.”

25వ సవరణలో వారు స్పెసిఫిక్ గా చెప్పారు. “Notwithstanding anything contained in Art. 13 no law giving effect to the policy of the State towards securing the principles specified in clause (b) of clause (c) of Art. 39 which are the directive principles, shall be deemed...” ఆ మిస్అండర్స్టాండింగ్ కు తొలగించుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఈ సవరణలు ఎందుకు తెస్తున్నాము? మనకు డెమాక్రసీలో నమ్మకం ఉంది కాబట్టి అది సక్రమంగా వదవాలంటే సోషియో ఎకనమిక్ చేంజెస్ రావాలి కాబట్టి. దీనివల్ల ఫ్రీడం ఆఫ్ స్పీచ్ వగైరా పోతాయని చెప్పడం విపరీతార్థం అవుతుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :— అధ్యక్ష, నేనే ఆ పాయింటు అనుమానం వెలిబుచ్చింది. Directive principlesలో ఉన్నటువంటి 39 (b) and (c) లో ఉన్నటువంటి సిద్ధాంతం, principles అమలుపరచవలసిన అవసరం ఉంది. అందుకోసమే, మనం amendment చేస్తున్నాం. అది చూస్తే దానికి notwithstanding అన్న తరువాత 14, 19, 31 ఆర్టికల్స్ అడ్డు రాకూడదు అన్నప్పుడు 14, 19 (b) అనే విధముగా ఉంటే స్పష్టంగా ఉండేది. ప్రాసర్బిమేరకు అది ఉండేది.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— లేదులేదు. బాగా చదవండి. మీరు లాయర్లు “..... towards securing the principles specified in clause (b) and (c) of Art. 39 shall be deemed to be void on the ground that it is inconsistent with or takes away or prejudices any of the rights conferred by Articles, 14, 19 or 31.”

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :— అర్టికల్ 19 (b) అంటే specify అయిపోతుంది.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— ఎట్లా అంటారు !

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :— ఇతర freedoms ను రక్షించుకున్నట్లుగా ఉంటుంది.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— ఆవసరంలేదు. ఆర్టికల్ 19లో ఏదయితే 91 b and cకి అనుగుణంగా చేసినటువంటివి చట్టవిరుద్ధంగా అవుతుందా? అంతరకు nothing will be invalid తప్ప ఆర్టికల్ 19 మొత్తం invalid అని ఎక్కడాలేదు article 14లో గాని 19లోగాని 91లోగాని దేనిలోనైనా నానరే (b)and(c)interestsను observe చేసేటటువంటి law ఎదయితే ఉందో అంతమేరకు, అది effect కాదు. ఇది బాగా స్పష్టంగా ఉంది. దీనిలో misunderstandings కు అవకాశంలేదు. ఏదో ఊరికే కాంగ్రెసు పైన ఒకటి వేయాలని యిచ్చింది. మా మీటింగుకి రానియరు. మాట్లాడ నియరు గ్లగ్ల చేస్తారు అనే దానికి ఉపయోగపడుతుంది తప్ప మరొకటికాదు.

శ్రీ సి.హెచ్. రాజేశ్వరరావు :— ముఖ్యమంత్రిగారు, మేము చాలా honest గా ఈ clause ను amend చేస్తున్నాము.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— Amendment అయ్యేవరకు honest గానే ఉన్నారు. లేదని అనడంలేదు. దీనిలో ఒక చిన్నవిషయ మీరంతా freedom of expression కు కట్టుబడి ఉన్నట్లు మేము లేనట్లు.

శ్రీ సి.హెచ్. రాజేశ్వరరావు :— మీరు లేరనికాదు. లేకుండా చేస్తున్నారని కాదు, technical గా legal గా article ను సవరించడంలో ఉద్దేశ్య సాధించాలనే తప్ప మరేమికాదు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— రాజేశ్వరరావు గారు ఇదిక్షణంగా ఒకటికి రెండు సార్లు సుప్రీంకోర్టుకి పోతాయి, యంకా పోతాయి అనేటటువంటి భయం మనస్సులో పెట్టుకుని ఒకటికి నాలుగు సార్లు చర్చించుకునే Government of India వారు ఈ ప్రతిపాదన చేసినారు. దానినిమనం ఆమోదించవలె. దానికి కాళిదాసుగారి కవిత్వం కొంత నాపైత్యం కొంత అంతే ప్రమాదంవస్తుంది అని నేనుమనవిచేసేది. This has been gone into and therefore, let us accept it without demur. ఇంకొక ముఖ్యమైనటువంటి విషయం ఏమిటంటే యిదివరకు లచ్చన్నగారు ఘనవి చేసినారు ప్రగడ కోటయ్య గారు చేసినారు యితరసభ్యులు యిక్కడ నుంచి కూడా చేశారు. ఇది socially and educationally backward classes సందర్భంగా మన రాష్ట్రంలో ఒక విసరితమైన పరిస్థితి ఏర్పడినది. ఆదృష్టమూ అంటూ కొన్నేడాల్లో ఖాధుధయితో కోర్టులు కొట్టేయలేదు. అంతవరకు స్తుగుణం. ఇక్కడ చూస్తే ఎప్పుడు చూసినా కొట్టేయడమే మామూలు అయిపోయింది. అది కొట్టేస్తున్నారు in the wisdom అని చెప్పవలసి వస్తోంది, అభిప్రాయం ఏమిఉన్నా, అందుకని నేను మనవి

Government Resolution
re : Ratification of the
Constitution (Twenty-
fifth Amendment) Bill,
1971

10th September, 1971 627

చేసేది దీనికికొంచెం specificగా ఉంటే బాగుంటుంది అనే అభిప్రాయం ఉంది. అందుకని అదృశ్య తమకు ఆక్షేపణలేకపోతే నేను amendment propose చేస్తున్నాను. ఎట్లాగంటే In paragraph 5 of the Resolution the following shall be added :

"or that parliament may insert additional Article on the lines of Article 341 :

(1) empowering the president after consultation with the Governor of the State by publishing a notification to specify the Backward Classes ;

(2) empowering the Parliament by law .. ...."
ఆర్టికల్ 341 అంటే రూల్స్ లో 341 కాదు.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :— వెంట్రల్ గవర్నమెంటు టెర్మినాలజీలో backward classes అంటే They are using the expression for all Scheduled Castes and Scheduled Tribes and other Backward classes. Kindly make it "socially and educationally backward classes."

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— ఎందుకంటే to specify backward classes

శ్రీ జి. లచ్చన్న :— Backward classes terminology కి సంబంధించినంతవరకు scheduled castes scheduled tribes other backward classes కి combined గా వాడుతున్న term అది. అందువల్ల యిక్కడ ఉపయోగించేటప్పుడు other backward classes అంటే సరిపోతుంది.

Sri K. Brahmananda Reddy :— "To specify the socially and educationally backward classes."

శ్రీ పి.వి. కె. రావు :— దాని implication చెప్పాలి.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— implication ఏమిటంటే మన resolution లో .....

శ్రీ పి. వి. కె. రావు :— implementation వచ్చేవరకీ సుప్రీం కోర్టు ఉంది కదా.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— ఉంటే ఉండనీయండి.

శ్రీ పి.వి. కె. రావు :— మన కమిషను రిపోర్టును High Court లో adverse గా చేశారు. సుప్రీంకోర్టుకు వెళ్లొంకదా. Amendment తీసుకు వచ్చిన తోడనే మనదేశంలో చాలా brainy people ఉన్నామనదా. అదిగో ఏమిటంటే టువన్నరు

యంకా amend కాలేదు కాబట్టి definition కాలేదు కాబట్టి చాలా vague గా ఉందనే ఉద్దేశ్యం చేత constitution లో define చేసేవరకు అగాలి అని ఆ brainy people అంటారేమోనని భయం వేస్తుంది. దానికి తగిన brainy people మీరు అనుకోండి, కాదని అవను. చిక్కులలో పడతామేమోనని backward classes కోసం సంబంధించిన వారం కనుక అడుగుతున్నాను. కొంచెం చెప్పండి దాని మీద clarification.

Sri K. Brahmananda Reddi : Courts are not places where points can be mooted. ఒక subject వచ్చినప్పుడు అది decide చేయాలి. వారు. వాయిదా వేయడానికిలేదు. adjournment ప్లీడర్లు అడిగితే adjournment యిస్తే యివ్వవచ్చు. కాని అసలు రైట్ రాంగా అని constitution కి సంబంధించినది decide చేయవలసి వచ్చినప్పుడు decide చేయాలి.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— కోర్టుమీద మీకు అంత నమ్మకం ఉంది, నాకు లేదులేండి.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— మీకులేదు. నాకు ఉండవలసిన అవసరం ఉంది. fact నేను చెప్పడం లేదు. అందుకని “empowering Parliament by law to include in or exclude from the list of socially and educationally backward classes specified in the notification issued by the President ; (3) ఇంకోటి కలుపుతున్నాం. (3) excluding the jurisdiction of courts in regard to the validity of any such list and protecting from any attack on the ground of violation of Articles...” I am proposing this amendment. సరిపోయిందండి. ఇంతకంటే ఎక్కువ సమాధానం అవసరంలేదు, ఊరికే time వృథా చేయవలసిన పనిలేదు. ప్రకాశం పంతులుగారి గురించిన తీర్మానం ఉంది

Mr. Speaker: The question is :— (1) “This House commends the Constitution (Twenty-fifth Amendment) Bill, 1971, which seeks to abridge the fundamental rights conferred by Articles 19 and 31 of the Constitution of India for the purpose of surmounting the difficulties placed in the way of giving effect of the directive principles of State Policy by the interpretation placed on Article 31 by the Supreme Court of India in the Bank Nationalisation case.”

The Resolution was adopted unanimously.

Mr. Speaker : The question is :— (2) "This House recommends that Parliament may take a law providing that all the property of the Union shall be subject to all the taxes imposed by the local authorities in the States."

The Resolution was adopted unanimously.

Mr. Speaker : The question is :— (3) "This House recommends that Parliament may omit clause (2) of Article 276 of the Constitution of India or in the alternative amend that clause so as to raise the maximum limit of total amount of tax leviable by a local authority on professions, trades, callings and employments to Rs. 2, 500/- per annum from Rs. 250/- per annum."

The Resolution was adopted unanimously.

Mr. Speaker : The question is :— (4) "This House recommends that Parliament may amend clause (2) of Article 211 so as to provide for the dismissal or removal or reduction in rank of a civil servant after an enquiry in which he has been informed of the charges against him and given an opportunity of being heard in respect of these charges."

The Resolution was adopted unanimously.

Sri K. Brahmananda Reddi :— Sir, I beg to move the following amendment to para 5 of the Resolution :

"To paragraph 5 of the Resolution, the following shall be added,—

‘or that Parliament may insert additional Article on the lines of Article 341.

- (i) empowering the President after consultation with the Governor of the State, by public notification, to specify the socially and educationally backward classes ;
- (ii) empowering Parliament by law to include in or exclude from the list of socially and educationally backward classes specified in the notification issued by the President, and.
- (iii) excluding the jurisdiction of courts in regard to the validity of any such list and protecting it from any attack on the ground of violation of Articles 14, 15 and 16."

Mr. Speaker :— Motion moved.

(Pause)

The question is :

"To paragraph 5 of the Resolution, the following shall be added.—

or that Parliament may insert additional Article on the lines of Article 341.

- (i) empowering the President after consultation with the Governor of the State, by public notification, to specify the socially and educationally backward classes ;
- (ii) empowering Parliament by law to include in or exclude from the list of socially and educationally backward classes specified in the notification issued by the President, and,
- (iii) excluding the jurisdiction of courts in regard to the validity of any such list and protecting it from any attack on the ground of violation of Articles, 14, 15 and 16."

The amendment was adopted.

Mr. Speaker : The question is :— "5. This House recommends that parliament may amend Article 366 of the Constitution of India so as to add a definition of "socially and educationally backward classes of citizens" laying down objective criteria for declaring any group of citizens as a backward class of citizens for the purposes of Clause (4) of Article 15, clause (4) of Article 16 and Article 340 of the Constitution of India, or that Parliament may insert additional Article on the lines of Article 341,

- (i) empowering the President after consultation with the Governor of the State, by public notification, to specify the socially and educationally backward classes ;
- (ii) empowering Parliament by law to include in or exclude from the list of socially and educationally backward classes specified in the notification issued by the President, and,
- (iii) excluding the jurisdiction of courts in regard to the validity of any such list and protecting it from any attack on the ground of violation of Articles 14, 15 and 16."

The Resolution was adopted unanimously.

RESOLUTION

RE : CENTENARY OF LATE SRI PRAKASAM PANTHULU

(DISCUSSION CONTINUED)

శ్రీ కె. మునుస్వామి :—అధ్యక్ష, మనము ఆంధ్రకేసరి శత జయంతి ఉత్సవాలు చేసుకొంటున్నాము. మన హౌస్ ముందు వారివిగ్రహము బోసిమెడతో చిన్నబోయినట్లు గావున్నది. నేటి నుంచి 100 రోజుల వరకు మనహౌస్ తరపున వారికి ఒక గార్లెండ్ పేసే విధంగా తమరు ఆరేంజీచేస్తే బాగుంటుంది అని మననిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :— అధ్యక్ష, ఆంధ్రకేసరి పూజ్యులు ప్రకాశం పంతులు గారి గురించి ముఖ్యమంత్రి బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానముతో ఏకీభవిస్తూ 1, 2 అంశాలు ఈ సందర్భములో మనవిచేయదలచుకొన్నాను. ముమ్మందుగా వారికి నావజ్ఞన, పీఠిత ప్రజల పజ్జన జోహార్లు అర్పిస్తున్నాను. ఆయన అప్పుడప్పుడు గాంధీజీ ఆలోచనలకు కొంత విరుద్ధముగా మాట్లాడినా అప్పుడున్న గాంధీజీ కార్యక్రమాన్ని ఆక్షరాల అమలు జరపడానికి ప్రయత్నము చేసినవారు బహుశా వారు ఒక్కరేమో అని చెప్పవలసి వుంటుంది. ఎందుకంటే 1948లో అప్పటి కాంపొజిట్ మద్రాసు స్టేటులో ముఖ్యమంత్రిగా వున్నప్పుడు వస్త్రోపరిశ్రమను ఈ రాష్ట్రములో వ్యాప్తిలోకి తీసుకువలసిన అవసరము వుందా లేదా అనే విషయన్ని ఆలోచించి రాష్ట్రములో లక్షలాది చేనేత పారిశ్రామకులు వున్నారని కాబట్టి ఇప్పటికీ ఖద్దరు పరిశ్రమ చేనేత పరిశ్రమ బట్టల యంత్రాలు పోటీపల్ల పతనము అయిపోయింది కాబట్టి ఇంక మద్రాసు రాష్ట్రములో బట్టల యంత్ర పరిశ్రమను విస్తరించవలసిన అవసరము లేదనే నిర్ణయాన్ని తీసుకొన్నారు. మద్రాసు రాష్ట్రములో కాయంబత్తురు సెకండ్ మాంచెస్టర్. బట్టల యంత్రాల పోటీలో మాంచెస్టర్ ఎల్లా అభివృద్ధి చెందినదో అదే విధంగా కాయంబత్తురు అభివృద్ధి చెందినది. ఈ రోజు 90, 95 బట్టల యంత్రాల మిల్స్ వున్నవి. వారు అప్పుడు చాల వత్తిడి తీసుకు వచ్చారు. గాంధీజీ వశకు వెళ్లి ఏదో ఒక విధంగా వారి విధానాన్ని మరుచేయించాలనే ఆలోచన వచ్చినది. ఆ రోజులలో హిందూగాని, మద్రాసు మెయిల్ గాని చదవడము ప్రారంభిస్తే కాయంబత్తురు మిల్స్ అసోషియేషనువారు, వారికి మద్దతు యిచ్చిన పెట్టుబడిదారులు ఏ విధంగా ప్రకాశంగారి ప్రభుత్వము మీద వత్తిడి చేసినది తెలుస్తుంది. ఆయన నిర్భయముగా తాను అమలుచేయదలచిన విధానానికి కట్టుబడి వున్నారు. దురదృష్టవశాత్తు ఆయన ప్రభుత్వము 13 మాసాలు కూడ నిలువకపోవడము, తరువాత రాష్ట్రములోను, దేశములోను వస్త్రోపరిశ్రమ విధానములో పెద్ద మార్పు వచ్చినది. మేము మద్రాసులో చేనేత పరిశ్రమ రక్షణకొనము ప్రత్యేకముగా నూలుకొరత వీర్పడి లక్షలాది చేనేత పారిశ్రామకులు పనిచేసుకోవడానికి అవకాశము లేకపోయింది. ఇంకా, కట్టుబడిన విధానాన్ని అమలు చేయడంలో 75 రోజులు మద్రాసులో పశ్చాత్తాపము చేశాము. 10 వేల నుంచి ప్రభుత్వ నిర్బంధానికి గురిఅయినారు.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair.)

ఆ పరిస్థితులలో మమ్ములను ఆదరించినవారు ఎవ్వరాలేరు. చేనేత పరిశ్రమ పుద్ధరించడానికి, ఖద్దరు పరిశ్రమ ఉద్ధరించబడాలని కాంగ్రెసువారు చెప్పడము తప్ప మరేమీ చేయలేదు. ఆ రోజులలో వున్న కాంగ్రెసు ప్రభుత్వము పూర్తిగా చేనేత పరిశ్రమను నిర్లక్ష్యము చేసి వ్యవహరిస్తూ వుంటే ఆయన మా కాంప్లెక్స్ 2, 3 రోజులకొకసారి వచ్చి, ఎంతో ఖోతానూము యిస్తూ వుండేవారు. ఆ విధంగా మా చేనేత పరిశ్రమను ఏ విధంగా అయినానరే వ్యాప్తిలోకి తీసుకురావాలని, లక్షలాది ప్రజలకు సరియైన జీవనాన్ని కల్పించే విధంగా అభివృద్ధి చేయాలని ఆలోచన చేశారు. ఫిర్యా అభివృద్ధిపేరిట ఫిర్యాలో అనేక చేతివృత్తులు వున్నాయి, వాటిని ఏవిధంగా అభివృద్ధి చేయాలి. ఖద్దరు పరిశ్రమను ఏ విధంగా అభివృద్ధిచేయాలి, బ్రెడిషిన్ ఆక్యుషేషన్సును ఏవిధంగా అభివృద్ధిచేయాలి పేడిక ప్రజానీకం యొక్క జీవన పరిస్థితి ఎలా మెరుగు పరచాలి అనేవిషయాలపై అనేక కార్యక్రమాలు తీసుకొన్నారు. అదృష్టం, ఈ పరిస్థితిలోని పరిస్థితి తమకుతెలుసు 60% అధికంగా, సాంఘికంగా, రాజకీయంగా వెనుకబడిన వర్గాలవారు వున్నారు. మనదేశంలో అందరకూ ఓటింగ్ హక్కువున్నమాట యధార్థమే కాని వాస్తవంగా ఎవరు అధికారంలోకి వస్తున్నారు? సంపద వున్నవారే వస్తున్నారు. అస్తిపాస్తులున్నవారే వస్తున్నారు. అగ్రకులాలవారు మాత్రమే అధికారంలోనికి రావటం తటస్థిస్తున్నది. చెప్పకోతగినంత ప్రాతినిధ్యం పేదవర్గాలకు ఎన్ని సంస్థలలోవుంది? అనాడు ప్రకాశం పంతులుగారు ముందుగా చేనేత పారిశ్రామికలను శాసనసభసభ్యత్వానికి నిలబెట్టారు. రాజకీయంలో మాకు స్థానం కల్పించారు. నేను ఒక్కడినేకాదు, కొందరి రామయ్యగారు, చల్లా సుబ్బారాయుడుగారు ఇలా మమ్మల్ని శాసనసభసభ్యత్వానికి నిలబెట్టినవారు ప్రకాశంపంతులుగారు కర్నూలులో వారు ముఖ్యమంత్రిగా వున్నప్పుడు అప్పుడు నేను వారిపార్టీ కిసాన్మజ్దూర్ ప్రజాపార్టీలోనే వున్నాను. చేనేత పరిశ్రమకు సంబంధించి అవలంబించిన విధానానికి నిరసనగా రేసల్లేలో సత్యాగ్రహంచేసి ఆరెట్టు అయ్యాము. ప్రకాశంగారిది ఎంత నిండ్లెస హృదయముమో, ఎంత ఉదారమైన స్వభావమో పేదలకు సహాయపడాలనే ఆకాంక్ష ఎటువంటిదో గమనించండి. నన్ను బిర్లారీ జైలుకు తీసుకువెడుతుంటే వంద్యాలలో పోలీసులు వచ్చి మెకిప్లేటుగారు మిమ్మల్ని విడుదలచేస్తున్నారు. కర్నూలు వెళ్లి ప్రకాశంగారికో మాట్లాడు అనిచెప్పారు. ఇప్పటి ప్రభుత్వం మాదిరికాదు. అనాడు నేను వెడితే అప్పటికప్పుడు పైనాన్ను పెక్రబరిని, మిగిలిన వారిని పిలిపించి రాష్ట్రంలో చేనేత పరిశ్రమలో ఏర్పడిన దుర్భిక్షాన్ని నివారించటానికి 20 లక్షల రూపాయలు వడ్డీలేని ఖాతాన్ని ఇవ్వటమే కాకుండా వచ్చిన నష్టాన్ని భరిస్తామని హామీ ఇచ్చాడు. అంతే కాదు, రాష్ట్రమొత్తంమీద మున్సిపాలిటీలలో, పంచాయితీలలో చేనేత పారిశ్రామికల

re : Centenary of Late

Sri Prakasam Panthulu

ఇండ్లకువన్ను లేకుండా ఉత్తరువులు జారీచేశారు. ఆ విధంగా పీడిత ప్రజలకు వష్టంకలి గిందంపే, కష్టం కల్గిందంపే, అవదలో వున్నారంటే అడ్డుకొనే స్వభావం కలవాడు. అలాంటి స్వభావం ఈనాడు రాజకీయాలలో వున్నవారిలో ఏ పదిమందికివున్నా రాష్ట్రం సుఖిక్షంగా వుంటుంది. దురదృష్టవశాత్తు ఈనాడు ఆయన మనమధ్యలేరు. ఆయన సాహ సోపేతుడైన వీరుడు మాత్రమేకాదు. తన జీవిత స్వర్వస్వాన్ని పేదప్రజలకు ఒడ్డి, దారిద్ర్యాన్ని అనందంగా అనుభవించి కనుమూసిన పరిపూర్ణ పురుషుడు. వారికి నాజో హోరు అర్పిస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. వెంకటరెడ్డి :— అధ్యక్ష, ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని బలపరుస్తున్నాను. ప్రకాశం పంతులుగారు మహామేధావి. పేదకుటుంబంలో వుట్టినవారం కృషిలో బారిష్టరు అయి, న్యాయవాదవృత్తిలో లక్షలు సంపాదించి స్వాతంత్ర సమరంలో గాంధీగారి పిలుపు అందుకొని, అర్జించిన డబ్బు అంతా దేశసేవ కొరకు ఖర్చుపెట్టిన ధర్మశాలి. మద్రాసుకు నైమన్ కమిషన్ వచ్చినప్పుడు వారుకాల్పుటానికి ప్రయత్నించి నప్పుడు రొమ్ముచూపినదీకాలి. 1946-47లో నేను గుంటూరులో చదువుకొంటున్నప్పుడు వారు గుంటూరువచ్చి ఇచ్చిన ఉపన్యాసం నాలో అవేశాన్ని, ఉత్తేజాన్ని రేకెత్తించింది. 46లో వారిపై అవిశ్వాసదీర్ఘానం తెచ్చినప్పుడు వారు గుంటూరువచ్చి గాంధీపార్కులో ఇచ్చిన ఉపన్యాసంవిని ఏడ్వని వారులేరు. వారిపై ప్రజలకున్న అభిమానానికి అదే నిదర్శనం. ఆంధ్రరాష్ట్ర అవతరణ సమయంలో రాయలసీమవారు మాకురాజధాని కాజాలని వట్టుపట్టినప్పుడు ఆంధ్రప్రాంతప్రజలను ఒప్పించి రాజధానిని కర్నూలులో ఏర్పాటు చేయటానికి ఎంతోకృషిచేశారు, —ఎందరో వుట్టి ఎందరో చనిపోయినా వారిస్థానాన్ని అక్రమించిన వారులేదు. వారికి నాజోహోరు అర్పిస్తున్నాను.

శ్రీ యం. వి. నారాయణ :— అధ్యక్ష, ఆంధ్రదేశంలో ప్రకాశంపంతులుగారి శత జయంతి సందర్భంగా ఈ చర్చ జరగటం సంతోషదాయకం. ప్రజలకోసం చట్టాలుకాని చట్టాలకోసం ప్రజలుకాదు, రాజ్యాంగం కోసం ప్రజలు కాదుకాని ప్రజలకోసం రాజ్యాంగం అని చెప్పిన మహానాయకులు వారు. క్రాంతిగారు పూర్ణపురుషుడు. ఎన్నోత్యాగాలు చేసిన మేరునగర ధీరుడు. 91 సంవత్సరాలు రాజకీయ చరిత్రలో వేలమంది, లక్షల మంది అనుచరులను శిష్యపరమావులను పొందిన ధన్యజీవి. డి.సెంట్రలైజేషన్, పి.సి.సి. స్టోర్స్ అని, ఫిర్యా దెనలవ మెంటు స్కీము అని ఇవన్నీ వారు ప్రవేశపెట్టినవే. అన్నీ వారు పెట్టిన విజ్ఞాన అనటంలో సందేహంలేదు. పేదకుటుంబంలో వుట్టినా బారిష్టరు అక్షలు సంపాదించి స్వాతంత్రోద్యమంలో గాంధీగారి శంభారం విని, ఉద్యమంలోకి భూతి అనేకసార్లు జైలుకు వెళ్ళారు. మద్రాసుకు నైమన్ కమిషన్ వచ్చినప్పుడు తుపాకికి గుండెమాసి మహానాయకుడు ప్రకాశంగారు. ప్రభుత్వ రధసారధిగా ప్రజా నాయకుడు

కులకు ఏ పార్టీలో వున్నప్పటికీ వారు మార్గదర్శకులని చెప్పడానికి సందేహంలేదు. ఉమ్మడి మదరాసు రాష్ట్రములో వారు ఎన్నో చట్టాలను చేశారు. అందులో ముఖ్యమైనవి జమీందారీ ఎజాలిషన్, వుత్పత్తి వినిమయదారుల సహకార సంఘాలను స్థాపించడము, మధ్య దళారీలను తొలగించడములాంటివి. మనము యీనాడు సోషలిజం, సామ్యవాదం అంటున్నాము. ఏ పేరు పెట్టినప్పటికీ, ప్రకాశం పంతులుగారికి ప్రజల శ్రేయస్సే ఆయన ఆలోచనలో వుండేది. ఏ చట్టము చేసినప్పటికీ కొలతబద్ధ, ప్రకాశం పంతులుగారికి కావలసింది ప్రజలశ్రేయస్సు. ఆ శ్రేయస్సు కొరకు పనిచేశారు. అతి పేదరికములో వుట్టి, ముఖ్యమంత్రి యింకా అతి ముఖ్యమైన పదవులు అలంకరించినప్పుడు కూడా జేబులో ఎప్పుడు కూడా చిల్లికాసు లేకుండా వుండిన పరిస్థితులు వున్నాయని చెప్పడంలో ఆచార్యము లేదు. అఖిల భారతస్థాయిలో ఆలోచించినప్పుడు లాల్ బహద్దూర్ శాస్త్రి గారి లాంటివారు వున్నారు. ఆయన చనిపోయినప్పుడు చిల్లిగవ్వలేదు. మనరాష్ట్రానికి సంబంధించినంతవరకు ప్రకాశం పంతులుగారు అలాంటివారు. ఆయన మహనాయకుడు, ఆదర్శ పురుషుడు. భారత దేశము యొక్క భవిష్యత్తును తీర్చిదిద్దగల నాయకులకు ఆయన ఆదర్శపంతుడని చెప్పడములో సందేహంలేదు. వారి శతజయంతి వుత్సవాలను ఆంధ్రదేశమంతటా జరపడము గర్వించదగిన విషయము. వారికి నా జోహార్లు అర్పిస్తూ యీ అవకాశము యిచ్చినందులకు తమకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ నెలపు తీసుకొంటున్నాము.

శ్రీ వై. సుబ్రహ్మణ్యం :— అధ్యక్ష, పూజ్యులు ఆంధ్రకేసరి ప్రకాశం పంతులు గారిగురించి ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని వేమ భక్తిపూర్వకంగా సమర్థిస్తున్నాను. పూర్ణ జోగిరా, పూర్ణ భోగిరా పూర్ణ త్యాగిరా, పరంజ్యోతిరా మన ప్రకాశం. నిజంగా ఆయనకు ఆయనే సాటి. ప్రజలే ప్రకాశం, ప్రకాశమే ప్రజలు. ప్రజాశక్తియొక్క త్యాగ మూర్తి ప్రకాశం అని చెప్పడానికి ఏ విధమైన సందేహంలేదు. ఆయన చిన్నతనములో గడుగ్గాయి, తెలివిగలవాడు, చిన్నతనములో పేదరికాన్ని వరించాడు. వారాలు చేసుకొని జీవించాడు. ఎక్కడో కుగ్రామములో వుట్టి రాజమండ్రిలో విద్యను అభ్యసించి మదరాసుకు వెళ్ళి ఫస్ట్ గ్రేడ్ ప్లేడర్ అయినాడు. అక్కడ నుండి లండన్ వెళ్ళి బార్నిష్టర్ అయినప్పటి న్యాయవాదులందరికీ సింహస్వప్నంగా వున్నాడు. లక్షలు అర్జించాడు. అన్ని వోట్ల భవంతులు కట్టించాడు. మహాశోగి ఆయన, త్యాగి. అలాంటి సమర్థులుంటే బాపూజియొక్క పిలుపును విని రంగములో చూకాడు. ఆయనను మొరటూర్ నెట్లూరే శతభక్త దాసు కోపకు చెందిన న్యాయవాది. ఒక కేసులో 10 వేలు ఫీజు, అలాంటి ఆయన రంగములో చూకి నైజున్ కమిషన్ వస్తే ఛాతి బిప్పి విరిగిపోతాడు. కుజరాసుకో మహావీరుడులాగా వ్యవహరించాడు. అప్పుడే ఆంధ్రకేసరి అని పేరువచ్చింది. సింహ

re : Centenary of Late
Sri Prakasam Panthulu

పరాక్రమము చూపించాడు. అంతటితో ఆగలేదు. రెవిన్యూ మినిష్టరుగా వుండి జమీన్ దారిని రద్దు చేయడానికి 18 సంపుటలతో రికార్డు తయారు చేసి పెట్టాడు. భూసంస్కరణలు కావాలన్నాడు. తరువాత ముఖ్యమంత్రి అయినాడు. హరిజనోద్ధరణకు కోటి రూపాయలు యిచ్చాడు. తైలలరుణ పరిష్కారము కోసము బిల్లును ప్రవేశపెట్టాడు. భూసంస్కరణలను ప్రోత్సహించాడు. ఆయన చేయనిది ఒక్కటిలేదు. ఎవరు చేయ లేనటువంటి పనిని ఆయన చేశాడు. గవర్నరుకు రెండు బిల్లింగ్సు ఎందుకు అని ఒకటి నాకు యివ్వండి అని ఆయననుండి స్వాధీనము చేసుకున్నాడు. ధీరుడు గవర్నరుగారు ఆనందించి ఆయనను కొనియాడాడు. ఆయన దేముడితో పైతాన్తో పోరాడగలిగిన మహావీరుడు. గాంధీగారిని ప్రతిఘటించి కాంగ్రెస్ నుండి పోయి ప్రజాపార్టీ ని నెలకొల్పి స్వరాజ్య పత్రికను స్థాపించి దానిమూలంగా ప్రచారము చేసే పరిస్థితులు వుండగా, ఆంధ్ర రాష్ట్రాన్ని విడగొట్టాలని పూర్ణాహూతి అయినాడు నా సోదరుడు పొట్టి శ్రీరాములు. గుడారాల రాజ్యములో, ఎవరురా ముఖ్యమంత్రి అని అలోచన చేసినప్పుడు, నెహ్రూగారు స్వయంగా పిలిచి ప్రజాపార్టీలో వున్న ఆయనను, సీవే ముఖ్యమంత్రిగా వుండాలని ఆయన పట్టాభిషేకము చేశాడు. దానితో ఆంధ్రరాష్ట్రము ఏర్పడింది. గుడారాల రాజ్యములో ఆయన అడుగు పెట్టి ఎన్నో గొప్ప కార్యాలను చేశాడు. ముందు జైలు గేట్స్ అన్ని తెరిపించాడు. ఆప్పుడు పుల్లారెడ్డిగారు, వంతులుగారు యిటువంటిది ఎక్కడ లేదు అని అంటే, ఆరె పుల్లారెడ్డి, ఎక్కడ లేదు గనుకనే మనము చేయాలి అన్నాడు. ఆ విధంగా తెరిపిస్తే వేలకొలది ఖైదీలు అంతా, పురి శిక్ష పడ్డవారందరూ రక్షించబడ్డారు. ఒక్కరు మాత్రము మన తేన్నేటిగారి అలసత్వం వల్ల ప్రాణము పోగొట్టుకున్నాడు. అది నాకు బాగా తెలుసు: అంతేగాదు. ఆయన ఫిర్కా డెవలప్ మెంటు వెట్టి గ్రామ స్వరాజ్యము ఎస్టాబ్లిష్ చేయాలంటే స్వయం పోషకం, స్వావలంబనం కావాలని ఆయన అమలు పరచడానికి పూనుకున్నాడు. ఆ కారణము చేతనో యినాడు భారత దేశమంతా ఫిర్కా డెవలప్ మెంటు వచ్చింది. ఆయన గ్రామ కుటీర పరిశ్రమలు ముఖ్యంగా వుండితీరాలన్నాడు. ఇంచాక మన సోదరుడు కోటయ్యగారు చెప్పారు. లక్ష కడుళ్లను మూసివేయుమని అర్డర్స్ వేశాడు రాగానే, గజగజలాడి పోయింది, దానితో ప్రభుత్వము నుండి దిగిపోవలసిన పరిస్థితి వచ్చింది. ఆయన ఏది చేసినా విప్లవాత్మకమైన కార్యక్రమమే. 11 జిల్లాలలో వెంటనే మద్యనిషేధము ప్రవేశపెట్టాడు. సీరా వంశాధిపతిలకు యివ్వమని పువవాసం చేపిన, సీతారాములను రక్షించాడు, వెన్నంటి మేము పున్నాము, వేమవరప్పాడులో ఆయన ఉప్పు సత్యాగ్రహం చేశాడు. ప్రకాశం గారి గురించి అతిశయోక్తిగా చెప్పడము లేదు, వారు ఏకైక నాయకులుగా వున్నారు. వారి శతజయంతి పుత్సవాలకు బ్రహ్మచందరెడ్డిగారు

పూనుకున్నందులకు చాలా సంతోషిస్తున్నాను. అభినందనలు తెలుపుతున్నాను. కారణము ఏమంటే, ఎన్నోతరాల క్రింద చీలిపోయినటువంటి ఆంధ్ర జాతిని సమైక్యము చేసి ఆంధ్ర ప్రదేశ్ చేసి యిక్కడికి వచ్చి కన్ను మూశాడు. అమరుడు అయినాడు. శ్మశానములో పున్నాడు, చచ్చాడు అనుకుంటే. ఆయన విగ్రహాలు పెడితే లాభంలేదు. కల్లబొల్లి కబుర్లు చెబితే లాభము లేదు. ఆయన తలపెట్టిన కార్యము నెరవేర్చాలి. హరిజనులకు కోటి రూపాయలు యిచ్చాడు. దీనులను వుద్ధరించాలని దీక్షపూనాడు. మధ్యదళారిలకు స్థానము లేకుండా చేశాడు, పుత్పత్తికొనుగోలు నహకార సంఘాలను అభివృద్ధి చేశాడు. ఆయుర్వేద ప్రకృతి వైద్యాలను ప్రోత్సహించాడు, అదరించాడు. గ్రామాలు ఏ విధంగా తిండికి, బట్టకు స్వయం పోషకం అవుతాయి అనే దాని గురించి అలోచించి ప్రణాళిక వేశాడు. వంగోలులో అరుగుంటపాలెం ఎన్నుకున్నారు. అక్కడ బోర్డరు సిస్టము అమలుపరిచారు. ఆయన చేయనటువంటి పని లేదు. అనుకున్నపనిచేశారు. చెప్పారు- నిద్రపోలేదు. డు అర్ డై కరో యా మరో అని యీ ఆంధ్రజాతిని ఐక్యతచేసి యీ సౌభాగ్యనగరును కల్లూ చూచి ఆ గుడారాల రాజ్యములో రాజ్యం ఏలి ఇక్కడ ఈ స్థితిలో కమ్మమూశాడు. ఆయన ప్రియతమ సాయకుడు. ఆయన ఆడుగు జాడలలో బ్రహ్మనందరెడ్డిగారు తావత్రయముతో యీ రాష్ట్రాన్ని అన్నపూర్ణగానూ స్వయం పోషకంగానూ తయారుచేసారు. ఆయన సమయిక్యతకు ఆహూతి అయిపోయినాడు ఆంధ్ర అని తెలంగాణ అని రాయలశీమ అని పండుకున్న ప్రాంతాలను ఏకముచేశారు. దేశభాషలలో తెలుగు భాషరెన్న అన్న రితిగా తెలుగుజాతి ఒకటేనని ఐక్యతతో మన రాష్ట్రాన్ని ముందుకుతీసుకుని పోవాలి. యీ ఉత్సవం జయప్రదంగా జరిపించాలని శుభ్ర పాఠ్యమి రోజున నేను బ్రహ్మనందరెడ్డిగారిని కలిశాను. ఆయన ప్రజావాదకుడు, ప్రజలె ఆయన ఆయన ప్రజ, కాబట్టి ప్రభుత్వ డబ్బు నేను ఆశించడంలేదు, కోట్లాది ప్రజలనుంచి 100 శ్రేణులు చొప్పున సంపాదించాను. ముందుగా గౌరవ సభ్యులతో ప్రారంభించాడు. వారంతా ఆదరించి ప్రతి సభ్యుడు 100 పైసలు చొప్పున ఇచ్చారు. యం. యల్. సి. లు మంత్రులు కూడా ఇచ్చారు. యీ సంవత్సరం కాలంలో తేనెటీగలలాగ ఆ నూరు పైసలు ఏంతోమొత్తమయింది. బ్రహ్మనందరెడ్డిగారు కోటి పేరూ పైసలిచ్చారు. వారిని నేను ఆదగలేదు. వారు లెఖితుపాయలిచ్చారు. వారికి వా ధన్యవాదాలు. శత్రువాలు జయప్రదంగా చేస్తున్నారని. ఆయన తలపెట్టిన కార్యక్రమాలు జయప్రదంకావాలని బ్రహ్మనందరెడ్డిగారిని అభినందిస్తూ యీ తీర్మానం బలపరుస్తున్నాను.

re : Centenary of Late
Sri PrakaSam Panthulu

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు :— అధ్యక్ష, స్వాతంత్ర్య సమర చరిత్రలో అనమాన పీరుడు ప్రకాశంగారు. అత్యంత ధైర్య సాహసాలు కలిగిన మహావ్యక్తి త్యాగ మూర్తి, మేరుదీరుడు. ఆయన స్మృతి భావి తరాల వారికి ఉత్తేజం కలిగిస్తుందనడంలో సందేహం లేదు. 1928లో చెన్నవట్టణంలో సైమన్ కమిషను బహిష్కరణ ఉద్యమం సందర్భంగా బ్రిటిషు తుపాకి గుళ్లకు రొమ్ము చూపి నిలబడి గర్జించిన తెనరి ప్రకాశం. రెవిన్యూ మంత్రి హువాలో జమీందారి రద్దు సంఘానికి నాయకులయి ఒక బృహత్తర నివేదిక తయారుచేశారు. కొన్ని సంవత్సరముల తరువాత ప్రభుత్వం ప్రకాశం నివేదిక ఆధారంగా విప్లవాత్మక మయిన సంస్కరణలు అమలు చేసింది. 1946వ సంవత్సరంలో మద్రాసు రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగా ఎన్నికయినారు. వారు గాంధీ నిర్మాణాత్మక కార్యక్రమం దృష్టిలో ఉంచుకుని ప్రభుత్వములో ఎన్నో మార్పులు తెచ్చారు. హరిజనోద్యమం, ఉత్పత్తి వినియోగదారుల సలహా సఘాలు, ఫిర్కా అభివృద్ధి పథకాలు ఆయన ప్రవేశ పెట్టిన సంస్కరణలలో పేర్కొనతగినవి. ప్రజా హృదయాలలో ప్రకాశంగానికి ఉన్న పీటల ఎనలేనిది. ప్రజలే ప్రకాశం ప్రకాశమే ప్రజలు. ఆంధ్ర రాష్ట్ర తొలి ముఖ్యమంత్రిగా ఆయన సాధించిన ఘనకార్యాలు నేను ఇప్పుడు విశదీకరించను. వయస్సులో యశస్సులో అరమగ్గిన ప్రకాశం 85వ ఏట పరమపదించారు. శ్రీ ప్రకాశం ఒక కింహం. యీ మహావ్యక్తిని ఎన్నటికీ విస్మరించలేము. ఆయన స్మృతికి ఛోహరులర్పిస్తున్నాను.

శ్రీ బదరీ విశాల పిత్తీ :— अध्यक्ष महोदय । यहां जो भाषण हुये मैं ने सुना उन से ऐसा भावमय होता है कि यह तीरमानस टंगटूर प्रकाशम साहब के बारे में नहीं है बल्कि मुख्यमंत्री साहब के बारे में है । मैं प्रकाशम पंतुलु को आंध्र केसरी कहना पसन्द नहीं करता मैं तो उनको विश्व केसरी कहना पसन्द करूंगा । यह विचित्र बात है कि हम अपने बड़े बड़े लीगों की छोटे छोटे दायरों में बाँध लेते हैं । मैं यह समझता हूँ कि प्रकाशम साहब सिर्फ आंध्र के महानिर्वाहक के सारी कमियाँ के हैं । उन के साहब के बारे में दो ही बातें कहूंगा । वे अपने तथ्य और सिद्धान्त के लिए महारम गांधी जैसे अदमियों से भी लड़ सकते थे और लड़ें । लेकिन हमारे हाँ तो ऐसे लोग हैं जो इंदिरा गांधी से भी नहीं लड़ सकते । आंध्र प्रदेश के निर्माण के समय राजधानी

करनूल में रखने पर विजयवाडा में कई लोग प्रकाशम पंतुलु से नाराज हो गये । जब विजयवाडा में उनकी मूर्ति लगाई गई तो लोगों ने उस पर चप्पल और पत्थर फेंडे । लेकिन प्रकाशम पंतुलु का साहस इस से मालूम होता है कि वह ऐसे समय पर वहां खुम जाकर खड़े हो गए और उनकी मूर्ति पर चप्पल पत्थर फेंकने वालों से कहा कि प्रकाशद खुद जिन्दा स्थिति मे आप के सामने है उसके ऊपर फेंको । ऐसे साहस की मिसाल आज हमारी राजनीति मे दुर्लभ है । आज की राजनीति में तो यह हालत है कि जरा भी कहीं से कोई धमकी देता है तो दुम दबाकर भागने की कोशिश करते हैं ।

आखिर मे मैं यही कहूंगा कि हमारे हा मूर्तियों की स्थापना करनु का तरीका है। लोश नामजप पर ज्यादा जाते है लेकिन उनके आदर्शों की पूजा करने की परंपरा नहीं है । असल मे तो हमें आदर्शों पर चलना है । मैं इस समय यह सुझाव रखूंगा कि आंध्र प्रदेश में जो तीन विश्व विद्यालय हैं हर एक में उन के नाम से एक एक चैर स्थापित होनी चाहिए । और विश्व विद्यालय में जो काम हो कागज अपने सामने प्रस्तुत हो । उस का यहां पर अध्ययन हो । दूसरी बात यह कि लोग शाब्दिक श्रद्धान्जली तो बहुत करते हैं लेकिन उसको कार्य रूप मे लाकर स्थिर जीवि बनाने के लिए मैं यह सुझाव दूंगा कि आंध्र प्रदेश मे जिन को बांसी की सजा दी गई है । उनको फांसी की सजा से मुक्ति मिले, उनको फांसी की सजान हो । इसी सम्बंध में दूसरी बात यह कि कैदियों की सजा में इस अवसर पर छूट मिलनी चाहिए ।

मैं प्रकाशम पंतुलु को श्रद्धान्जली अर्पित करते हुये यह आशा करता हूं कि उनके आदर्शों पर चले या न चले लेकिन उनके साहस का अनुसरण किया जाएगा

శ్రీ వి. రామారావు :- అధ్యక్ష, ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన యీ తీర్మానాన్ని మా జనసంఘం తరపున బలపరుస్తున్నాను, ప్రకాశంగారి గురించి చెప్పాలంటే చాలా విషయాలున్నవి. ఆయన ఏకాద్విమందినో తప్ప మిగిలిన వారి ఆనుమాయలను ఏమిరా అని సంబోధించేవారు. ఎంతో అప్యాయతతో చూచేవారు. ఆనది కాంగ్రెసులో ఫౌషలిస్తు పిద్ధాంతాలకు ఆయన భావాలు కల్పించి కాంగ్రెసు గవర్నమెంటు ఇప్పటి విధానాలకు అయనపునాది వేశారు. కాబట్టి యీ ఖ్యాతి ఆయనకే దక్కింది. ఇంకో విషయం ఏమంటే ఆయనయొక్క అదర్బం సంపాదనలో కాని, ఖర్చు పెట్టడం దగ్గర కాని తన జీవితయాత్ర సాలించేప్పటికీ ఆస్తిపాస్థులు లేక సామాన్య మైన ఒక వ్యక్తిగా తన జీవితం అంకితం చేసుకొని దేశం గురించి సమస్తం అర్పించినటువంటి వ్యక్తి. అట్లాంటి దేశ నాయకునికి ప్రతి పౌరుడు కూడా రుణపడి ఉంటాడు. ఆయన రైతులో ప్రమాణం చేస్తున్నప్పుడు తనకు ఎక్కడైనా గుడ్డలు మార్పు కొనేప్పుడు అక్కడ ఉన్న వ్యక్తులతో చెప్పినాకు ఈ గుడ్డలు కావాలని చెబితే ఆ వ్యక్తులు తెచ్చి ఇస్తే కట్టుకోనేటటువంటి అభ్యాసం ఆయనకు కలిగినటువంటి నిరుపేదగా జీవనం చేసినటువంటి వ్యక్తి ఆయన. ఈ సభానాయకులు ఈ ప్రవేశ పెట్టిన ఈ తీర్మానానికి నేను ధన్య వాదాలు అర్పిస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. ఈశ్వరరెడ్డి (తిరుపతి) : — అధ్యక్ష, ప్రకాశం పంతులుగారి క్యాగ నిరతిలోగాని, వారి సైమన్ కమిషను బహిష్కరణోద్యమ సందర్భంలో గాని చూపినటువంటి సాహసోపేతమైనటువంటి చర్య అయితేనేమి వీటన్నిటిలో ఉత్తేజితులు కాని వారు ఉండరు. వీరు జాతీయోద్యమంలో నిర్వహించిన పాత్ర చాలా ఆమోఘ మైనది. నిరుపమానమైనది. వీరు 1947 లో ఉమ్మడి మద్రాసు రాష్ట్రంలో రెండు మంత్రిగా ఉండి జమీందారీ విధానం రద్దు విషయమై ఒక నివేదికను తమారు చేశారు. అది కృష్ణా పత్రికలో సీరియల్ గా వస్తూఉండేది. అది చదువుతూ ఎంతో ఉత్తేజితమై ఎన్నో విషయాలు తెలుసుకొనే వారు. జమీందారీ విధానంయొక్క పుట్టుపూర్వోత్తరాలు, అవి ఏవిధంగా పుట్టినాయి, ఏవిధంగా జరిగినాయి అనే విషయాన్ని గురించి, అవి ఈనాడు సమాజం యొక్క పురోభివృద్ధికి ఎంత అటంకంగా పరిణమించినాయి అన్న విషయాన్ని గురించి వారు వ్రాసినటువంటి ఆ నివేదిక చాలా అభ్యుదయకరమైనది. ఈ జమీందారులు ఒక ఏజంటుగా ప్రభుత్వానికి వస్తు వసూలు చేసి ఇచ్చేందుకు, తాము కొంత రుసుము తీసుకొనడానికి ఏర్పడినటువంటి మధ్యవర్తులు కాబట్టి, ప్రభుత్వానికి రైతుకు మధ్య దళారీగా ఉండేవారు కాబట్టి వీరికి నష్ట పరిహారం అనేది ఉద్భవించదు, ఆ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు అని వ్రాసినారు. అది చాలా ముఖ్యమైనటువంటి అంశం. ఆ తరువాత మన ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు, వారిని ఊరికే పొగడడం కాదు. వారు అనుకున్నటువంటి ఆశయాలను తీసుకొని మనం పని చేయాలని అన్నారు. దీనితో నేను ఏకీభవిస్తున్నాను. వారు ఉన్నటువంటి 38 సంవత్సరాలలో రాయలసీమ ప్రాంతాలలో పెద్ద కరువు ఏర్పడింది.

అ రోజులలో అది కరువు అని ప్రకటించారు. ఇప్పుడు మనం 8 కోట్ల రూపాయలు ఇచ్చామనుకోండి. అందులో 4 కోట్ల రూపాయలు కాంట్రాక్టర్లకూ, ఉద్యోగస్థులకూ పోతుంది. 4 కోట్లూ, 3 కోట్లూ కూలీలకు ముడుతుంది. అప్పుడు అట్లా కాదు. దిపార్టుమెంటు పని చేయించి పని చేసినవారికి, చేయలేనివారికి, వికలాంగులకు, గర్భిని స్త్రీలకు, అస్తిలేని వారికి అందరికీ ఉచితంగా జీవనభృతి అనేది ఇచ్చి అందరికీ గంజి కేంద్రాలు ఏర్పాటు చేసి గంజిపోసి ఆమోమమైన సేవ చేశారు. ఇప్పుడు కూడా ఇంటికిపోతే ప్రకాశంగారి ఫామిన్ తెచ్చినారా అని అడుగుతారు. అనాడు ప్రకాశంగారు ఆంధ్ర రాష్ట్రానికి ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు కర్నూలు కాపిటల్ గా ఉండేది. మేము కమ్యూనిస్టు పార్టీ రైతాంగం తరపున ఒక బ్రహ్మాండమైన యాత్ర తీసుకొని వచ్చాము. అందులో కొన్ని కోర్కెలు ఉన్నాయి. అందులో పేదవారికి బంజరు భూములు పంచాలని, ఆ తరువాత చిన్న రైతులమీద ఉన్న పన్ను భారం తగ్గించాలని, పన్ను రద్దు చేయాలని మొదలైన కోర్కెలు ఉన్నాయి. అనాడు ఉన్నటువంటి బ్రహ్మాండమైన ఉద్యమాన్ని చూచి వారు చాలా నమంజనమైన సమాధానాలు ఇచ్చారు. ఆ తరువాత 1955లో 5 ఎకరాలపైన పట్టాదారునికి ఎవరికీ బంజరు భూములు ఇవ్వకూడదని, పేదవారికి బంజరు భూములు ఇవ్వాలని ఉత్తరవు అయిన హయాంలో చేసినదని నాకు జ్ఞాపకం ఉంది. అంతేకాదు 10 రూపాయల శిస్తును రద్దు చేస్తున్నాము అని కూడా వారే ఒక జి. ఓ. పాస్ చేశారు. అప్పుడు 10 రూపాయలు అంటే ఇప్పుడు 20 రూపాయలకు సమానం. ఈనాడు మన రెవిన్యూ మంత్రిగారు కూడా 10 రూపాయలు పన్ను రద్దు చేసినామని అన్నారు. ఇప్పుడు 20 రూపాయలు పన్ను రద్దు చేయాలి. అందులో ఏ ఒక్కరూ కూడా మినహాయింపు సక్రమంగా పొందలేదు. నిజంగా వారిని ఇక్కడ జ్ఞాపకం ఉంచుకోవాలని అనుకుంటే ఆ 20 రూపాయలు శిస్తు రద్దు చేయాలి. రద్దు చేయడం ఆవరణలో అమలు జరగాలి. ఈ బంజరు భూములు వంపకంలో కూడా అనేక లోపాలు జరిగాయి. జరిగిన లోపాలు ఎక్కువ, జరిగిన మంచి చాలా తక్కువ. ఈ క్రాస్ ప్రోగ్రామును మరల పరిశీలించి నిజంగా భూములు లేనివారికి బంజరు భూములు ఇచ్చేట్లుగా చూడాలి. ముఖ్యంగా ఈనాడు రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా కరువు ఏర్పడింది. అనాడు ప్రకాశం పంతుగారి ఏర్పాటు చేసినట్లుగా కడువు అని ప్రకటించి ఆ కార్యక్రమాలన్నీ తీసుకొని కాంట్రాక్టర్లకు ఇచ్చేటటువంటి పద్ధతి మానుకొని స్వంతంగా దిపార్టుమెంటే నిరుద్యోగులైనటువంటి యువకులకు ఉద్యోగాలు ఇప్పించి వారిచేత చేయిస్తే ఆ 8 కోట్ల రూపాయలు పేదవానికి అందుతాయి. లేకుంటే ఘవ్వ దళారీలు కాంట్రాక్టర్స్ సగం పేద పోతారు. మిగిలినది ఉద్యోగులు మేసిపోతారు. ఏ కాంటెమో సేదలకు అందుతాయి. కాబట్టి ప్రకాశంగారి జ్ఞాపక చిహ్నంగా ప్రభుత్వం ఈనాడు కరువు ఏర్పడినట్లుగా ప్రకటించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :— ఆధజ్జ, ముఖ్యమంత్రిగారు పేదనటువంటి రిజల్టాషనును నేను నమ్మిస్తు చేస్తూ ప్రకాశం పంతుగారి పేరిటనే పేర్కొన్న మనం

జేస్తున్నాము. మొత్తం ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో ప్రతి డిస్ట్రిక్టులోను, ప్రతి తాలూకాలోను, ప్రతి గ్రామంలోనూ ఆయన సెల్ బ్రేషన్సు గంభీరంగా చేయాలి. ముఖ్యంగా ఒంగోలు డిస్ట్రిక్టులో చేయాలి ఆయన పుట్టి పెరిగిన డిస్ట్రిక్టు కాబట్టి. ఫిబ్రవరి 3, 1928 Hartal observed all over Andhra as a protest against the Simon Commission ఆప్పుడు మద్రాసులో చాలా డిస్టెన్సెస్ జరిగాయి. రిజిస్ట్రేషన్ పోలీసులను పెట్టి కాలెండ్రం, చంద్రం మొదలు పెట్టారు. అప్పుడు ప్రకాశంగారు ఒక బాచ్ లీడ్ చేశారు. ఆయన పోలీసువాళ్ల ముందుకు పోయి ధైర్యంగా ముందునన్ను చంపాలి. ఆ తరువాత మీరు ప్రజలను, ఎవరైతే హర్తల్ చేస్తున్నారో వాళ్లను చంపాలని చెప్పి ముందుకు వెళ్లారు. ప్రకాశంగారు was the epitome of courage, sacrifice, self-less service and an eminent person of the freedom struggle. ముఖ్యంగా ఆయనను కొంతమంది చూడక పోయినా కాని హైదరాబాదులో ఆయన చనిపోయారు కాబట్టి ఆ అదృష్టం దక్కింది ఇక్కడ వాళ్లకు. ఆయనను దర్శించుకొనే అదృష్టం దక్కినందుకు చాలామందికి సంతోషం. ఆంధ్ర has produced many patriots like Pattabhi Seetharamayya, Konda Venkatapayya, Duggirala Gopalakrishnayya, Nageswararao Pantulu, C. Y. Chinthamani. అట్లానే హైదరాబాదులో కూడా సరోజినీదేవి నాయుడు, డాక్టర్ హుస్సేన్, డాక్టర్ అన్నారీ తెలుగు గడ్డలో పేరు పొందినారు. ఈ సందర్భంలో నేను ఒక సజీషను ఇవ్వదలచాను. వారి పేరుపైన ఒక గోల్డు మెడల్ పెట్టాలి. ఈ జనరలిజం లో ఎవరైతే పట్టుగా వస్తారో వారికి ప్రతి సంవత్సరం కూడా ఇచ్చేలాగ దానిపేరు ఆంధ్ర కేసరి ప్రకాశం గోల్డు మెడల్ అని పెట్టినట్లైతే చాలా ఖాగుంటుందని నా ఉద్దేశం. ఆయన ఒక పేపరు తీసారు to give more news about the struggle for independence. ఇక్కడ దానియొక్క ప్రత్యేకత ఏమిటంటే the misrule of the Nizam. ఆయనకు హైదరాబాదులో వ్యతిరేకంగా చేప్పే దానికి ఎవరికీ లేకుండా ఉండేది. కాని ప్రకాశం పంతులుగారు వారి పేపరులో ఈ విధంగా వర్ణిం చేసేవారు. నేను నా తరపునుంచి మా పార్టీ తరపున నుంచి వారి కోహర్లు అర్పిస్తున్నాము. కాని మన ముఖ్యమంత్రిగారిని నేను ఒకటి వేస్తున్నాను ఏమిటంటే గాంధీగారి సెంటిమెంట్ల వంద ధూపాయలు గుడ్డినెల్ల గుర్తించి ఇవ్వము. తరువాత గాంధీగారి సెంటిమెంట్ల సెల్ బ్రేషన్సులో జైల్లో ఉన్న కొంతమందిని వదలిపెట్టినారు కాబట్టి ఇప్పుడు ప్రకాశంగారి సెంటిమెంట్ల సందర్భంలో కూడా ఇప్పుడు జైల్లో ఉన్న వాళ్లను వదలిపెట్టినట్లుగా వాళ్ల కుటుంబాలతో ఉండగలిగి వాళ్ల భర్తీ మార్పుకొని వాళ్లకు ఉండగలుగుతారు. ఇంకొకటి ఏమిటంటే గాంధీ సెంటిమెంట్ల అప్పుడు గుడిసెకొరకు దబ్బు ఇవ్వము. అట్లాంటివాళ్లకు కార్పొరేషన్ తరపున వాళ్లకు గుడ్డినెల్ల త్రేకుండా చేయాలని కూడా కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. పిప్పయ్య :— ఆధ్యక్ష, ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని హృదయ పూర్వకముగా బలపరుస్తూ కొన్ని మాటలు చెప్పదలచుకొన్నాను. ప్రకాశంగారి శక్తి ఏవిధంగా ఉండినదో పోల్చినట్లయితే, పూర్వము చరిత్రలో వరకురాముడు అన్యాయము చేసిన చక్రవర్తులను, రాజులను 21 సారి సంహారము చేసినట్లుగా చెప్పుతున్నారు. అదేరీతిగా ప్రజాస్వామ్యము వచ్చిన తరువాత ఈ రాజులను, చక్రవర్తులను, జమీందారులను వాళ్లను వంపడం కాదు గాని వాళ్లందరికీ ఉండేటటువంటి భోగభాగ్యాలను సహారము చేశారు. ఆయనయొక్క అదర్శము, మంచితనము ఎంతైనా చెప్పుకోతగినది. అంతేకాకుండా ఆయన యొక్క ఉద్దేశము ఏమిటంటే, న్యాయాచరణవల్ల సాధారణంగా దారిద్ర్యము వస్తుఉంటుంది, కాని అన్యాయంగా సంపాదించిన దానితో భోగభాగ్యాలు అనుభవించగలిగినప్పటికీ, అది ప్రపంచము చూడడానికి మాత్రము మంచి భోగంగా కనపడినప్పటికినీ అది చాలా దుర్మార్గముతో సంపాదించినటువంటిది గనుక వరములో అది ఎందుకూ పనికి రాకుండా పోతుంది కాబట్టి దారిద్ర్యము వచ్చినప్పటికినీ న్యాయాచరణే చాలా గొప్పది అనేటటువంటి వ్యక్తి వారు. అవిధంగా ప్రతి మానవుడు జ్ఞానము తెచ్చుకొని మరి దేశము నమైఖ్యతగా ఉంటే బాగుంటుంది. కొంత అన్యాయము జరిగిఉండవచ్చు. దేశము విభజన కావాలని ఆయన ఉద్దేశము కాదు, ఆయన ఉద్దేశాన్ని అందరూ బలపరుస్తున్నారు. కొన్ని పొరబాట్లు ఉండవచ్చు. అటువంటి పొరబాట్లు లేకుండా శాంతియుతంగా చేసుకొనే మార్గము చూడాలని గాని తగాదాలు పెట్టుకొని పాడుచేసుకొనే ప్రయత్నం చేసుకోకూడదని, వారి అదర్శము చాలా మంచిదని మినవిచేస్తు సెలవుతీసు కొంటున్నాను.

శ్రీ పి. వి. కె. రావు :— అధ్యక్ష మహాశయా, మన శాసనసభ మీ అధ్యక్షత క్రింద కీ. శే. ప్రకాశం పంతులుగారి శతజయంతి సందర్భంలో వారికి జోహార్లు అప్పించేటటువంటి భాగ్యము కలగడం చాలా అదృష్టము చెప్పవలసియుంటుంది. ఎందువల్లనంటే మొదటి పారాలో ఉన్నట్లు, ఆయన త్యాగమూర్తి, సాహసోపేతుడు, మహామేధావి, తెలుగు ప్రజలయొక్క ఏకైక నాయకుడు, పూర్ణ పురుషుడు, మేరునగధీరుడు, స్వాతంత్ర సమర వీరుడు, ప్రజా నాయకుడు అనేదానిల్లో ఏమాత్రము అతిశయోక్తి లేదు. ఆయనే ఇవన్నీ కూడ మనము ఒక విగ్రహారాధన క్రింద చేయరాదు. మహాపురుషుల జీవితాలు మనకు అదర్శంగా ఉండాలి అంటే, ఆ మహాపురుషులు కష్టసుఖాలలో పొందినటువంటి అనుభవాలను మనము మరచిపోకూడదు. వాళ్ల జీవితమంతా ఒక పుష్ప పాస్సుగా, వారి ప్రతి అడుగుకూ జోహార్లు వొత్తుతూ అనేకమంది మేధావులు, రాజకీయ నాయకులు వారి పుష్పమాలాలక్యతులు చేశారని అనుకోవడం కొంచెము అది అతిశయోక్తిగా ఉంటుంది. వారు ఎన్నో కష్టములు ఎదుర్కొని వారి జీవితములో ఒక మూల సూత్రముగూరింది కృషిచేసినటువంటి పుణ్యపురుషులు. ఆ మహానాయకుల జీవితంలో మంచి మనము గుణ

పారము నేర్చుకోవాలి. అధ్యక్ష మహాశయా, మన ఆంధ్రప్రదేశ్ లో జాతీయ నాయకులలో శ్రీ సాంబమూర్తి, శ్రీ అయ్యదేవర, శ్రీ పట్టాభి, శ్రీ కళా వెంకటరావు ఆనేక కష్టాలు పడ్డారు. ఆందులో వృద్ధులు, చాలా దైర్యసాహసవంతులు, నర్వత్వాగలకు సిద్ధపడి వటువంటి నాయకులు ప్రకాశం పంతులుగారు. ఆంధ్ర ప్రజలలో ఈయన ట్రిటిష్ పరిపాలనను ఎదిరించినటువంటివాళ్లలో చాలా ప్రముఖుడుగా లెక్కచేసి ఆయనను మద్రాసు రాష్ట్రములో జైలులో పెట్టకుండా వేరేచోట పెట్టారు. ఆందుచేత ఆయనను జైలులో కలుసుకొనే భాగ్యము నాకు కలుగలేదు. జైలు కూడ ఒకపాఠశాలగా నేను భావిస్తున్నాను. ఇకపోతే ప్రకాశం పంతులుగారిని కలుసుకొనే భాగ్యము రిజిలో కలిగింది. ఆయన అప్పుడు ప్రతిపక్షంలో ఉండినారు, చాలా దైర్యసాహసాలతో ఎదుర్కొన్నారు. అయితే అతి త్వరలో ఆంధ్ర స్టేట్ ఏర్పడిన వెంటనే ఆయన ప్రభుత్వ పక్షములోకి వెళ్లిపోయినారు. అప్పుడు మూమూలుగా మేము ప్రతిపక్షములో ఉన్నాము. ప్రభుత్వ పక్షానికి ప్రతిపక్షానికి తేడా ఏమిటంటే, ప్రభుత్వ పక్షము కళ్లు మూసుకొని కూర్చుంటుంది, ప్రతి పక్షము దాని కళ్లకు అడ్డము చూపిస్తుంది. ఎందువల్లనంటే అడ్డముచూపించినప్పుడు మూసుకొన్న కళ్లు తెరుచుకోవాలని అనుకొంటారు అన్న మాట. అయితే ప్రకాశం పంతులు బాగా వృద్ధాప్యములో ఉన్నందువలన కొంచెము బాల్య దశలో ఉన్నటువంటివారు. చాతుర్యం కలిగినటువంటివారు వారిని కొంచెము తప్పు మార్గాలలో పెట్టడానికి వారి వృద్ధాప్యాన్ని ఉపయోగించారు. శ్రీ ప్రకాశం పంతులుగారియొక్క త్యాగ దీక్ష, తెలివితేటలు ట్రిటిష్ ప్రభుత్వం ఎట్లా అనగవొక్కాలని పూసుకొన్నదో ఆయన ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న రోజులలో ఆయనను ఎక్స్ ప్లాయిట్ చేసిన పరిస్థితి జరిగింది. ఇక ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో మంత్రివర్గం ఏర్పడిన తోడనే ఆయన అవసరం లేకపోయింది. చాతుర్యం గల మంత్రులు వచ్చారు. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ వచ్చిన తరువాత ఆయన ప్రాణాలను కోల్పోయారు. తన సంపూర్ణ జీవితాన్ని ఆంధ్ర ప్రజలకు త్యాగం చేసి కన్ను మూశారు. వారి జీవితంలో దేశ స్వాతంత్ర్యానికి జరిపిన పోరాటంలో ముఖ్యమైన విషయాలు మరచి పోవడానికి వీలులేదు. అదర్హంగా తీసుకోవాలి. ఇప్పుడు ఒక కమిటీని ఏర్పాటు చేయడం అంటే వారు కాంగ్రెసుకు చెందినవారనే సంకుచితత్వంతో కాంగ్రెసు వారితోనే ఏర్పాటు చేయకూడదు. అనుభవజ్ఞులైన వారుండాలి. ఒక లక్ష రూపాయలు యిచ్చామంటే కాంగ్రెసుయొక్క గొప్పతనం చెప్పుకొనుటకు ప్రకాశం పంతులుగారి పేరు ఉపయోగించు కొందామనే సంకుచితత్వంలో పడకూడదు; ప్రకాశంగారి స్మరణ చేయాలని భావించి వప్పుడు ఆయన ఆంధ్ర ప్రజల ఉత్తమ నాయకుడుగా స్మరింపబడుతేల్లు వ్యవహారికశతక మందిధని విభజించుకొంటున్నాను.

శ్రీ తె. రామనాథం :— అధ్యక్ష, త్యాగమూర్తి అక్షయ్యుల సాహసోపేతులు. తెలుగు ప్రజల ఏకైక నాయకుడు ఆయన ఆంధ్ర కేసరి శ్రీ ప్రకాశం పంతులుగారి శత

జీయంతి ఉత్సవాల సందర్భంలో మన శాసన సభ జోహార్లు అర్పించడానికి ప్రవేశ పెట్టిన తీర్మానాన్ని నేను హృదయ పూర్వకంగా ఐలపరుస్తున్నాను. ప్రకాశం పంతులుగారి త్యాగమూర్తి, ఏకైక తెలుగు నాయకులు అనే విషయం అక్షరాల నిజం. ఆయన ఏ పని చేసినా ప్రజలను దృష్టిలో పెట్టుకొని, దేశాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని ప్రజల హితం కోసం చేస్తున్నానని ధైర్యంగా చేసే సాహసోపేతులు. ఆయన చేసే పనులు ధైర్యంగా చేయడానికి ఆయన నిస్వార్థ పరత్వమే కారణం. ఆయన లక్షలు గడించే రోజులలో త్యాగం చేసి, దేశ స్వాతంత్ర్య సమరంలో పాల్గొనడం అందరికీ తెలిసినదే. ఆయనే ప్రజలుగా ప్రజలే తాముగా వ్యవహరిస్తూ, ఏ విషయం చెప్పినా ప్రజలందరూ తనతో ఉన్నారనుకొని అధిమాతో చెప్పే వారు. ప్రజలు హర్షిస్తున్నప్పటికీ లేకపోయినప్పటికీ వారి కోసమే జీవిస్తున్నాననే ధైర్యం ఉండేటప్పుడు ప్రజలంతా తనతో ఉన్నారనే ధీమాగా చెప్పుకొనడం జరిగేది. ప్రజలంతా సమర్థించకపోయినా ప్రజాశ్రేయస్సు దృష్టితో చేస్తున్నప్పుడు ప్రజలంతా తన వెంట ఉన్నారనే ధీమాతో ఆయన చెప్పుకోగలిగిన ధీమంతుడు గనుకనే అమడికారం రాగలిగింది. ఆయన జమిందారీ రద్దు చట్టం తీసుకురావడం, కమ్యూనిజాన్ని కో ఆపరేటివ్ సొసైటీస్ అని ఏర్పాటు చేయడం పజాశ్రేయస్సులో ఎంతో ముందడుగు అని చెప్పాలి. కాని యీ రోజుకూడా దానికి సరైన విధానం కో ఆపరేటివ్ శాఖలో రాలేదు. దురదృష్టవశాత్తు వాటిని రద్దు చేశారు. వాటి ఉద్దేశం బ్రహ్మాండమైనటువంటి ఉద్దేశం. ఆ విధంగా ఆయన ప్రజలకు చేసిన అనేక కార్యక్రమాలు, గ్రామోద్ధరణకు ప్రాతిపదికగా ఏర్పా అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు సాధించడం ప్రభుత్వ పరిపాలన ప్రజల ఖాషలోనే జరపాలనే విషయం—ఇటువంటివన్నీ ఎంతగానో మెచ్చుకోతగిన సంస్కరణలు. వారి ఆశయ విధికి యింగా ఎక్కువ కృషి చేయుటకు మనం ప్రతిజ్ఞ తీసుకొని చేస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తు నేను కూడా జోహార్లు అర్పిస్తున్నాను.

Sri G. Sivayya :— Sir, I associate myself with the views expressed by the Leader of the House. He was the only leader of the people of Andhra that commanded respect from one and all. I request the Government to celebrated his Centenary in a manner defitting his services to the nation and to the people of Andhra.

Sri Vasudev Krishnaji Naik :— Sir, I also associate myself with the views expressed by the Members on both sides of the House and also by the Chief Minister about the services rendered by Sri Prakasam Panthulu for the Freedom's struggle and for the formation of Visala Andhra. He is a man of the people. He used to take keen interest in the problems of the poorer sections of the people. This is how we take pride in what we see in Prakasam Pantulu. He is really a friend, philosopher and guide for whomsoever that comes near him. I wish that this Centenary Celebration

re : Centenary of Late
Sri Prakasam Panthulu

be not the last word for his memory. It should be first word. His name and his services will ever remain in the memory of the people of Andhra Pradesh. Let us emulate his good qualities. Only so, can we pay a fitting tribute to him. With these words, I pay homage to the great revered Prakasam Pantulu.

మిష్టర్ స్పీకర్ :— గౌరవ సభ్యులారా, సభవారి ఎదుట ఉన్నటువంటి తీర్మానం పైన, స్వర్గీయ ప్రకాశంగారికి జోహార్లు అర్పిస్తూ ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానంపైన ప్రతిపక్షనాయకులు, చాలామంది సభ్యులు మాట్లాడారు. వారందరూ వ్యక్తపరచిన అభిప్రాయాలతో సంపూర్ణంగా హృదయపూర్వకంగా నేను ఏకీభవిస్తున్నాను. ఈ మహా పురుషుని జీవిత విశేషాలనుగురించి తెలుగు మాట్లాడేవారిలో, తెలుగు ప్రజలలో తెలియనివారు ఉండరు. నా విద్యార్థిదశనుంచి కూడ నాకు పీరిఎడల, దేశనాయకులు జాతీయ నాయకులు అయిన పట్టాభి, కొండా వెంకటప్పయ్య, కాళేశ్వరరావు, బులుసు సాంబమూర్తి, దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగార్ల ఎడల భయభక్తులు, గౌరవాలు ఉండేవి. 21వ సంవత్సరంలో నేను బందరు జాతీయ కళాశాలలో చదువుకొన్న కాలంలో, అక్కడ జాతీయ కళాశాల ఆవరణలో ఏర్పాటుచేసినటువంటి బహిరంగసభలో యీ వివిధ నాయకులను దర్శించే భాగ్యం కలిగింది ప్రకాశంగారిని నేను మొట్టమొదటిసారి 34వ సంవత్సరంలో దర్శించే ఆవకాశం కలిగింది. నేను అప్పుడు జిల్లాబోర్డు సభ్యునిగా, ఉపాధ్యక్షునిగా ఉండేవాడిని. నాకు జాతీయభావం చిన్నప్పటినుంచి ఉండేది. నా విషయం వారికి ఎట్లా తెలిసినదోగాని, నేను సంధ్యాలలో న్యాయవాదవృత్తిలో ఉన్నప్పుడు ప్రాక్టీసు చేస్తున్న కాలంలో వారు సంధ్యాలకు పాత 28 సం. కోడ్ మోడల్ కారులో వారి కుమారులు హను మంతరావు ఆ కారు డ్రయివ్ చేస్తుంటే వారు నేరుగా నా ఇంటికి వచ్చారు. నేను భయభక్తులతో వారికి అతిధ్యం ఇచ్చాను, గౌరవించాను. వారు వదులుతున్న స్వరాజ్య వత్తి కకు కొంత సహాయం కావాలని వచ్చారు. మధ్యాహ్నం మూడు, నాలుగు గంటలకు వారిని బార్ అసోసియేషన్ కు పిలుచుకుపోయాను. అక్కడ గంటసేపు కాలయాచన చేసినతర్వాత గిద్దలూరుకు ప్రయాణం అయినాము. గిద్దలూరులో ధర్మి రంగారెడ్డిగారు (పెదకల రంగారెడ్డిగారి మామగారు) ఉండేవారు. వారు నాకు చాలా ముఖ్యమైన హితులు కాబట్టి అక్కడ వారితో సంప్రతించి ఏదైనా సహాయం పొందాలనే అభిప్రాయంతో సంధ్యాలనుంచి సాయంత్రం 5 గం. 45 ము ప్రయాణము అయినాము. ఆ పాతకారులో పోకుంటే దానిలో మధ్యలో ఆడనిలో షైర్ సంచర్ అయింది. కారు నిల్చిపోయింది. ఆ రోజుల్లో సాయంత్రం ఒక బస్సు మార్గం నడిచేది. అప్పుడు మా ఆవస్థ చెప్పనక్కరలేదు. జాకీలేదు. ప్రకాశంగారు రోడ్డువక్కన పూర్చున్నారు. నేను, మానుమంతరావుగారు ఆ కారును ఎంత జీవనం చేశామో తెలుసుకోవచ్చు. దానిలో పోయేవారి సహాయంతో ఎట్లాగో కాదు అర్థం. రాళ్లుతెచ్చిపెట్టి అది తయారు చేసేటప్పటికి రాత్రి 9 గంటలు అయ్యాయి. ఎట్లాగో గిద్దలూరు చేరుకోన్నాము. ఆ రాత్రిమే ప్రకాశంగారు స్వస్థులై

పేటకు ఆక్కడ కార్యక్రమముం ఉండినది కావున పోవలసి ఉండెను. ఆక్కడ నేను రంగారెడ్డిగారితో మాట్లాడి, పదిమంది స్నేహితులను ఆశ్రయించివారికి కావలసిన ఖర్చుకు 30 రు.లు వసూలుచేసి పంపించాను. అది నాకు మొదటిసారి వారితో కలిగిన చరిత్రము. ఈ మహానీయుడు ఏది చేసినప్పటికి పెద్దఎత్తున చేస్తూవచ్చాడు. డబ్బు సంపాదించినా పెద్దఎత్తున సంపాదించాడు. ఖర్చుపెట్టినా పెద్దఎత్తున ఖర్చుపెట్టాడు. త్యాగాలు చేసినా పెద్ద ఎత్తున చేశారు. ప్రజలయొక్క పేవనుకూడ పెద్ద ఎత్తునచేశారు. ఆయనకు ఉన్న ధైర్యసాహసాలు ఆంధ్రదేశంలో జన్మించినవారికెవరికి లేవేయొనని అనుకొంటున్నాను. నాకు బాగా జ్ఞాపకము. 46,47లో వారికి ముత్తురంగ మొదలియారుగారికి నాయకత్వంలో పోటీ జరిగినపుడు నాకు ప్రకాశంగారిపైన ఉన్న అభిమానం గౌరవంచేత నేను కూడ పోయి 10,15 రోజులు చువ్రాసులో మకాము వేసి వారి తరపున కృషిచేశాను. నిరంతరం రేయింబగళ్లు వారికొరకు కృషిచేసిన వారిలో నేను ఒకడను. ప్రకాశంగారు గెలుస్తారని ఎవరూ అనుకోలేదు. వారు గెలుస్తారని మాత్రానికి విశ్వాసంలేదు. మిన్ను మిదవడుతున్నా వారు చెలించేవారు కాదు. వారిలో చలనం అనేది ఉండేదికాదు. అప్పుడు ప్రకాశంగారు ఒకటి రెండు వొట్టుతో గెలిచారు. వారు ఒక సంవత్సరం మాత్రం ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నారు. రెండవసారి ఆంధ్రరాష్ట్రం ఏర్పడిన తర్వాత వారు ముఖ్యమంత్రి అయినపుడు ఆ పది మాసాలలో వారి హయాములో ఆంధ్రరాష్ట్రం జిల్లాలు సాధించినటువంటి అభివృద్ధి బహుశా యీ పది పదిహేను సంవత్సరాలలో కూడా సాధించలేదని నేను అనుకొంటున్నాను. 35 వ సంవత్సరం కర్నూలు జిల్లాబోర్డు ఎలక్షన్స్ జరిగిన తర్వాత అప్పుడు శంకరరెడ్డిగారిని వారు నామినేట్ చేశారు. అప్పుడు మునిసిపల్ హైస్కూలు హాస్టల్లో జిల్లాబోర్డు సభ్యులను ఉద్దేశించి ఒకసమావేశం జరిగింది. జిల్లాబోర్డుకు నిధి రైల్వేసెన్సు ఫండు అని 20 లక్షలు ఉండేది. అప్పుడు వున్న నియమాలను అనుసరించి వరుసగా రెండు జిల్లా బోర్డు స్పెషల్ మీటింగ్స్లో కాంక్షన్చేసి, గవర్నమెంటు వారి అనుమతి పొందితేకప్ప జిల్లాబోర్డు రైల్వేసెన్సు ఫండ్ నుంచి ఒక నయైన ఖర్చు పెట్టే అధికారంలేదు. అప్పుడు వారు చెప్పారు. మీ జిల్లాబోర్డుకు 20 లక్షల రు.లు వుండి. మీరు యీ నియమాలను అనుసరించి ఏదైనా అభివృద్ధి కార్యక్రమం చేయదలచుకొంటే ఎప్పటికీ చేయలేరు. మొదట ఆ డబ్బు ఖర్చుపెట్టండి, తర్వాత అన్ని అనుమతులు వస్తాయి అని చెప్పారు. వారి ఆదేశాన్ని అనుసరించి మేము ఆ 20 లక్షలు ఖర్చుపెట్టి వుంటే ఇప్పుడు 4 కొట్ల రు.ల వని అప్పుడు జరిగివుండేదని అనుకొంటున్నాను. గాని మాలాంటివారికి ఆ ధైర్యసాహసాలు లేకపోయాయి. శంకరరెడ్డిగారు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులుగాఉండి వారు ఖర్చు పేట్టలేకపోయారు. వారి తరువాత నేను జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుడుగా వుండి నేను కూడ ఖర్చుపెట్టలేకపోయాను. మేము రూపుకు వ్యతిరేకంగా వడవలేక పోయాము. ఆ విధంగా వారు ఏది చేసినప్పటికీ ప్రజలయొక్క క్షేమాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని ధైర్యసాహసాలతో ప్రవర్తించిన మహావ్యక్తి. వారు ఎన్నో త్యాగాలు సాధం

re : Centenary of Late
Sri Prakasam Panthulu

చారు. వారు పరోక్షంగా నాకు ఒక రకంగా సహాయం చేసారు. వారు ముఖ్యమంత్రి అయిన తర్వాత నేను వారిని ఏదో ఒక పదవిని కోరటం జరిగింది. కాని వారు నిరాకరించారు. అందువల్ల నేను నా న్యాయవాద వృత్తిలో రాజకీయరంగంలో కష్టపడి పేరు ప్రతిష్ఠలు సంపాదించుకొని పైకి రావలసిన అవకాశం ఏర్పడి యీరోజు యీ పదవిలో వున్నానంటే వారివలననే అనినేను అనుకుంటున్నాను. నాకు యీ వందదర్పణలో రాజకీయ రంగంలో వున్నటువంటి చాలా విషయాలు స్ఫురణకు వస్తున్నవి. అవన్నీ చెప్పటానికి ఇదిసందర్భంకాదు, నమయంకూడలేదు. కాబట్టి నేను ఎక్కువ చెప్పదలచుకోలేదు. మీరందరూ తెలివైన అభిప్రాయాలతో నేను సంపూర్ణంగా ఏకీభవిస్తున్నాను.

He is a great man who did great things, but never thought of small things. We cannot regard without admiration his fertile intellect, his rare abilities and talents for control and command over the masses and his honourable poverty ; his noble equanimity in both extremes of affluence as well as indigence is something admirable of all the qualities which he had.

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర చరిత్రలోనే కాకుండా ఈ దేశ చరిత్రలో సూర్యవంద్రాదులు ఎంత కాలం ప్రకాశిస్తూ ఉంటారో ప్రకాశంగా పేరు అంతకాలం ప్రకాశిస్తూఉంటుందని చెబుతున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారు వారి స్మారకార్థం అనండి లేకపోతే వారిపేరు చిరస్థాయిగా వుండేలాగా ఏదో చేయాలని మంచి సత్కార్యానికి పూనుకొన్నారు. వారిని హృదయపూర్వకంగా ఆభినందిస్తున్నాను. కాని వారు ఒక్కరు చేయలేదు. ప్రభుత్వం ఒక్కరు ఏమీ చేయలేదు. ఈ సంవత్సరం లోపల ప్రజలందరూ, ఆంధ్రప్రజలు ముఖ్యంగా వారితో సహకరించి వారు ఏ ఆశయాలకు ఆయితే జీవికాన్ని, సర్వస్వాన్ని త్యాగం చేసారో ఆ ఆశయాలు పీఠించేలాగన ముఖ్యమైన కేంద్రాలలో కొన్ని సంస్థలు ఏర్పాటు చేయవలెనని వారికి నేను మీఅందరి తరపున సలహా ఇస్తున్నాను. అది తప్పకుండా వారు దృష్టిలోపెట్టుకొని చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను. నేను యింకా ఎక్కువ విషయాలు చెప్పదలచుకోలేదు. ఈ మహానీయుని చరిత్ర చిరకాలం వుంటుంది. దేశ చరిత్ర లొనేకాదు. ప్రపంచ చరిత్రలోకూడ మీ వెలుగు చిరస్థాయిగా వుంటుందని నేను విశ్వశిస్తున్నాను. గౌరవ సభ్యులంతరూ ఒక నిమిషంసేపు నిలబడి ఏకగ్రీవంగా ఈ తీర్మానాన్ని పాస్ చేయవలెనని కోరుతున్నాను.

(Pause)

Mr. Speaker :— The question is :

"The Andhra Pradesh Legislative Assembly pays its homage to Late Andhra Kesari, Sri Tanguturi Prakasam Pantulu Garu, an embodiment of self-sacrifice, indomitable courage, great intellect and the undisputed leader of the Telugu-speaking people, and Hero of the Freedom Struggle; on the occasion of his birth centenary.

Born in a poor family, Sri Prakasam braved many a storm since his childhood with great fortitude and risked his life in the cause of justice ;

He sacrificed his all, when he was in an affluent condition and welcomed poverty for the sake of the country.

In response to Mahatma Gandhi's call, he plunged into the struggle for freedom and having seen the independence of the country as also the establishment of the Andhra Pradesh, breathed his last as fully satisfied soul.

He took the lead in boycotting the Simon Commission and faced bullets with his bosom. With the Swarajya Newspaper he created unprecedented consciousness in the whole of South India and proved the darling of the masses and a potent danger to the foreign regime,

In the Undivided Madras-State, he was responsible for the abolition of Zamindari, elimination of the middleman by means of producer-cum-consumers' Societies, achieving development of the rural areas by firka development Schemes, advent of the use of Telugu for official purposes and many other far reaching measures which made him an idol of the masses and identified him with them.

He was in all respects an Andhra Leader and great man. On this auspicious occasion, the Members of the Legislative Assembly hereby pledge to strive for the fulfilment of the noble aims for which Sri Prakasam Pantulu lived."

The Resolution was adopted unanimously, all the Members standing in their places in silence for a minute as a mark of respect to Late Sri Prakasam Pantulu.

(Pause)

STATISTICS FOR THE MEETING ENDING 10-9-1971

Mr. Speaker :— Before we disperse, let me read out the Statistics for the present Session.

Statistics for the meeting of the Assembly from 9th July 1, 1971 to 10th September 1971;

1. No. of days for which the Assembly sat.	44 days
2. No. of hours for which the Assembly worked.	243 hours 48 minutes.
3. No. of questions answered orally	840
4. No. of questions for which written answers were placed on the Table.	420
5. No. of Short Notice Questions answered	99
6. No. of supplementaries	4062
7. No. of speeches made by Ministers	344

8.	No. of speeches made by the Members	897
9.	No. of Call attention notices admitted and statements made.	149
10.	Number of Bills passed	8
11.	Composition of the House as on 10th September, 1971	
1.	Congress	... 181
2.	Telangana Praja Samithi	... 28
3.	Swatantra Party	... 14
4.	Congress (Organisation)	... 10
5.	Communist Party of India	... 10
6.	Communist Party of India (Marxists)	... 7
7.	Bharatiya Jan Sang	... 3
8.	People's Democratic Group	... 2
9.	Republican Party	... 2
10.	Samyuktha Socialist Party	... 1
11.	Telangana Congress	... 1
12.	Independents	... 15
13.	Nominated	... 1
14.	Vacant	... 12
Total :		<hr/> 287 <hr/>

The House then adjourned sine die.

